

Programmabegroting 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Begroting in 1 oogopslag	4
Programma's	6
Politiek dichtbij	7
Wonen en leefbaarheid	16
Werken en leren	41
Zorgen en samenleven	54
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	82
Paragrafen	84
Lokale heffingen	85
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	91
Onderhoud kapitaalgoederen	100
Financiering	104
Bedrijfsvoering	109
Verbonden partijen	113
Grondbeleid	120
Openbaarheidsparagraaf	126
Financiële begroting	128
Inleiding	129
Overzicht baten en lasten (2021 - 2023)	130
Overzicht baten en lasten (2024 - 2026)	131
Uitgangspunten begroting 2023	132
Meerjarige incidentele baten en lasten per programma	133
Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves 2023-2024	135
Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves 2025-2026	137
Meerjarenbegroting 2023 - 2026	139
Meerjarige ontwikkelingen reserves en voorzieningen	140
Investeringsplan	141
Subsidies	143
Overzicht producten per programma	146
Overzicht taakvelden	151
Overzicht beleidsindicatoren	153
Geprognosticeerde balans	160

Inleiding

Uitvoeren coalitieakkoord ‘natuurlijk betrokken, gelijk vooruit’

De komende vier jaar gaan we het coalitieakkoord uitvoeren. Uitgangspunt voor ons is dat we werken aan een ‘Sterke stad en dorp met eigen identiteit en betrokken inwoners’. We zijn blij dat er weer meer financiële armslag is de komende jaren. Dat geeft ons de ruimte en de verantwoordelijkheid om stap voor stap het coalitieakkoord uit te voeren, de basis op orde te brengen en inwoners en partners de kans te geven om initiatieven te realiseren. We kijken er naar uit om samen met u de handen uit de mouwen te steken.

Beslissingen nemen we aan de hand van de volgende zes toetsstenen:

1. Vergroot het de kansengelijkheid van onze inwoners?
2. Verkleint het onze ecologische voetafdruk?
3. Draagt het bij aan sociale samenhang en inclusiviteit?
4. Is het ambitieus maar realistisch?
5. Kunnen we het uitleggen aan iedere inwoner van de gemeente?
6. Versterkt het de positie van de gemeente Zutphen?

We zien drie strategische doelen in het coalitieakkoord die door alle programma’s heen lopen:

Kansengelijkheid, voldoende werk en sociale samenhang

We zetten in op kansengelijkheid: talenten optimaal inzetten door sterk onderwijs, vergroten van bestaanszekerheid en genoeg werk. We bieden mensen perspectief op zinvol werk; sterker dan voorheen leggen we verbinding tussen werk, inkomen, onderwijs, welzijn en zorg. We zetten in op het vergroten van de sociaal-economische veerkracht en weerbaarheid.

Duurzaam wonen, werken, leven, bezoeken, ondernemen en produceren

We willen dat Zutphen een aantrekkelijke, groene en toekomstgerichte gemeente is om te wonen en te werken. Voor jong en oud, voor mensen met verschillende achtergrond en inkomens. Met plek voor iedereen in alle woonwijken, met cultuur voor iedereen, met gevarieerde woonvormen, en met een aantrekkelijk buitengebied. We zetten vol in op vergroening en op groene en innovatieve energiebronnen. We willen dat de energietransitie rechtvaardig is: haalbaar voor iedereen.

Sterke, inclusieve buurten met eigen identiteit die door bewoners zelf bepaald, beheerd en verrijkt worden

We werken aan verbindingen tussen inwoners, organisaties en de gemeente om samen kansen te creëren die bijdragen aan het vergroten van betrokkenheid en samenhang, behoud en eventuele toevoeging van voorzieningen in de buurten. We geven inwoners meer invloed. Inwoners nemen en krijgen hun eigen verantwoordelijkheid in het vormgeven van hun leefomgeving.

In ons dagelijks werk, in de uitvoering van de wettelijke taken, in nieuwe opgaven en in de samenwerking met de partners houden we deze drie strategische doelen steeds voor ogen. Zij maken ons verhaal, zij geven ons richting en inspireren om samen met u, de inwoners en ondernemers te werken aan een sterk Zutphen en Warnsveld.

Begroting in 1 oogopslag

Begroting 2023

Programma 1: Politiek Dichtbij

We stimuleren inwoners hun talenten in te zetten in hun buurt of wijk. We zijn transparant en aanspreekbaar, onze dienstverlening is steeds meer op maat. We werken samen met de provincie en Cleantech Regio.

Programma 2: Wonen en leefbaarheid

Een betaalbaar woningaanbod is belangrijk. Onze wijken zijn prettig leefbaar en klimaatbestendig. We maken ons hard voor een rechtvaardige energietransitie en stimuleren fietsen en openbaar vervoer.

Programma 3: Werken en leren

We werken aan een aantrekkelijke binnenstad, bedrijventerreinen en goede scholing. Werken in o.a. de techniek, zorg en horeca/detailhandel stimuleren we. We staan voor inclusief onderwijs.

Programma 4: Zorgen en samenleven

We willen een gemeente zijn waar inwoners naar elkaar omkijken en verantwoordelijkheid nemen. Daarvoor zetten we sociale voorzieningen in, het liefst dichtbij in de buurt of wijk. We werken aan veilige wijken.

Inkomsten

Uitgaven

Gemiddelde lasten per inwoner

2023	Was in 2022
OZB €407,95	OZB €398,00
Afvalstoffenheffing vastrecht €210,50	Afvalstoffenheffing vastrecht €210,50
Rioolheffing €149,00 eigenaar	Rioolheffing €151,00 eigenaar

Programma's

Politiek dichtbij

Burgemeester Annemieke Vermeulen

Bestuurlijke coördinatie, bestuurlijke vernieuwing, bestuurlijke samenwerking (regionaal, provinciaal en nationaal), justitiediensten (contacten en huisvesting), representatie en communicatie, verkiezingen, internationale contacten, Lokale democratie. Programma Organisatieontwikkeling.

Wethouder Eva Boswinkel

Wijkgericht werken, wijkregie en Waterkwartier

Wethouder Sjoerd Wannet

Bedrijfsvoering en dienstverlening, Inwonersparticipatie en herinrichting Stadhuis

Ambitie

Lokaal betrokken en wijkgericht

Wij zijn een open en laagdrempelige gemeente, dicht bij alle inwoners. We zijn zichtbaar in stad, dorp en wijken. We staan voor democratische vernieuwing en een betrouwbare overheid.

We maken gebruik van de aanwezige kwaliteiten in de samenleving. We stimuleren dat inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en buurten actief oppakken wat zij zelf kunnen. Samen werken wij verder aan een inclusief Zutphen waarin inwoners met elkaar verbonden zijn, naar elkaar omkijken, waarin iedereen van betekenis is.

We streven naar sterke wijken met een stevige sociale cohesie en een eigen identiteit die grotendeels door wijkbewoners zelf bepaald, beheerd en verrijkt wordt. We zetten in op kansengelijkheid: talenten optimaal inzetten door sterk onderwijs, vergroten van bestaanszekerheid en genoeg werk.

We hebben in onze dienstverlening oog voor de menselijke maat. We zorgen ervoor dat zaken zorgvuldig worden opgepakt en dat we transparant en aanspreekbaar zijn. Onze dienstverlening is toegankelijk en begrijpelijk, zodat iedereen eenvoudig zaken met ons kan doen. We sluiten aan bij landelijke standaarden voor (digitale) dienstverlening.

Onze inwoners zien de gemeente Zutphen als een benaderbare, betrouwbare en transparante organisatie met een open blik. Onze communicatie is duidelijk, efficiënt, toegankelijk, inclusief en betrouwbaar.

Over gemeentegrenzen heen

Wij zetten ons in voor een goede samenwerking met de regio Stedendriehoek (Cleantech Regio), onze buurgemeenten en de provincie Gelderland. Als gemeente staan wij voor meervoudige en maatschappelijke opgaven. Die opgaven gaan over onze gemeentegrenzen heen, vragen grote investeringen en hebben soms conflicterende belangen. De rol van de regio neemt daardoor aan belang toe. Ook het Rijk verwacht in toenemende mate van regio's, dat zij een rol pakken in complexe maatschappelijke opgaven zoals de Regionale Energietransitie en het woon- en stikstofdossier.

Doelstellingen en inzet

Product 001 Bestuur

Doelen:

- Wij zijn actief op regionaal, provinciaal en landelijk niveau.
- Wij hebben een goede relatie met onze buurgemeenten.

Inzet:

- Wij vergroten en delen onze kennis met partners als VNG, de middelgrote gemeenten in Nederland (M50) en de middelgrote Gelderse gemeenten (RS4).

- In de regio Stedendriehoek (Cleantech Regio) werken wij onder andere samen aan de woningbouwopgave, het verduurzamen van bedrijventerrein De Mars (onderdeel van regiodeal-project), het verduurzamen van bestaande woningen via het project Transform, de snelfietsroute Zutphen-Deventer en regiodealprojecten Technieklab en de Pilot 'Wijkgericht werken aan talentontwikkeling'. Wij voeren gezamenlijke lobby-activiteiten uit voor bijvoorbeeld vervoer over spoor (goederenvervoer) en vervoer over water (bevaarbaarheid IJssel, Industriehaven en Oude IJsselbrug).
- Met de provincie Gelderland werken wij samen aan concrete projecten en opgaven, zoals de woonopgave en het project smart grid.
- We zetten ons in om met onze directe buurgemeenten en buurregio's een goede relatie op te bouwen en met elkaar positieve resultaten te bereiken.
- Verder werken wij samen in verschillende regionale verbanden. In de zorgregio Midden IJssel/Oost Veluwe maken we onder andere afspraken over gezamenlijke inkoop van jeugd- en Wmo-voorzieningen. Andere voorbeelden van samenwerkingsverbanden zijn de Veiligheidsregio, Veilig thuis, de GGD en de Arbeidsmarktregio. Op het gebied van toerisme werken we samen met het Hanzestedenverbond en de stichting Achterhoek Toerisme. Bij de inhoudelijke programma's komen wij hierop terug.

Product 003 Burgerzaken

Doelen:

- (Digitale) dienstverlening waarbij een goed antwoord op de vraag van inwoners, bedrijven en instellingen voorop staat.
- Alle publieke contacten vinden plaats op één locatie met één receptie.
- Optimaal gebruik maken van onze centrale hal in het stadhuis.

Inzet:

- Er komt een bruikbare dienstverleningsvisie.
- Wij blijven werken 'op afspraak'.
- Onze dienstverlening is vrijwel geheel gedigitaliseerd, wij zijn bezig met de afronding van de laatste producten.
- Wij richten de hal van het stadhuis opnieuw in.
- Wij bieden hulp en uitleg bij digitale aanvragen in het stadhuis.
- Wij organiseren de verkiezingen voor Provinciale Staten en Waterschappen.

Product 005 Communicatie

Doelen

- Een optimale verbinding en contact met onze samenleving; we zien en horen wat er in onze samenleving gebeurt: in de stad, het dorp en de wijken.
- Door een aantal landelijke thema's, zoals de toeslagenaffaire en niet nagekomen beloftes in Groningen, is het vertrouwen in de overheid afgenomen. We werken aan het herstel van dat vertrouwen.
- We organiseren onze crisiscommunicatie effectief, we geven proactief adviezen gebaseerd op onze kennis van wat er speelt in de samenleving.

- Onze communicatie is eenvoudig en in duidelijke taal, zowel via geschreven tekst als (bewegend) beeld. Wij communiceren begrijpelijk voor iedere inwoner.

Inzet

- Bij onze communicatie zetten wij de inwoner centraal. Wij luisteren naar onze inwoners en sluiten aan bij wat er leeft. Wij brengen ‘buiten’ naar binnen. In onze communicatie-uitingen nemen we de toetsstenen uit het coalitieakkoord als uitgangspunt.
- Wij pakken onze rol in de heersende polarisatie en de verdere verharding die we zien in de samenleving, door duidelijke uitleg te blijven geven wat we voor onze inwoners doen en waarom. Daarbij gaan we met de burgemeester voorop het gesprek aan met mensen die het vertrouwen in de politiek/overheid zijn verloren.
- We zetten communicatie in om zoveel mogelijk inwoners te bereiken en hen te informeren over regelingen waar zij mogelijk aanspraak op kunnen maken.
- Met ‘nieuwe’ media willen we andere doelgroepen bereiken, zoals met het maken van een podcast.
- We zetten onze eigen communicatiekanalen, zoals de website, Facebook, Instagram en Twitter (doel)gericht in. Af en toe vragen wij de mening van onze volgers. LinkedIn gebruiken we om te laten zien wie wij zijn als professionele organisatie.
- We investeren in de samenwerking en goede relatie met lokale media en we volgen de landelijke ontwikkelingen over versterken van lokale publieke media.

We stimuleren het delen van inspirerende verhalen van onze inwoners en bijzondere projecten in onze gemeente (inwoners als ambassadeurs).

Product 007 Anders samenwerken

Doelen:

- Elke wijk heeft een passende wijkorganisatie, een wijkcentrum of een ontmoetingsplek, waar inwoners terecht kunnen voor vragen en advies, voor ondersteuning van een goed idee, waar statushouders begeleiding kunnen krijgen en wijkgenoten elkaar kunnen ontmoeten.
- Iedere inwoner kan het initiatief nemen om iets te doen voor de eigen buurt. Goede ideeën komen beter en sneller op de plek terecht waar ze gerealiseerd kunnen worden.
- Wij willen goed samenwerken met inwoners en hen een belangrijke rol geven bij ontwikkelingen die plaatsvinden in de gemeente, in hun wijk en buurt.

Inzet:

- Wij gaan gericht aan de slag met de doorontwikkeling van het wijkgericht werken en inwonersparticipatie. Hiervoor zetten wij extra middelen in.
- Wij leggen spelregels voor samenwerken met inwoners vast in een participatieverordening.
- We zetten het beleidskader “anders samenwerken” voort en borgen deze manier van werken in onze organisatie.
- Wij faciliteren met het Zutphenfonds Mede in Zutphen, die met het Mede In Model (burger)initiatieven uit de samenleving ondersteunt. Deze initiatieven gaan over leefbaarheid, zorg, sport, cultuur en onderwijs.

- Wij ondersteunen de wijkbewoners van De Hoven bij hun wens om een wijkcentrum voor hun wijk te realiseren. Het is onze inzet om een financiële bijdrage te leveren aan de totstandkoming van het wijkcentrum.
- Met het programma Balans in het Waterkwartier werken we aan het versterken van het Waterkwartier. We betrekken inwoners actief bij ontwikkelingen in de buurt en we werken aan de verbetering van alle leefdomeinen. We stellen samen met inwoners en partners een wijkontwikkelingsplan op en we gaan vanuit verschillende invalshoeken meer (integraal) wijk- en buurtgericht werken. Zo koppelen we sociale interventies aan de energietransitie in Helbergen, werken we aan het toeleiden naar werk voor inwoners die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt en stimuleren we buurtinitiatieven.
- We leren van de ervaringen en werkwijze in het Waterkwartier en willen deze opbrengst toepassen in andere buurten/wijken.

Gerelateerde informatie

Product Bestuur

- Regio in Balans: op weg naar een nieuwe Strategische agenda voor de Cleantech Regio (2022-2030), versie 1.0 (25-2-2022)

Product Burgerzaken

- I en ICT beleid Zutphen 2021-2023 (vastgesteld door het college op 9 februari 2021).
- I-visie Zutphen 2021-2023 (vastgesteld door de gemeenteraad op 23 maart 2021).

Product Anders Samenwerken

- Kader Anders Samenwerken (2021).
- Wijkontwikkelingsplan De Hoven 2015 – 2025.
- Wijkontwikkelingsplan De Zuidwijken 2012 – 2022.

Financiën

		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten (excl. mutaties reserves)							
001	Bestuur	2.340	2.834	3.196	3.127	3.086	3.086
003	Burgerzaken	1.307	1.268	1.370	1.412	1.412	1.412
005	Communicatie	103	88	91	91	91	91
007	Wijkgericht werken	292	433	598	533	533	533
Totaal lasten		4.042	4.623	5.255	5.163	5.122	5.122
Baten (excl. mutaties reserves)							
001	Bestuur	-233	-25	-25	-25	-25	-25
003	Burgerzaken	-647	-473	-450	-711	-720	-788
005	Communicatie						
007	Wijkgericht werken	1					
Totaal baten		-879	-498	-475	-736	-745	-813
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves							
Onttrekking reserves							
Totaal mutaties reserves							
		3.163	4.126	4.780	4.426	4.376	4.308

Aanvullende informatie

Subsidies programma 1

Subsidieregeling/doel	Subsidiedoel/organisatie	Raming 2023
(bedragen *€1)		
Programma 1		
Wijkgericht werken	Dorpsraad Warnsveld	€ 15.200

Beleidsindicatoren programma 1

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Programma 1. Politiek dichtbij								
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1000 inwoners	2022	8,95			Eigen gegevens	Het aantal Fte per 1.000 inwoners.
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2023	923			Eigen begroting	Apparaatskosten (personele- en loonkosten, huisvestingskosten, tractiemiddelen, facilitaire en automatiseringskosten per inwoner.
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2023	0,2%			Eigen begroting	Percentage externe inhuur van de totale loonsom inclusief inhuur.
0. Bestuur en ondersteuning	overhead	% van totale lasten	2023	9,80%			Eigen begroting	Percentage overheadkosten ten opzichte van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Wonen en leefbaarheid

Wethouder Eva Boswinkel

Energietransitie

Wethouder Jasper Bloem

Wonen en Ruimtelijke Ordening, Grondzaken, Omgevingswet, Noordrand De Hoven (inclusief Rivier in de Stad), Leesten Schouwbroek, Omgevingsvisie gemeente Zutphen, Noorderhaven Noord

Wethouder Sjoerd Wannet

Cultuur, erfgoed en culturele evenementen, Verkeer (project werken), Natuur en Klimaat, Water, Openbare ruimte, Verkabelen hoogspanningsleidingen, Oude Ijsselbrug, Ontwikkeling Hanzehof en Buitensociëteit, Klein Vaticaan / Baudartius

Wethouder Rick Verschure

Vastgoed, Vergunningen, Grondstoffen en circulaire economie,
Polsbroek/Polsbroekpassage

Ambitie

Jongeren, ouderen, gezinnen en mensen met een hoog, midden of laag inkomen: iedereen voelt zich thuis in Zutphen, Warnsveld en De Hoven. We willen dat woningen betaalbaar zijn. De binnenstad is aantrekkelijk, de daar omheen liggende woonwijken zijn prettig leefbaar en groen, de werklocaties zijn goed bereikbaar en zijn goed onderhouden. We hebben voorzieningen die passen bij het verzorgingsgebied en de behoeften van onze inwoners.

We willen een rechtvaardige energietransitie, waarbij we concrete doelen en haalbare doelen stellen voor de lokale opwekking van groene energie. We werken samen met inwoners en ondernemers om de energietransitie voor elkaar te krijgen. We benutten zo veel mogelijk de beschikbare bebouwde ruimte voor opwekking van zonne-energie en gaan samen met inwoners, eigenaren, corporaties en ontwikkelaars aan de slag om woningen en gebouwen van het aardgas af te halen of klaar te maken om van aardgas af te gaan. We zetten samen met inwoners en ondernemers onze schouders onder een duurzame, aantrekkelijke en klimaatbestendige leefomgeving.

Duurzaam openbaar vervoer, deelauto's, de e-bike, slim parkeren en slimme mobiliteit worden belangrijker. Binnen de stad kun je snel en veilig lopen en fietsen. Iedereen kent Zutphen als een stad die goed bereikbaar is per spoor, over water, over de weg én over snelfietspaden.

Voor duurzaam wonen, werken en verplaatsen is denk-, doorzettings- en uitvoeringskracht nodig. We doen dit samen met bewoners, bedrijven en instellingen. Waar dat kan ondersteunen we maatschappelijke initiatieven.

We waarderen onze natuurlijke omgeving zoals de IJssel met haar uiterwaarden, de Berkel, het landelijk gebied, de groen zone tussen Zutphen en Warnsveld en het groen rondom de vestingwerken. We zetten in om het bomenbestand en de ecologische waarde te vergroten. Bij herinrichting, uitbreiding of inbreiding ontwikkelen we natuurinclusief waarbij groen een volwaardig uitgangspunt in het ontwerp is.

De gemeente Zutphen heeft een compact stedelijk gebied. Nieuwbouw en nieuwe ontwikkelingen realiseren we in het bestaande stedelijk gebied of direct tegen de bebouwde omgeving. De herstructurering van De Mars en realisatie van Noorderhaven, transformaties in de binnenstad en de ontwikkeling van Leesten en Noordrand De Hoven zijn hier goede voorbeelden van. We zetten in op diverse transformaties en inbreidingen, met -waar dat kan- het herbenutten van bestaand vastgoed. De grotere uitbreidingslocaties Leesten en De Hoven bieden ruimte voor starters en doorstroming en voor nieuwe inwoners.

We zijn trots op onze stad en het dorp en hun geschiedenis. De gemeente Zutphen heeft een rijkdom als het gaat om historisch erfgoed. Het is de drager van onze geschiedenis en het geeft de stad en dorp identiteit en sfeer. We zijn zuinig op ons erfgoed. Daarom gaan we nieuwe monumenten aanwijzen en beschermen. De missie van het Erfgoedcentrum van de gemeente Zutphen is om die verhalen van de stad levend, zichtbaar en toegankelijk voor het voetlicht te brengen zodat Zutphen het bruisend cultureel centrum van het oosten wordt. We vertellen en delen het verhaal van stad, dorp en wijken met inwoners om bij te dragen aan sterke wijken met een stevige sociale cohesie en een eigen identiteit die grotendeels door wijkbewoners zelf bepaald, beheerd en verrijkt wordt.

De gemeente Zutphen is een aantrekkelijke gemeente om te wonen en werken, zowel voor onze inwoners als voor nieuwe inwoners. En dat willen we ook in de toekomst blijven. We zetten in op sociale en economische balans, een goed voorzieningenniveau en dynamiek en levendigheid in de stad. In de omgevingsvisie schetsen we hoe de groei van onze gemeente vorm krijgt in relatie tot stedelijke vernieuwing, ruimtelijke kwaliteit, verduurzaming en economische versterking.

Doelstellingen en inzet

Product 210 Wegen

Doelen

- Onze wegen zijn veilig voor al het verkeer, goed beheerd en onderhouden en bevorderen de doorstroming van het verkeer.
- We hebben een actueel meerjarenonderhoudsprogramma voor wegen.
- Onze straatverlichting is technisch op orde en duurzaam.

Inzet

- In 2023 stelt het college het ‘Assetmanagementplan Wegen Gemeente Zutphen’ vast. Dit Assetmanagementplan heeft betrekking op het onderhoud aan de wegen (asfalt, elementen, cementbeton en onverhard) inclusief markering, graskanttegels en bermen. Met dit plan krijgen wij inzicht in de staat van onderhoud van onze wegen en de afgesproken organisatiedoelen. Ook kunnen wij hierdoor beter integraal afwegen welke wegen als eerste moeten worden aangepakt. Niet alles kan immers tegelijk.
- Op dit moment beschikt de gemeente niet over een vastgesteld beleidsplan wegen, hier wordt aan gewerkt. Er wordt gewerkt met de z.g. CROW-normen. Daarin staat hoe de gemeente de komende periode omgaat met de verhardingen. Het beleidsplan stellen we op op basis van assetmanagement. Daarbij spelen mee: wet- en regelgeving, beleid en ambitie, de strategische, tactische en operationele kaders en de financiën.
- Tegen de achtergrond van wet- en regelgeving is de risicoaansprakelijkheid voor de gemeente als wegbeheerder een factor van belang en de beschikbaarheid van beheer- en onderhoudsmiddelen. Voor verschillende wegen en locaties hanteren we verschillende onderhoudsniveaus.
- In 2023 passen we het uitvoeringsprogramma voor de aanpak van wegen en verbetering van de mobiliteit aan. De basis hiervoor is het nieuwe vastgestelde beleidsplan wegen.
- Het financiële kader is de ruimte die in de begroting van 2023 is opgenomen. In het uitvoeringsprogramma nemen we met prioriteit op:
 - de uitwerking en uitvoering van verkeersonveilige situaties, zoals de Leeuweriklaan. Klimaatadaptatie en vergroening worden hierbij mee genomen.
- Lopende zaken zoals de herinrichting van de Kanonsdijk, de Weg naar Voorst, de Paulus Potterstraat en de Lange Hofstraat nemen we mee in het uitvoeringsprogramma, zodat een integraal beeld ontstaat van inzet van capaciteit en middelen.
- We hebben een vervangingsplan voor de openbare verlichting. We streven naar een zo energiezuinig mogelijke toepassing. In 2023 komt er een krediet beschikbaar om in 2023 en 2024

een deel van de openbare verlichting te vervangen. Het werk wordt in fases uitgevoerd en per wijk afgerond.

Product 211 Mobiliteit

Doelen

- Het centrumgebied van Zutphen is duurzaam, aantrekkelijk en goed bereikbaar. Ons parkeerbeleid, de verkeerscirculatie, de bevoorrading en ruimte voor fietsers en voetgangers passen we hierop aan.
- Zutphen is goed bereikbaar met de fiets, het openbaar vervoer en de auto. Binnen de stad verplaats je je gemakkelijk te voet of met de fiets.
- Verkeersveiligheid, bereikbaarheid en minder CO2 uitstoot zijn het uitgangspunt voor verkeer en mobiliteit in de in 2023 op te stellen omgevingsvisie.
- Voor bedrijven, werkenden en lokaal verkeer is van belang dat de N314, N345, N346 en met name de N348 goed blijven doorstromen.
- We stimuleren MaaS (Mobility as a Service).
- Waar dat kan werken we samen met andere overheden (regio, provincie, rijk) bijvoorbeeld bij de fietsroute F348, stimuleren van vervoer over water, en zero-emissie binnensteden.
- We faciliteren bedrijfsmatige mobiliteit via spoor en water.

Inzet

- Bij het formuleren van de omgevingsvisie, stellen we de kaders voor een nieuw mobiliteitsbeleid en verkeerscirculatieplan. Onderdelen hiervan zijn onder meer de afweging over de verkeerssnelheden op de wegen binnen de bebouwde kom.
- Voor de binnenstad formuleren we een nieuwe parkeervisie en uitvoeringsplan behorend bij deze parkeervisie.
- Voor de N348 tussen Eefde en Gorssel formuleren we een integraal gemeentelijk standpunt over de gewenste snelheid op deze hoofdweg naar Zutphen.
- Samen met de gemeenten Deventer en Lochem en de provincie Gelderland bepalen we het type investering dat past bij de snelfietsroute FN348 en de investeringen die we met de beschikbaar gestelde middelen verrichten.
- We werken in 2023 aan het uitvoeringsplan mobiliteit binnenstad. Hier betrekken we inwoners en ondernemers bij. Waarbij het uitgangspunt is om de ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad te verbeteren. Dit uitvoeringsplan heeft samenhang met de omgevingsvisie.
- In de omgeving Lange Hofstraat en Groenmarkt zetten we in op meer ruimte voor voetgangers en het beperken van het autoverkeer. Omdat de effecten van een autoluw gebied bredere gevolgen hebben, pakken we dit op in samenhang met de omgevingsvisie en het perspectief dat we daarin schetsen voor de binnenstad.
- In het participatietraject van de Paulus Potterstraat wordt een fietsstraat als kader meegegeven.
- Op basis van de vastgestelde integrale laadvisie en plaatsingsbeleidsplan werken we in 2023 verder aan de uitrol van laadpalen. De groei in het aantal laadpunten heeft een grote impact op het elektriciteitsnet en het beslag op de openbare ruimte. Belangrijk is dat de laadpunten zorgvuldig en tijdig worden ingepast. Liander, die laadpalen moet voorzien van stroom, is nauw betrokken om op tijd voldoende spanning te leveren aan de laadpalen.

- In 2023 gaan we in samenwerking met de provincie en de CleanTech regio verder werken aan de ontwikkeling van beleid rond snelladen en laadinfrastructuur voor de logistieke sector.
- We denken regionaal mee over de uitgangspunten voor de concessie van regionale treindiensten.

Product 222 Havens en kaden

Doelen

We beheren en onderhouden onze havens, kaden en infrastructuur goed en functioneel en kijken naar mogelijke koppelkansen bij uitvoering. We hebben voor de langere termijn in beeld waar onze werkzaamheden liggen, welke investeringen nodig zijn en hoe we deze willen uitvoeren. Voor kleinere en urgente zaken hebben we een direct werkbudget om in te zetten.

Inzet

- De Vispoorthaven, de Houthaven en de Marshaven worden in 2023 gebaggerd.
- De Industriehaven wordt in 2024 uitgebaggerd. Omdat er naast baggeren ook sprake is van een verkenning naar extra verdieping van de Industriehaven, koppelen we de uitvoering van de baggerwerkzaamheden aan een go / no go op de extra verdieping. Uiterlijk eind 2023 moeten we de keuze maken of we de industriehaven extra verdiepen.
- De geluidswal bij Leesten wordt in 2023 hersteld en verbeterd. Bij deze verbetering planten we een nieuwe groenstructuur.
- Het kunstwerk bij de Den Elterweg, dat tevens dienst doet als geluidsscherm, wordt in 2023 vervangen door een geluidswal. Het kunstwerk wordt binnen de geluidsschermen vervangen door een nieuw kunstwerk in overleg met de kunstenaar. De geluidswal richten we ecologisch in.
- We vervangen een aantal bruggen over de Laakse Oever.
- In 2023 introduceren we nieuwe voorschriften voor de bediening van de Oude IJsselbrug in overleg met ProRail en RWS.
- Een aantal nieuwe constructies is toegevoegd aan het beheerprogramma en wordt in 2023 technisch geschouwd.

Product 310 Gemeentelijke panden en gronden

Doelen

We hebben een vastgoedportefeuille die past bij onze taken. Waar we vastgoed hebben zetten we dat maatschappelijk in. De panden die we hebben houden we duurzaam en kwalitatief op orde. Vastgoed dat niet tot de kernportefeuille hoort, gaan we verkopen, waarbij we kijken naar de toekomstige bestemming van de panden in relatie tot maatschappelijke mogelijkheden.

Onze panden worden verduurzaamd, waarbij we 'no regret' maatregelen op korte termijn en in het meerjarenonderhoudsprogramma de langere termijn verduurzaming hebben opgenomen.

Onze inzet

Onderhoud en verduurzamen eigen panden

- We hebben een meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP) voor onze panden. Structureel bekijken we wat aan onderhoud nodig is. Ons beleid is gericht op onderhoud op een redelijk niveau (onderhoudsniveau 3). De actualisatie van uitvoer en prijzen gebeurt eerder dan de geplande 5 jaar. Dit wordt veroorzaakt door de sterk stijgende materiaalprijzen en de krapte op de arbeidsmarkt. Bij investeringen en onderhoud staat duurzaamheid voorop.
- Uitvoering 'no regret' duurzaamheidsmaatregelen aan de gemeentelijke vastgoedportefeuille.
- Vertaling bouwkundige verduurzaming in het meerjarenonderhoudsprogramma.

Accommodaties

- De behoefte aan maatschappelijk vastgoed (bijvoorbeeld sporthallen, buurtcentra) is altijd in beweging. Wij wegen financieel en maatschappelijk rendement tegen elkaar af. Op die manier maken we afgewogen keuzes rond het afstoten of aankopen van panden. Ons accommodatiebeleid ligt vast in een beleidskader, echter door recentelijke juridische uitspraken is een herijking noodzakelijk. Het sport en accommodatiebedrijf is eind 2021 opgericht en de binnensport (gymzalen) is overgedragen voor beheer.

Product 543 Regionaal archief en erfgoedcentrum

Doelen

Regionaal Archief Zutphen

- Het rijke archivalische erfgoed van Zutphen is goed (wettelijk) beschermd en beheerd.
- Het Regionaal Archief Zutphen groeit verder in haar functie als informatiecentrum voor erfgoed in de wijde regio.
- De huisvesting van het Regionaal Archief en het archiefdepot is voor de komende 30 jaar toekomstbestendig.

Erfgoedcentrum

- Het merk en de organisatie van het Erfgoedcentrum Zutphen staan als een huis.
- Het netwerk van opengestelde monumenten is vergroot en het aanbod in de bestaande opengestelde locaties is verbeterd.
- Het 'Verhaal van Zutphen' is breed bekend en leeft bij inwoners en bezoekers.
- In Zutphen is er praktisch onderwijsaanbod op het gebied van erfgoed.

Inzet

Regionaal Archief Zutphen

- Het archief zet in op digitale ontsluiting van de collecties van archeologie, monumentenzorg en het stedelijk museum op het erfgoed(internet)portaal van de gemeente Zutphen.
- We onderhouden onze dienstverleningsovereenkomsten met omliggende gemeenten en breiden deze waar mogelijk uit.
- We zijn trekker voor erfgoed binnen het regionaal Cultuur en Erfgoedpact.
- We werken het huisvestingsonderzoek voor het Regionaal Archief Zutphen en de erfgoeddepots Archief, Archeologie en Stedelijk museum uit tot een concreet bouw of verbouwplan.

Erfgoedcentrum

- Momenteel zijn er verschillende huisstijlen van de erfgoedteams. Deze passen we in 2023 aan tot één huisstijl met één communicatiestrategie.
- We formuleren een vernieuwingsplan van het centraal Erfgoed(internet)portaal.
- We zetten de uitvoering van het uitvoeringsprogramma voor erfgoed voort.
- We werken vanuit erfgoed en vastgoed een plan uit voor de openstelling van de gemeentelijke monumentale eigendommen.
- We verbouwen de Bourgonjetoren tot een bezoekerscentrum voor de Hanze(dagen), renoveren de Wijnhuistoren tot bezoekerscentrum voor de Beiaard en gaan de burgerzaal herinrichten.
- We geven uitvoering aan het Regionaal Hanzejaar 'Leve de Hanze'.

- We verbinden erfgoed aan culturele evenementen bijvoorbeeld met de inzet van onze volgende innovaties: de Mobiele Archeohotspot voor publieksarcheologie en de Mobiele Erfgoed Tentoonstelling voor participatieve exposities over de geschiedenis van Zutphen.
- We starten verhalenprojecten in de wijk met onze innovatieve methode Hi-Story.
- Wij gaan onderzoeken of er, in samenwerking met het Gelders restauratiecentrum, een mogelijkheid bestaat tot het oprichten van een praktisch onderwijsaanbod in de vorm van een opleidingscentrum vakmensen historisch erfgoed. We onderzoeken hierbij de mogelijkheid voor samenwerking met de Technieklab.
- Wij continueren onze inzet samen met het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen en de Schildersvakopleiding voor de nationale opleiding restauratieschilder in Zutphen.

Product 544 Monumenten en erfgoed

Doelen

- Het rijke monumentale erfgoed van Zutphen is goed (wettelijk) beschermd en beheerd.
- De monumentenlijst wordt aangevuld met nieuw beschermd monumentaal erfgoed.
- Monumentale panden worden verduurzaamd.
- De gegevens over monumenten zijn toegankelijk digitaal ontsloten.
- De huidige kwaliteit van onze aantrekkelijke en monumentale binnenstad is behouden en waar mogelijk versterkt.

Inzet

- We adviseren op het gebied van monumentenzorg en schakelen waar nodig hulp in.
- We stellen een nieuwe werkwijze voor het aanwijzen van monumenten vast en voeren die uit.
- We helpen eigenaren met advies over het verduurzamen én het behoud van de monumentale waarden.
- We zetten onze kennis en ervaring in bij de oprichting en uitvoering van de taskforce zon op dak en verduurzaming monumenten.
- We maken bestaande overheidsgegevens en documentaties over monumenten toegankelijk via het erfgoedportaal op internet.
- We helpen ondernemers en eigenaren met advies en subsidie om monumenten te onderhouden en gevels te verbeteren.

Product 545 Archeologie

Doelen

- Het rijke archeologische erfgoed is goed (wettelijk) beschermd en beheerd.
- De positie van team archeologie als archeologisch kenniscentrum van Oost Gelderland is behouden en versterkt.
- Archeologie is een bron van inspiratie voor ruimtelijke plannen en de identiteit van de wijk.
- De huisvesting van het Archeologisch depot is voor de komende 30 jaar toekomstbestendig.
- We betrekken het (brede) publiek bij het werk van team archeologie bij culturele evenementen.

Inzet

- We voeren archeologisch onderzoek uit (veldwerk, uitwerking, rapportage, conservering en deponering).
- We beschermen archeologisch erfgoed bij ruimtelijke plannen in het licht van de Omgevingwet.
- We maken een groslijst van de belangrijkste vindplaatsen die voor de status van gemeentelijk archeologisch monument in aanmerking komen.
- We delen onze kennis door middel van dienstverleningsovereenkomsten met omliggende gemeenten en de Omgevingsdienst Achterhoek en we breiden waar mogelijk onze dienstverlening uit.
- We maken archeologische resten zichtbaar en toegankelijk in de openbare ruimte.
- We betrekken archeologisch erfgoed als inspiratie bij ruimtelijke plannen (herstel structuren, naamgeving, kunst, identiteitsdragers in wijken).
- We maken een digitale ontsluiting van de archeologische kennis, vondsten en kaarten;
- We zijn betrokken bij het ontwikkelen van een uitvoeringsplan op basis van het huisvestingsonderzoek Regionaal Archief Zutphen en de erfgoeddepots Archief, Archeologie en Stedelijk museum;
- Grote collectiestukken (gevelstenen etc.) die nu in het depot liggen, herplaatsen we op een passende wijze in de stad en dorp in overleg met pandeigenaren.

Product 550 Cultuur

Doelen

- Zutphen is met een gevarieerd en inclusief aanbod van (nieuwe) kunst en cultuuruitingen het bruisend cultureel centrum van het oosten.
- Brood op de plank voor de makers, de toeleveringsbedrijven, de creatieve sector, de horeca en het toerisme.
- De Buitensociëteit is het podium *van* de stad. Ook voor amateurverenigingen moet het mogelijk zijn zonder hoge financiële drempels dat podium te pakken.
- Zutphen is muziekstad. Op veel plekken valt er veel te genieten voor muzikale fijnproevers. De Buitensociëteit biedt een podium aan een breed spectrum aan stijlen, van klassiek, pop tot urban.
- Graafschap Bibliotheken blijft gevestigd op de locaties Broederenkerk en Warnshuus. Daarnaast worden in de wijken activiteiten aangeboden gericht op het stimuleren van geletterdheid (taalvaardigheid, digitale vaardigheid) ter bevordering van kansengelijkheid.
- Alle inwoners voelen zich uitgenodigd en aangetrokken om cultuur te beleven en zelf te maken.
- Inwoners en bezoekers vinden makkelijk wat er cultureel is en kan in Zutphen.
- Ieder kind komt vanzelfsprekend in aanraking met cultuur. Cultuur is onderdeel van dagelijks leven: thuis, familie, kinderopvang, school en buiten school in de wijk.
- Zorg-, welzijnsorganisaties en zorgcoördinatoren op scholen zijn bekend met de preventieve werking van cultuur en het aanbod van culturele activiteiten in Zutphen.
- Culturele organisaties hebben hun krachten gebundeld. Ze maken gebruik van elkaars expertise en faciliteiten en ondersteunen en faciliteren culturele initiatieven in de stad.

Inzet

- Wij zetten meer in op (de kwaliteit van) culturele evenementen en verspreiden de evenementen deels over de wijken en Warnsveld in overleg met de wijkregisseurs. Daarbij sluiten we aan bij de stadsmarketing waarmee we Warnsveld en De Hoven als toeristische trekpleisters meer onder de aandacht brengen.

- Om Zutphen regionaal en landelijk op de kaart te zetten als cultuurstad van het oosten wordt tweejaarlijks het Edith Meijering Stipendium uitgereikt. Hiermee bevorderen we het kunstklimaat in de provincie in het algemeen en in Zutphen in het bijzonder. Jonge kunstenaars/schrijvers krijgen de kans zich te ontwikkelen en te profileren.
- Wij stimuleren een inclusief cultuuraanbod dat recht doet aan de verscheidenheid aan culturen en etniciteiten in onze stad.
- De culturele basisorganisaties houden we aan de afspraak over ‘nomadisch programmeren’: niet alleen programmeren binnen de eigen muren, maar ook in de wijken en op straat.
- Zutphen Promotie krijgt opdracht voor het maken en onderhouden van een actueel en compleet overzicht van het cultuuraanbod in de stad.
- Wijkcentra en buurthuizen worden gestimuleerd om aan inwoners een podium te bieden voor culturele activiteiten.
- Wij stimuleren het cultureel ondernemerschap door partijen binnen en buiten de cultuursector te verbinden en te faciliteren met kennis, ruimte, vergunningen en subsidie.
- In 2023 wordt een programma van eisen en wensen geformuleerd voor de renovatie en de programmering van de Hanzehof, berekenen we het investeringsbudget dat hoort bij dit programma van eisen, bepalen we de planning van renovatie, en de totale lasten van het vastgoed (beheer en onderhoud, eigenaarslasten, kapitaallasten, historische investeringen), de exploitatieomvang van de programmering en indicatief de omvang van de subsidie horend bij deze programmering.
- De bibliotheek blijft in de Broederenkerk. Dit is vastgelegd in de prestatieafspraken. Om dit langjarig vast te leggen is onderzoek nodig welke mogelijkheden en beperkingen de bibliotheek heeft om haar bedrijfsvoering hier te kunnen verrichten.
- Wij ondersteunen lokale makers. We breiden daarvoor met ingang van 2023 de Subsidieregeling Cultuurinitiatieven gemeente Zutphen 2019 uit met de mogelijkheid voor het aanvragen van een meerjarige subsidie.

Product 560 Groen, water en klimaatadaptatie

Doelen

- We streven naar een groene, klimaatbestendige en natuurinclusieve ruimtelijke inrichting. De openbare ruimte nodigt uit voor recreatief medegebruik en draagt bij aan de leefkwaliteit van onze inwoners.
- We geven uitvoering aan de doelen van het Bomenbeleidsplan. Dit doen we door het uitbreiden van het bomenbestand, het verbeteren van de vitaliteit van onze bomen en te zorgen voor de juiste boom op de juiste plek.
- We versterken de huidige groenstructuur waarbij verbindingen tussen dorp, stad en buitengebied leidende principes zijn. Zo creëren we een groen netwerk voor mens en natuur. Hiervoor worden de perspectieven en ambities uit de Groenatlas gehanteerd.
- We stellen kaders voor het beperken van wateroverlast, hitte en droogte in het klimaatadaptatiebeleid. Dit is noodzakelijk voor het realiseren van een toekomstbestendige leefomgeving. Onze inwoners, werknemers, ondernemers en bezoekers moeten veilig en aangenaam kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren onder alle weersomstandigheden.
- We richten ons op een waterrobuust systeem waarbij de kwaliteit en kwantiteit van water in onze gemeente wordt gewaarborgd. Hiermee anticiperen we op het veranderende klimaat en geven we invulling aan de wettelijke zorgplichten uit het Watertakenplan 2021-2025.

- We onderzoeken in overleg met het Waterschap de mogelijkheid om op een verantwoorde wijze zichtbaar, natuurlijk water toe te voegen aan het watersysteem binnen de gemeente Zutphen.
- We geven richtlijnen voor het verbeteren van de leefgebieden van plant en dier in het biodiversiteitsbeleid. Hierbij wordt uitgegaan van de basisbehoeften van soorten: voedsel, veiligheid, vocht, voortplanting en verbindingen.
- We werken zowel voor als met de samenleving aan vergroening, klimaatadaptatie en natuur.
- We vergroten de bewustwording over deze thema's en benutten de energie uit de samenleving.

Inzet

- Biodiversiteit, toevoeging van volwaardig groen en klimaatadaptieve, waterrobuuste inrichting nemen we in de uitwerking en uitvoering mee bij gebiedsontwikkelingen, herinrichtingen, civiele vervangingen en gemeentelijke voorzieningen. De komende jaren speelt dit bijvoorbeeld bij de woningbouwprojecten Helbergen, De Hoven en Schouwbroek, de herinrichting van de Paulus Potterstraat, de aanpak van de geluidswal Leesten en inrichting van het buitenterrein bij de nieuwbouw van Kompaan.
- In de omgevingsvisie is biodiversiteit, groen, klimaatadaptatie en water integraal onderdeel. In het verlengde daarvan formuleren we een beleid- en uitvoeringsplan klimaatadaptatie. De resultaten van de verrichte onderzoeken naar hittestress, waterverdeling en langere termijn gevolgen van klimaatverandering nemen we hierin mee.
- We stimuleren de toevoeging van groene daken en het verminderen van verhard oppervlakte bij bedrijven en particulieren.
- Bij bedrijventerrein De Mars werken we samen met ondernemers en grondeigenaren om groen toe te voegen, waar mogelijk verhard oppervlakte te verminderen, daken te benutten voor vergroening en bebouwing in positieve zin te benutten voor biodiversiteit.
- We faciliteren en stimuleren het private initiatief bij de Linie van Hooff om verhard oppervlakte te verminderen, groen en ruimte voor natuurlijk spelen toe te voegen. We nodigen bewoners actief uit om op andere plekken in de gemeente voorstellen te doen voor vergroten van groen en klimaatadaptieve inrichting. De binnenstad vraagt hierin extra creativiteit bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Lange Hofstraat en bij herschikking van het parkeren in de binnenstad.
- We stellen het bergen van hemelwater op eigen terrein, natuurinclusief bouwen en verbindende (openbare) groenstructuren bij gebiedsontwikkelingen als norm. Groen wordt ingezet om ecologische en recreatieve verbindingen te leggen met de omgeving en om klimaatopgaven zoals wateropvang, waterberging en koelte te integreren in de openbare ruimte. Bij herinrichtingen en reconstructies worden maatregelen ten behoeve van groen en klimaatadaptatie toegepast. Zo wordt bij het onderhoud aan de Houtwal het hemelwater afgekoppeld, komt er grasbeton op de parkeerplaatsen en krijgen de bomen meer ruimte.
- We zetten in op een groene inrichting en ecologisch beheer van de openbare ruimte. Bermen en gazons worden minder vaak gemaaid en worden ingezaaid met bloemen en kruiden. Bomen worden tijdig vervangen als ze ziek zijn of in verval. Op veel plekken in onze

gemeente geldt dit voor kastanjes, essen en beuken. Op de Voorster- en Kapperallee is een onderzoek naar de vervanging voor de beuken noodzakelijk.

- We planten extra bomen aan. We kiezen hierbij veelal voor klimaatbestendige bomen met een meerwaarde voor vogels en insecten. Bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Paulus Potterstraat en de planvoorbereiding van Leesten - Schouwbroek. Ook bij de vervanging van de geluidswal bij Leesten en op parkeerplaatsen bij sportverenigingen zien we ruimte om extra bomen te planten.
- We inventariseren waar de gevolgen van klimaatverandering het grootst zijn. Dit doen we door de stresstesten te actualiseren en risicodialogen te voeren met de samenleving. Op basis van deze informatie wordt een uitvoeringsagenda klimaatadaptatie opgesteld.
- We onderzoeken hoe de waterverdeling tussen bebouwd gebied en land kan worden geoptimaliseerd. Middels een kanskaart brengen we de mogelijkheden hiervoor in beeld.
- Samen met Woonbedrijf Ieder1 en Waterschap Rijn en IJssel starten we met een pilot in de Zuidwijken om water langer vast te houden en droogte tegen te gaan. Het vervangen van verharding door groen is hierbij het uitgangspunt.
- We stellen een biodiversiteitsplan op waarin de streefbeelden voor de gewenste basiskwaliteit van natuur worden beschreven.
- We evalueren het beheer met schapenbegrazing en het beheersen van de eikenprocessierups en passen eventueel dit beleid aan op de gestelde doelen uit het (nog vast te stellen) biodiversiteitsplan.
- We gaan aan de slag met natuur- en milieueducatie. Samen met partners zoals bijvoorbeeld de Technieffabriek, scholen en IVN geven we hier invulling aan. Ook het vergroenen van schoolpleinen en de omvorming naar natuurlijke speelplekken is hieraan verbonden.
- We stimuleren en faciliteren initiatieven op het gebied van vergroening, klimaatadaptatie en natuur. Het werken aan een duurzame en gezonde leefomgeving doen we met inwoners, (vrijwilligers)organisaties, woningcorporaties, instellingen en bedrijven. Zo gaan we:
 - Het vergroenen van tuinen, de aanleg van gevelgroen en groenadoptie door inwoners stimuleren;
 - Bewonersinitiatieven faciliteren bij het vergroenen van hun leefomgeving;
 - Stimuleren van aanleg van landschapselementen in het buitengebied;
 - Prestatieafspraken maken met woningcorporaties voor het klimaatbestendig maken van woningen;
 - Een lokaal hitteplan opstellen in samenspraak met zorginstellingen;
 - Oevers natuurvriendelijk inrichten samen met het Waterschap;
 - Met de bedrijven en grondeigenaren op De Mars verkennen waar we groen kunnen toevoegen.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor de aanleg van een klimaatpark onder de strook van de huidige hoogspanningsleidingen na de verkabeling.

Product 721 Grondstoffen

Doelen

- Afval zetten we zo veel mogelijk om in nieuwe grondstoffen.
- We stimuleren hergebruik van materiaalstromen en blijven scheiden aan de bron.

- Terugbrengen van restafval naar 70 kilogram per persoon in 2025.
- Reststromen en de koppeling van bedrijfsprocessen: met zo min mogelijk vervoersbewegingen zorgen we voor het inzamelen en verwerken van grondstoffen.

Inzet

- We zetten de regionale samenwerking met Circulus voor de inzameling en verwerking van grondstoffen voort. Samen werken we aan een transparant en uitvoerbaar afval- en grondstoffenplan.
- Bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties betrekken we actief bij het grondstoffenplan en de uitvoering er van. Dit pakken we zoveel mogelijk wijkgericht op.
- Met behulp van inwoners en ondernemers gaan we op weg naar minder afval.
- Wij geven als gemeentelijke organisatie het goede voorbeeld op het gebied van circulair inkopen en afvalscheiding.
- Op bedrijventerrein De Mars is een cluster van bedrijven gevestigd dat zich heeft gespecialiseerd in het inzamelen en herbenutten van reststoffen. Met hen werken we verder aan de uitbouw van circulaire bedrijfsvoering en kennis en het sluiten van ketens op lokale en regionale schaal.

Product 722 Riolering

Doelen

- We voeren de drie wettelijke zorgplichten uit op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater.
- We beheren de afvalwaterketen, houden ons riool op orde en vervangen dit waar nodig, in het kader van de volksgezondheid en ter bescherming van het milieu.
- We anticiperen op extreme buien, droge perioden en hogere temperaturen als gevolg van de klimaatverandering door maatregelen te treffen zowel in het watersysteem als in de ruimtelijke inrichting.
- We zetten in op een integrale aanpak van aanpassingen in de openbare ruimte waardoor we overlast voorkomen en efficiënt te werk gaan.

Inzet

- We geven uitvoering aan ons Watertakenplan 2021 – 2025. Het plan bevat een jaarlijks uitvoeringsprogramma.
- Vanaf 2023 wordt het riool in Waterkwartier Zuid grootschalig vervangen en toekomstbestendig ingericht.
- We stimuleren inwoners gebruik te maken van de afkoppelsubsidie om hemelwater op eigen terrein af te koppelen.
- We stellen eisen stellen bij ruimtelijke ontwikkelingen zoals voor hemelwaterberging, ontwateringsdieptes en bouwpeilen.
- We maken afspraken samen met het waterschap om het watersysteem in dorp, stad en land toekomstbestendig te maken.

Product 723 Milieu

Doelen

- We houden de bodemkwaliteit op orde en verbeteren deze voor het gebruik, en we handhaven waar nodig.
- De luchtkwaliteit in de gemeente voldoet aan de regelgeving.
- De geluidsnormering van de verschillende gebieden houden we actueel.

Inzet

- We hebben een actuele bodemkwaliteitskaart. Bij geconstateerde verontreinigingen of bij werkzaamheden, reconstructies en woningbouwontwikkelingen pakken we eventuele verontreinigingen aan. Aangezien er veel in de bodem is geroerd in de gemeente Zutphen, zijn er veel plekken waar de achtergrondwaarden kunnen afwijken. Hier is vanwege het (toekomstige) gebruik sanering nodig.
- In 2023 verwachten we enkele kleinere saneringen te verrichten bij enkele binnenstedelijke locaties en gaan we baggeren in drie havens. Grond wordt zo veel mogelijk hergebruikt binnen de gemeentegrens.
- We stimuleren emissievrij vervoer en werken aan een autoluwe binnenstad, met zero emissie stadslogistiek. De stadslogistiek in Zutphen werkt ook in 2023 aan verdere uitbouw van de dienstverlening.
- Bedrijven zijn verplicht om conform de wet Milieubeheer de “best bestaande technieken” toe te passen. Dit is een extra stimulans voor innovatie en verbetering van luchtkwaliteit en reductie van geur. De Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) voert in opdracht van de gemeente actief toezicht en handhaving op naleving van actuele wet- en milieuregeling. De verlening van omgevingsvergunningen verloopt gestroomlijnd in goed overleg met de aanvrager, gemeente en ODA. De ODA informeert en adviseert aanvragers over de meest actuele milieuregeling die van toepassing is.
- We stellen in 2023 een nieuw geluidszone op voor De Mars. De huidige zonering en het geluidsreductieplan geldt tot 2024. Een geactualiseerde vaststelling van de geluidszonering is nodig ten behoeve van de vergunningverlening en handhaving.

Product 724 Gedenkparken

Doelen

- Onze drie gedenkparken zijn een plek waar nabestaanden in een rustige, parkachtige omgeving hun dierbaren kunnen gedenken.
- De gedenkparken zijn een onderdeel van de gemeentelijke groenstructuur en fungeren eveneens als park.

Inzet

- We beheren en onderhouden onze gedenkparken goed.
- Waar dat mogelijk is versterken we de ecologische waarde en natuurlijke inrichting.

Product 725 Energietransitie

Doelen

- Ons programma energietransitie is gericht op de uitvoering van het Klimaatakkoord namelijk energieneutraliteit uiterlijk in 2050 en 55% minder uitstoot van broeikasgassen in 2030. We werken in samenhang aan de onderdelen van de energietransitie: energie besparen, energie opwekken, warmtetransitie en duurzame mobiliteit. In de komende jaren ontvangen we naar verwachting middelen van het Rijk voor de uitvoering van het Klimaatakkoord. We zetten deze middelen in om met gelijke tred de energietransitie vorm te geven.

- We bereiken inwoners met informatie over energiebesparing digitaal en via het energieloket. Er zijn 700 energiecoach- gesprekken en 300 installaties van kleine maatregelen. We organiseren samen met het regionaal energieloket webinars over energiebesparing in het algemeen en specifieke maatregelen in het bijzonder.
- We ondersteunen bewoners die zelf niet kunnen investeren bij energiebesparende maatregelen en de warmtetransitie.
- We bereiden integraal beleid voor om grootschalige zonneparken en windmolens een meerwaarde aan de omgeving te laten leveren.

Inzet

Samenwerken aan energietransitie.

- We maken prestatieafspraken met coöperatie ZutphenEnergie (ZE) en gaan, binnen de mogelijkheden die op rijksniveau worden uitgewerkt, werken aan een structurele subsidierelatie.
- In 2023 subsidiëren we de inzet van de energiecoaches van ZE.
- We vernieuwen onze website zodat deze beter toegankelijk wordt voor bewoners en overzichtelijk op de beschikbare mogelijkheden voor ondersteuning.
- In 2023 organiseren we een burgerberaad over een nader te bepalen onderwerp binnen de energietransitie.
- Met de provincies Gelderland, Overijssel en de gemeenten Zwolle, Deventer en Apeldoorn willen we meer volume realiseren in de aanpak van te verduurzamen private woningen. In het project Transform richten we een marktplein in om de vragers naar energiemaatregelen te ontzorgen en aanbieders tot innovatie te inspireren. We ontwikkelen een model voor de haalbaarheid van de warmtetransitie voor de betrokken stakeholders en de mogelijkheid van financiering door eigenaren.

Energie besparen en warmtetransitie

- Op basis van de Transitievisie Warmte 2021 stellen we in 2023 een wijkuitvoeringsplan op voor Noordveen en een beleidskader over het faciliteren van collectieve initiatieven gericht op energiebesparing en warmtetransitie. In 2024 volgen de Zeeheldenbuurt, Voorsteralleekwartier en Leesten.
- We maken gebruik van een subsidie van de provincie Gelderland om het bewonersoverleg in Noordveen te faciliteren.
- Helbergen is onze eerste buurt waar we van het aardgas gaan en we werken een warmtenet uit gevoed met warmtewinning uit de IJssel. We stellen samen met onze stakeholders en bewoners in 2023 een wijkuitvoeringsplan op. De bewoners zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van het warmtenet en we benutten koppelkansen van werkgelegenheid.

Energietransitie voor iedere bewoner

- De warmtetransitie moet voor iedere inwoner haalbaar zijn. Het streven is de woonlasten te verlagen voor inwoners. Een deel van onze inwoners kan geen geldlening afsluiten voor energiebesparende maatregelen. We vormen een energiefonds voor bewoners die energietransitie niet zelf kunnen betalen.
- We voeren in 2023 energiebesparende maatregelen uit voor inwoners die een laag inkomen en hoge energiekosten hebben. We willen dat doen via isolatie, zonnepanelen of een pakket van kleinere maatregelen. In 2023 kunnen we een eerste groep van 125 woningen aanpassen

binnen de rijksregeling. We ramen middelen voor de volgende fasen in 2024 en 2025. We werken de plannen uit in nauwe samenhang met ons energie-armoedebelid.

- Om bewoners te helpen hun woning te verduurzamen continueren we de inzet van het regionaal energieloket. Naast dit digitale loket zorgen we voor structurele financiering van het fysieke loket van ZutphenEnergie aan de Overwelling.

Opwekken van groene elektriciteit

- In 2021 hebben we een Regionale Energie Strategie (RES) opgesteld. Hierin staat dat de regio in 2030 1,07 TWh aan duurzame energie opwekt via zonnepanelen op daken, windenergie en zonneparken op land. In de RES zijn ook zoekgebieden aangewezen voor het opwekken van elektriciteit met grootschalige windmolens. In 2023 wordt een voortgangsdokument opgeleverd. In 2025 volgt een herijking van de strategie.
- Lokaal wordt in 2022 en 2023 een afwegingskader voor zonne- respectievelijk windenergie opgesteld. In het lokale afwegingskader voor zonne-energie staan criteria over de landschappelijke inpassingen van zonneparken, de projectparticipatie door omwonenden en de financiële participatie van inwoners in een project.
- Buurtgerichte energietransitie BES: samen met bewoners werken we aan een integrale gebiedsontwikkeling. Grootschalige opwek van energie heeft een grote impact op de woon- en leefomgeving van inwoners. Alleen met voldoende draagvlak komt de energietransitie van de grond. Hiervoor zijn in 2023 en 2024 middelen nodig voor het begeleiden en ondersteunen van een buurtgerichte aanpak voor het verduurzamen van particuliere woningen.
- We continueren de taskforce zon op dak, waarbij we actief de aanleg van zonnepanelen op parkeer- en bedrijventerreinen stimuleren. We monitoren de ontwikkeling van zonne-energie op daken in de gemeente en informeren over de mogelijkheden voor het opwekken van elektriciteit via zon op daken van inwoners.
- Het verduurzamen van onze monumenten en onze binnenstad stelt ons voor een grote opgave. We bereiden een samenhangende visie en aanpak voor om de monumentale waarden en het toepassen van verduurzamings-maatregelen te combineren.
- We continueren het project SmartEnergyHub De Mars. Op en rond ons industrieterrein De Mars komen vragen samen in het kader van een toekomstbestendig industrieterrein met een duurzame energievoorziening en slim gebruik van het elektriciteitsnetwerk (smart grid). Initiatiefnemers willen een waterstoffabriek starten op De Mars. Met publieke en private partners willen we vraag en aanbod van elektriciteit en opslag slim verbinden.

Product 810 Ruimtelijke ontwikkeling

Doelen

- De nieuwe Omgevingsvisie geeft het kader voor de ontwikkelrichting tot 2040.
- We actualiseren de binnenstadsvisie. Hiermee brengen we het (ruimtelijk) beleid up-to-date vanuit samenhang in de verschillende opgaven. De actualisatie Binnenstadsvisie geeft kaders voor ontwikkelingen en beschrijft nieuwe (ontwikkel-)kansen.
- Vanuit Ruimtelijke ontwikkeling ligt de focus in 2023 op een aantal prioritaire locaties, te weten het transformatiegebied Noorderhaven-noord, de uitleggebieden Leesten Schouwbroek en Noordrand De Hoven en het gebied Polsbroek/Boompjeswal als poort van de stad.
- We houden de kwaliteit en leefbaarheid van onze omgeving op orde. De ruimtelijke ontwikkelingen dragen hieraan bij.
- Per 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. De wet eist van de gemeente de tijdige afhandeling van vergunningaanvragen en de aansluiting op de landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Inzet

- De reguliere vraag aan planadvies (in het kader van projecten, beleid en ruimtelijke initiatieven van derden) is aanzienlijk. Zutphen is in trek voor vestiging van bedrijven en bewoners en eigenaren en initiatiefnemers willen graag met ontwikkelingen aan de slag in de gemeente.
- De invoering van de Omgevingswet vraagt om een omzetting van ons huidig ruimtelijk beleid in bestemmingsplannen en de verordening fysieke leefomgeving naar het nieuwe instrumentarium van omgevingsplannen met inpassing van de zogenaamde bruidsschat en het vertalen naar de Toepasbare regels.
- We overleggen met de vereniging van eigenaren van de recreatiewoningen Bronsbergen over de toekomst en bestemming van het park.
- In het kader van verbetering van het proces van ruimtelijke initiatieven wordt de procedure van Intake- en omgevingstafel verder uitgewerkt en geïmplementeerd.
- Daarnaast werken we in 2023 verder aan de verbeterdoelen van de wet zoals een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving. Dat doen we onder andere via het opstellen van de Omgevingsvisie en de participatie bij ruimtelijke initiatieven.
- We werken in 2023 de Omgevingsvisie uit en stellen deze visie vast. We verwachten dat de Omgevingsvisie in 2024 onherroepelijk is. De Omgevingsvisie verwoordt de koers voor Zutphen, is leidraad voor onze uitvoeringsplannen en biedt een toetsingskader voor plannen van derden. De eerder genoemde visies en plannen zijn input voor de Omgevingsvisie, evenals een participatietraject met inwoners en ondernemers. De omgevingsvisie biedt de kaders en richtingen voor bijvoorbeeld het mobiliteitsbeleid, een sociaal-economische visie voor de gemeente, een visie op sport en welzijn en specifieke gebieden zoals de binnenstad en Warnsveld.
- Voor Leesten Schouwbroek, Noorderhaven - noord en De Hoven werken we een stedenbouwkundig plan en landschapsplan uit. Dit doen we met participatie van de omgeving. Deze plannen vormen de basis voor de verdere ontwikkeling en de bestemmingsplan-wijzigingen van de gebieden.

Product 821 Wonen

Doelen

- We voeren onze woonvisie 2019 – 2024 uit conform het daarin vastgelegde woonbeleid en beginnen in 2023 met het voorbereiden van de benodigde actualisatie, aansluitend op de omgevingsvisie. In de actualisatie van de woonvisie wordt gelijktijdig ook een visie op wonen en zorg verwerkt en wordt het beleid met betrekking tot woonwagendplaatsen en ligplaatsen voor woonboten geactualiseerd.
- Voorafgaand aan de actualisatie van onze woonvisie werken wij, mede naar aanleiding van het raadsbesluit betaalbaar wonen, een praktisch en doeltreffend instrumentarium uit om de betaalbaarheid en beschikbaarheid van woningen op de lokale woningmarkt te borgen.
- We werken aan een strategisch woningbouwprogramma om onze positie als centrumgemeente verder te versterken en de aantrekkelijkheid van Zutphen te borgen. We werken daarbij constructief verder aan de woningbouwafspraken die we met de regio hebben gemaakt.
- Als centrumgemeente zetten we in op groei en werken we verder aan de balans in onze woningvoorraad, bevolkingsopbouw, inkomenspositie van inwoners, mogelijkheden voor doorstroming en (flexibele) woonoplossingen om de wooncrisis het hoofd te kunnen bieden.

- We zijn ambitieus in de energietransitie voor de woonbebouwing: investeren in duurzaamheid betekent een goed grip op onder meer de energielasten.
- Tegelijkertijd werken we hard aan het sociaaleconomisch evenwicht in de wijken. We voeren onze doelen voor wonen gebiedsgericht en waar mogelijk samen met onze partners (ontwikkelaars, grond- en pandeigenaren en corporaties) en bewoners uit.
- We werken samen met corporaties, eigenaren en bewoners aan de gevarieerdheid en leefbaarheid van en sociale balans in de wijken en haken aan bij de leefbaarheidsplannen van de corporaties.

Inzet

- We investeren in een sterke positie als centrumgemeente en werken samen met de Cleantech regiogemeenten en de provincie aan onze woningbouwopgave. Extra ruimte voor woningbouw zoeken we met inbreidingen binnen de stedelijke contour, in transformatie van gebouwen, bestaand vastgoed en historische panden in de binnenstad.
- Naast inbreiding binnen de stad, zijn Noordrand De Hoven en Leesten Schouwboek de locaties waar we kunnen uitbreiden. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden voor een gemengd stedelijk milieu in de stationsomgeving en het gebied Noorderhaven - Bufferzone De Mars. We hanteren hierbij een programmatische integrale aanpak.
- We zetten samen met de corporaties in op doorstroming en goede mogelijkheden en vernieuwing van sociale huisvesting en middenhuur.
- We zetten extra in op de groeiende aantrekkelijkheid van Zutphen als vestigingsplaats. Dit doen we vanuit de filosofie van de compacte stad.
- Herontwikkeling in en rondom de binnenstad biedt ruimte voor wonen bij de historische kern. We scheppen kansen zodat inwoners kleine maar gewenste stappen kunnen maken: bijvoorbeeld van huur naar koop, van kleiner naar groter, van groot naar passend. Daarvoor gaan we de wijk in, in gesprek met bewoners én met corporaties. Met de corporaties maken we prestatieafspraken wonen over de toekomst van verouderde woningen, renovatie en mogelijkheden om in het betaalbare segment te bouwen ten behoeve van doorstroming.
- Nieuwbouw is per definitie aardgasloos en we streven naar energieneutraal; we stimuleren circulair bouwen en registratie van gebruikte materialen. Daarover maken we met alle bouwers en ontwikkelaars afspraken.
- We zetten in op doorstroming, gevarieerd en betaalbaar bouwen ten behoeve van starters, jongeren, jonge gezinnen en nieuwe inwoners.
- We zetten extra in op meer betaalbare huur. Onder meer voor huishoudens die vanwege hun inkomen niet in aanmerking komen voor sociale huur en/of geen koopwoning kunnen kopen.
- We maken prestatieafspraken met rijk en provincie over de woningbouwopgave. We hanteren daarbij het eerder vastgestelde regionale kader voor de periode 2021 - 2040. In de regio en met de buurgemeenten maken we afspraken over de centrumpositie van Zutphen.
- Helbergen: de bouw van woningen vindt plaats in 2023.
- We werken in 2023 verder aan de plannen voor Klein Vaticaan en de Baudartiuslocatie in overleg met de initiatiefnemers.
- Samen met de eigenaren en ontwikkelaar van Polsbroek werken we aan de uitwerking van de plannen binnen de gestelde kaders voor het gebied.
- Huurschulden en hoge energierekeningen proberen we te voorkomen door samen te werken met onder andere de corporaties en de lokale energiecoöperatie.

Product 830 Grondzaken

Zie paragraaf grondbeleid

Gerelateerde informatie

1. Gemeente Zutphen. (2012). Binnenstadvisie.
2. Wijkraad De Hoven & Gemeente Zutphen. (2015). Wijkontwikkelingsplan De Hoven 2021-2025.
3. Cleantech Regio. (2021). RES 1.0.
4. Cleantech Regio. (2020). Gemeenten Cleantech Regio gaan
5. 5000 extra woningen bouwen.
6. Stec Groep. (2020). Actualisatie RPW Cleantech Regio.
7. Gemeente Zutphen. (2020). Afwegingskader Huisvesting Zorgdoelgroepen Gemeente Zutphen.
8. ABF Research. (2021). Primos prognose - Bevolking Zutphen.
9. CleanTechregio (2020). Addendum Woonagenda CleanTechregio.
10. Gemeente Zutphen. (2019). Zutphen: daar wil ik wonen – Woonvisie 2019 - 2024.
11. Gemeente Zutphen. (2022). Strategische visie sociaal domein
12. Zutphen 'een sterke inclusieve samenleving'.
13. Buck Consultants International. (2022). Onderzoek Krachtig
14. Zutphen.
15. Gemeente Zutphen. (2019). Havenvisie 2030.
16. Ministerie van LNV, Ministerie van BZK. (2020). Regio Deal Cleantech Regio.
17. Gemeente Zutphen. (2018). Horecavisie 2017-2022.
18. Cleantech Regio. (2022). Atlas Cleantech Regio.
19. Provincie Gelderland. (2020). Visie voor een bereikbaar Gelderland.
20. Gemeente Zutphen. (2021). Transitievisie Warmte
21. Gemeente Zutphen. (2015). Visie Landelijk Gebied
22. Provincie Gelderland. (2022). Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.
23. Gemeente Zutphen. (2020). Watertakenplan Zutphen 2021-2025.
24. Gemeente Zutphen, Van Spronsen & Partners. (2017). Horecavisie 2016-2021.
25. BEO Provincie Gelderland / PWE / LISA. (2021). Statistisch Zakboek Gelderland.

Financiën

		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten (excl. mutaties reserves)							
210	Wegen	4.669	5.756	6.277	6.520	6.615	6.628
211	Mobiliteit	984	1.309	1.267	1.227	1.204	1.156
222	Havens en kaden	191	175	205	205	204	203
310	Gemeentelijke panden en gronden	2.383	2.369	3.185	3.136	3.135	3.132
543	Regionaal archief en erfgoedcentrum	842	865	925	923	923	919
544	Monumenten en erfgoed	817	851	1.274	772	772	770
545	Archeologie	89	169	208	208	208	208
550	Kunst en Cultuur	5.336	4.508	4.508	4.412	4.412	4.411
560	Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	2.585	3.392	3.498	3.653	3.649	3.664
721	Grondstoffen	5.395	5.266	5.546	5.494	5.493	5.494
722	Riolering	3.704	4.904	5.402	4.692	4.058	4.190
723	Milieu en Duurzaamheid	1.862	1.139	1.377	1.394	1.394	1.394
724	Gedenkparken	541	573	568	564	559	561
725	Duurzaamheid		176	3.114	940	740	740
810	Ruimtelijke ontwikkeling	967	954	1.127	1.127	1.127	1.126
821	Wonen	1.959	1.847	2.275	2.220	2.195	2.185
830	Grondzaken	12.411	11.252	9.056	6.229	3.358	1.374
Totaal lasten		44.735	45.505	49.812	43.716	40.046	38.155
Baten (excl. mutaties reserves)							
210	Wegen	-468	-185	-256	-256	-256	-256
211	Mobiliteit	-2.448	-2.660	-2.726	-2.726	-2.726	-2.726
222	Havens en kaden	-7	-12	-12	-12	-12	-12
310	Gemeentelijke panden en gronden	-2.196	-2.275	-2.775	-2.775	-2.485	-2.485
543	Regionaal archief en erfgoedcentrum	-170	-172	-176	-176	-176	-176
544	Monumenten en erfgoed	-38	-1	-1	-1	-1	-1
545	Archeologie	-206	-207	-222	-222	-222	-222
550	Kunst en Cultuur	-376					
560	Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	-22	-12	-12	-12	-12	-12

721	Grondstoffen	-6.268	-6.268	-6.579	-6.527	-6.526	-6.526
722	Riolering	-4.102	-5.411	-5.925	-5.215	-4.581	-4.713
723	Milieu en Duurzaamheid	-569	-42	-108	-108	-108	-108
724	Gedenkparken	-393	-361	-370	-370	-370	-370
725	Duurzaamheid			-2.274	-200		
810	Ruimtelijke ontwikkeling	-76	-27	-52	-52	-52	-52
821	Wonen	-2.040	-1.409	-1.834	-1.834	-1.834	-1.834
830	Grondzaken	-14.080	-11.252	-9.030	-6.202	-3.332	-1.348
Totaal baten		-33.459	-30.294	-32.352	-26.688	-22.693	-20.841
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		2.914	2.765	1.273	1.273	1.273	1.273
Onttrekking reserves		-1.567	-2.260	-1.619	-1.009	-1.050	-1.051
Totaal mutaties reserves		1347	505	-345	264	223	223
		12.621	15.718	17.114	17.290	17.575	17.535

Aanvullende informatie

Subsidies programma 2

Programma 2		(bedragen *€1)
Subsidieregeling/doel	Subsidiedoel/organisatie	Raming 2023
Ondersteuning van activiteiten die bijdragen aan educatie en voorlichting op het gebied van bescherming van Flora en Fauna met als doel een duurzame samenleving.	Incidentele subsidies en St. de Kaardebol	€ 36.000
Bevorderen duurzame inzameling afvalwater door hemelwater zoveel mogelijk te infiltreren.	Inwoners van de gemeente Zutphen	€ 31.200
Bestrijden duivenoverlast	Stichting Stadsduiven Zutphen	€ 5.700
Voorzien in het onderhoud van de molens en monumenten.	Incidentele subsidies, St. Warkense Molen, Vereniging de Hollandse Molen,	€ 105.400
Activiteiten die dragen bij aan een goede culturele infrastructuur, waarmee een breed publiek wordt bereikt.	Incidentele subsidies, Graafschap Bibliotheken, St. T&C de Hanzehof, St. Muzehof, St. Lokale Omroep Berkelstroom	€ 3.075.000
Het versterken van de lokale en regionale positie als centrum voor kunst en cultuur.	Incidentele subsidies, St. de muzehof, St. Lokale omroep Berkelstroom	€ 957.300

Beleidsindicatoren programma 2

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Programma 2. Volksgezondheid en milieu								
7. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2020	129	106	170	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
7. Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2020	13	16,3	26,8	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Werken en leren

Wethouder Eva Boswinkel

Werk, Inkomen en Armoedebestrijding

Wethouder Rick Verschure

Economische zaken en bedrijventerreinen, Evenementen, binnenstad, havens en toerisme

Wethouder Jasper Bloem

Jeugd en Onderwijs, Noorderhaven, inclusief Kompaan college

Wethouder Sjoerd Wannet

Vakonderwijs en arbeidsmarkt (incl. Technieklab)

Ambitie

Ondernemers, groot en klein, staan voor grote uitdagingen, snelle veranderingen en een onzekere toekomst. Grondstoftekorten, personeelstekorten, problemen in de wereldwijde distributieketens, sterk stijgende energiekosten, inflatie, leveringsonzekerheid rond energie, stikstofproblematiek, energietransitie en in een aantal sectoren een sterk gestegen schuldenlasten maken duidelijk dat er op veel plekken knelpunten zullen ontstaan. Daar komt de druk op ruimte bij, waarbij o.a. vanuit wonen, klimaatadaptatie en energietransitie claims op bedrijventerreinen worden gelegd.

Dit vraagt om twee sporen: een gezamenlijke stabiele koers inzetten om samen grote opgaven op te pakken en aan de andere kant flexibel zijn om acute problemen adequaat op te kunnen pakken. Dit organiseren we in de periode 2022-2026.

Ondernemers hebben goed opgeleide medewerkers nodig en innovatieve ideeën. Scholen hebben behoefte aan goede input van bedrijven voor de ontwikkeling en actualisatie van lesprogramma's maar ook plekken waar leerlingen praktijkervaring kunnen opdoen. Inwoners zoeken een passende baan of dagbesteding waarin ze hun talenten kunnen benutten en ontwikkelen.

Wij stimuleren inclusiviteit in het onderwijs en de ontwikkeling van integrale kindcentra, als instrument om de algemene ontwikkeling en kansengelijkheid van kinderen te bevorderen.

Als gevolg van de personeelstekorten wordt het belang om samen te werken steeds groter. Daar hebben we al ervaring mee in Zutphen, o.a. in de regiodeal in het Waterkwartier, in het Zutphens Ontwikkel Netwerk, via GelreWerkt! en de opzet van de Technieklab.

In Zutphen zetten we de komende jaren in op intensievere samenwerking tussen inwoners, bedrijven, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Samen ontwikkelen we een visie hoe we in de gemeente Zutphen een aantrekkelijk en onderscheidend werk- en leerklimaat kunnen maken dat goed aansluit op de wensen en behoeften van inwoners, bedrijven en scholen, nu en in de toekomst. Ook besteden we aandacht aan het organiseren van passende randvoorwaarden om werken en leren toegankelijk te krijgen voor alle inwoners.

Doelstellingen en inzet

Product 320 Economie

Doelen

- We versterken de sociaal-economische structuur van Zutphen. Dat doen we door ons economisch profiel aan te scherpen in de komende periode door heldere keuzes te maken voor de toekomst. Ambitie is om te komen tot een gezamenlijke en gedragen koers. Deze koers wordt bepaald in dezelfde periode als de omgevingsvisie. Zo komen we tot optimale synergie tussen plannen van Zutphense organisaties en bedrijven en gemeentelijke opgaven.
- Het ondernemersklimaat voor Zutphen is aantrekkelijk en effectief en efficiënt georganiseerd. Er is voldoende ruimte beschikbaar voor onze bedrijven.

Inzet

Gezamenlijk koers zetten

- We ontwikkelen in 2023-2024 een visie gericht op het duurzaam verbeteren van de sociaal-economische structuur in Zutphen en het vergroten van sociaal-economische veerkracht en weerbaarheid. Dit gebeurt in samenspraak met ondernemers, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen, parallel aan de ontwikkeling van de omgevingsvisie.
- We maken daarna een uitvoeringsagenda en actualiseren relevant beleid, o.a. horeca, retail, recreatie & toerisme.
- We intensiveren de samenwerking met ondernemers en onderwijsinstellingen en komen tot concrete samenwerking in projecten, o.a. rond onderwijs, zorg, verduurzaming en innovatie.
- Vooruitlopend op de visie faciliteren we lopende samenwerkingsverbanden zoals de realisatie van de Technieklab en onderzoeken we mogelijkheden om samen met Erfgoed te komen tot een haalbare samenwerking rond een restauratie opleiding in Zutphen.

Verbeteren organisatie en ondersteuning

- We versterken het ondernemersklimaat voor bedrijven door onze organisatiebasis te versterken. Het gaat hierbij om
 - het verbeteren van de organisatiegraad door het structureel aanstellen van een parkmanager voor de bedrijventerreinen, in lijn met de binnenstad.
 - het deelnemen aan het verbeteren van gemeentelijke processen zoals vergunningverlening en de intake- en omgevingstafel.
 - het verbeteren van de dienstverlening en informatievoorziening voor ondernemers op basis van de input van het traject rond Omgevingsvisie en economische visie.
 - tijdig en adequaat handelen op zaken die spelen bij ondernemers en organisaties door accountmanagement binnen de gehele gemeentelijke organisatie inclusief GelreWerkt! integraal op te pakken, ondersteund door een gedeeld systeem.
 - verbetering van de monitoring bij bedrijven, zodat we tijdig en effectief kunnen handelen bij problemen of knelpunten.

Werklocaties: fysieke ruimte op orde

- Het gebruik van de fysieke omgeving wordt in de periode 2022-2026 aangepast om economische kansen beter te benutten en bedrijven te kunnen faciliteren. Het gaat in ieder geval om:
 - Ontwikkeling van bedrijventerrein De Mars. Hierbij realiseren we de uitdieping van de Industriehaven en ontwikkelen we, in samenhang, de gebiedsontwikkeling rond Bufferzone en Noorderhaven.
 - Ontwikkeling van Smart Grid op Industrieterrrein de Mars, verder uitgewerkt in product 725 Energietransitie.
 - We zetten via onderzoek en lobby in op de realisatie van voldoende ruimte voor bedrijven op onze bedrijventerreinen.
- Doel is dat alle werklocaties toekomstbestendig en duurzaam zijn, in lijn met het beleid van de provincie en de afspraken die zijn vastgesteld in het Regionaal Programma Werklocaties. De focus ligt voor de komende periode op:
 - planvorming in lijn met de sociaal-economische visie.
 - start van dit traject in de binnenstad en op bedrijventerrein De Mars.
 - waar relevant voortbouwen op de huidige regiodeals in Cleantech Regio verband.

Product 421 Onderwijshuisvesting

Doelen

- We stimuleren de ontwikkeling van integrale kindcentra, omdat dit de algemene ontwikkeling en kansengelijkheid van kinderen bevordert.
- We willen in elke wijk of dorp een school met voldoende kwaliteit aan basisonderwijs.
- We zorgen voor randvoorwaarden voor de kwaliteit van onderwijs, zoals toekomstbestendige onderwijshuisvesting.
- Ook de inrichting van groene schoolpleinen blijven we stimuleren; schoolpleinen worden toegankelijker en beweegvriendelijker gemaakt;
- We sluiten aan bij de energietransitie vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en schoolbesturen.

Inzet

- Om integrale kindcentra te kunnen realiseren is extra huisvesting noodzakelijk. Het investeren in deze extra huisvesting vraagt om beleid ten aanzien van investeringen in en de verhuur binnen onderwijsgebouwen.
- Het waarborgen van een basisschool met voldoende kwaliteit in elke wijk of dorp vraagt om afspraken tussen gemeente en schoolbesturen over spreiding, groei en voedingsgebieden.
- In 2022-2023 wordt een nieuw Masterplan voor het Primair Onderwijs opgesteld. Het Masterplan geeft inzicht in de lange termijn investeringen in onderwijshuisvesting. Een groot aantal oude schoolgebouwen wordt vervangen of gerenoveerd en is daarmee toekomstbestendig. Voor de overige schoolgebouwen is onderzoek gewenst hoe deze toekomstbestendig (duurzaam, flexibel, binnenklimaat, exploitatiegericht) kunnen worden gemaakt en welke investeringen daarvoor noodzakelijk zijn.
- De uitrol van het Masterplan vraagt om meer interne afstemming en overleg met de schoolbesturen.

Product 422 Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid

Doelen

- Elk kind kan naar een voorschoolse voorziening, dit bevordert de algemene ontwikkeling en kansengelijkheid van kinderen.
- We werken aan afspraken met en tussen partners binnen het brede aanbod aan vroeg- en voorschoolse educatie.
- We voorkomen taalachterstanden en bestrijden laaggeletterdheid.

Inzet

- Prioriteit heeft het maken en uitvoeren van een ontwikkel- en werkplan voor- en vroegschoolse educatie, samen met de uitvoeringsorganisaties in Zutphen.
- We werken aan een integrale brede taalaanpak om taalvaardigheden van kinderen én hun ouders te versterken, samen met interne en externe partners.

Leerplicht en Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)

Doelen

- Daling aantal voortijdig schoolverlaters en jeugdwerkloosheid.

Inzet

- We versterken de samenwerking met het sociaal ontwikkelbedrijf (zie programma 4) voor de overgang van onderwijs naar werk en/of dagbesteding.
- We maken in- en extern afspraken over de ondersteuning van jongeren in de overgang van 18- naar 18+.
- Intern ligt de focus op de wettelijke taken van Leerplicht en RMC; wij stellen concrete en eenduidige werkinstructies vast.
- Wij actualiseren het verzuimprotocol en handelen van daaruit transparant en eenduidig naar en met scholen.

Product 562 Toerisme en recreatie

Onder dit product beschrijven we ook de inzet voor het programma binnenstad

Doelen

- We zetten in op het aantrekkelijk maken en houden van onze belangrijkste toeristisch-recreatieve trekpleisters: de binnenstad en ons brede aanbod aan cultuur-historie en evenementen.
- We streven naar groei van kwaliteitsbezoek, het laten stijgen van de gemiddelde uitgaven per bezoeker en verlenging van de verblijfsduur. Het versterken van ons aanbod is daarbij essentieel.
- Bij toerisme zetten we de identiteit als Hanzestad voorop, met als hoogtepunt het Hanzejaar in 2023.

Inzet

Versterken kwaliteit

- We ontwikkelen een integrale visie op de binnenstad, zoals opgenomen bij product Ruimtelijke ontwikkeling en een uitvoeringsplan mobiliteit binnenstad, opgenomen bij product 211 Mobiliteit. Dit biedt mogelijkheden om de kwaliteiten van de binnenstad beter te ontwikkelen en benutten, maar ook om ze te borgen voor de toekomst.
- De kwaliteit van de binnenstad borgen we door met de beschikbare instrumenten op kwaliteit van winkels en horeca en de ruimtelijke kwaliteit te sturen.

Versterking aantrekkingskracht

- Verlenging verblijfsduur en structureel aanbod
 - We zetten in op het uitbreiden van de mogelijkheid om te overnachten in Zutphen om de gemiddelde verblijfsduur en uitgaven substantieel te verhogen.
 - Ook onderzoeken we de mogelijkheden voor verlenging van de verblijfsduur door het toeristisch aanbod te versterken rond het Hanzeverleden en waterrecreatie.

- Door bestemmingen te koppelen wordt de bezoeker gestimuleerd langer te blijven. We vernieuwen daarom in deze coalitieperiode de toeristische bebording in de binnenstad en breiden deze uit naar Noorderhaven, Warnsveld en De Hoven.
- We geven Stichting Zutphen Promotie opdracht de toeristische trekpleisters van Warnsveld en De Hoven meer onder de aandacht te brengen.
- We vergroten het aantal toeristische routes tussen Zutphen en de omliggende gemeenten. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan op bestaande wandel- en fietsroutes vanuit zowel de Achterhoek als de Veluwe.
- Versterken tijdelijk aanbod
 - Met het organiseren van evenementen in het Hanzejaar 2023 zetten we Zutphen beter op de kaart als kwalitatieve toeristische bestemming.
 - We stimuleren evenementenorganisatoren om hun evenement, indien mogelijk, te spreiden over de hele gemeente; naast het centrum ook onder andere Warnsveld, De Hoven en ons buitengebied.
 - Stichting Zutphen Promotie krijgt opdracht om jaarlijks een Event Academy te organiseren om kennis en kunde evenementenorganisatoren te vergroten.
 - We onderzoeken of het wenselijk is de bestaande criteria in onze 'Subsidieregeling Evenementen en Festivals 2019' aan te scherpen.
- Samenwerking centraal
 - We continueren onze samenwerking met onze belangrijkste toeristische lokale partners Stichting Zutphen Promotie en Stichting Binnenstadsmanagement Zutphen. Datzelfde geldt voor onze belangrijkste regionale partners Stichting Achterhoek Toerisme en Hanzesteden Marketing.
 - We werken actief samen met het Hanzestedenverbond en voeren het uitvoeringsprogramma Hanzestad uit.

Programma Binnenstad

De focus van het programma Binnenstad verschuift de komende jaren meer naar fysieke maatregelen in deelgebieden en de onderlinge samenhang. Dat vraagt allereerst om een integrale actualisatie van de Binnenstadvisie 2012. Zie producten 810 Ruimtelijke ontwikkeling, 821 Wonen en leefbaarheid en 211 Mobiliteit.

Doelen

- In het kader van de poorten van de stad blijven we samen met eigenaren, bewoners en ondernemers investeren in de binnenstad.
- We koppelen de ontwikkeling van deelgebieden aan het duurzaam faciliteren van mobiliteit naar en in de binnenstad.

Inzet

- Aantrekkelijke entrees in begreind stadscentrum
 - We investeren in een aantrekkelijke Stationsstraat. Samen met bewoners, eigenaren en ondernemers hebben we in de afgelopen jaren diverse pilots gedaan. De

ervaringen vertalen we samen met heb in een ontwerp voor de mogelijke herinrichting van de Stationsstraat.

- **Uitvoeringsplan mobiliteit binnenstad**
 - Het plan dat we in 2022 maken voor de herinrichting van de Lange Hofstraat, rekening houdende met de invloedsfeer van deze straat in de omgeving en de stadsdistributie, kan in 2023 worden uitgevoerd.
 - In 2023 werken we aan de gebiedsontwikkeling Polsbroek en het uitvoeringsplan mobiliteit binnenstad, opgenomen in programma 2. Een aantrekkelijke verbinding van het winkelgebied met parkeervoorzieningen is belangrijk. We maken daarvoor een ontwerp om de Visie vesting van de Toekomst te realiseren. Afhankelijk van de beschikbare financiering, starten we met de uitvoering in 2024 of verder.
- **Infrastructuur toegankelijk en autoluw**
 - We realiseren in 2023 een openbaar (invaliden) toilet bij het winkelgebied.
 - Parallel onderzoeken we de haalbaarheid van een structurele voorziening voor fietsparkeren aan de entree's Laarstraat en Lange Hofstraat. We denken aan één extra bewaakte fietsenstalling.
 - In programma 2 wordt aangegeven welke ontwikkelingen gepland staan op het gebied van mobiliteit en verkeer.
- **Samenwerken en partnerschap**
 - We versterken het partnerschap met vastgoedeigenaren, mede gericht op samen investeren.
 - We betrekken VN ambassadeurs bij de voorbereiding van projecten.
 - Planontwikkeling doen we altijd samen met inwoners, ondernemers en andere betrokken partijen.

Product 600 Participatie werk

Doelen

We verhogen de uitstroom van inwoners uit de uitkering met 5% ten opzichte van het landelijk gemiddelde volgens de Divosa benchmark (gerelateerd aan doelstelling daling uitkeringslasten).

Inzet

- Voor onze inwoners is het van belang om een plek te hebben op de arbeidsmarkt. Werk geeft naast inkomen ook voldoening, zelfwaardering en zelfontplooiing. We zetten in op een inclusieve arbeidsmarkt waarin voor iedereen een passende werkplek gevonden kan worden. Waar nodig zetten we daarbij jobcoaching in op de werkplek. Duurzame inzetbaarheid en het lange termijn perspectief voor de inwoner staan centraal.
- Wij bieden de inwoner, die voor het vinden van werk is aangewezen op de gemeente, ondersteuning. Deze ondersteuning in de vorm van re-integratievoorzieningen kan bestaan uit werkervaringsplekken, participatieplaatsen, scholing, training of anderszins. Het gaat hier om maatwerk.
- Voor mensen die een indicatie banenafpraak hebben stelt het Rijk via de gemeenten voorzieningen beschikbaar zoals jobcoaching, loonkostensubsidie en - via het UWV- een no-riskpolis (een compensatieregeling voor werkgevers die geldt wanneer zij zieke of gehandicapte werknemers in dienst nemen).

Product 640 Gelrewerkt

Doelen

Vanuit GelreWerkt! bieden we perspectief op zinvol werk, dat doen we in verbinding met onderwijs, zorg, inkomen en schuldhulp.

Inzet

- Zorgaanbieders, ondernemers, werkgevers en gemeente hebben hun krachten gebundeld in het Zutphens Ontwikkel Netwerk om inwoners zoveel mogelijk mee te laten doen, ook voor wie het (nog) niet vanzelfsprekend is. Denk hierbij aan inwoners met een arbeidsbeperking en/of met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De netwerkorganisatie zet het individuele ontwikkel pad naar de arbeidsmarkt voor de inwoner centraal en neemt belemmeringen weg door elkaars aanbod en expertise (ontschot) ter beschikking te stellen. Zo vereenvoudigen we simpel switchen tussen dagbesteding, beschut werk en regulier werk en creëren we meer diversiteit van beschutte werkplekken.
- We investeren in inwoners met een intensievere begeleidingsbehoefte om goed voorbereid uit te stromen naar betaald werk (met of zonder loonkostensubsidie). Hiervoor gaan we samen met het Zutphens Ontwikkel Netwerk activatietrajecten (o.a. fonkeltrajecten) ontwikkelen die aansluiten bij de kansen en motivatie van de inwoner.
- Een inclusieve arbeidsmarkt bestaat niet zonder werkgevers. GelreWerkt! zet zich lokaal in voor het verbeteren van matches tussen werkzoekenden en werkgevers. Daarbij maakt zij gebruik van de GelreWerkt! app. Voor geleverde arbeid wordt loon naar waarde betaald door werkgevers. Door het verlagen van de nultarieven binnen de Wsw-detacheringen (Wet sociale werkvoorziening) streven we naar een vergelijkbare opbrengst als het afgelopen jaar. Het is een grote uitdaging deze opbrengst daadwerkelijk te realiseren gezien de natuurlijke afbouw binnen de Wsw. Daarnaast zetten we in op de voorziening nieuw beschut werk.
- GelreWerkt! werkt in de arbeidsmarktregio FactorWerk samen met andere werkbedrijven, onderwijs, VNO-NCW en vakbonden. Door samen te werken binnen de arbeidsmarktregio versterken we de herkenbaarheid en vindbaarheid voor werkgevers, er is 1 regionaal werkgeversservicepunt.

Gerelateerde informatie

Financiën

		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten (excl. mutaties reserves)							
311	Straatmarkten	118	126	128	131	130	130
320	Economie	1.809	1.364	1.494	1.399	1.399	1.399
421	Onderwijshuisvesting	5.272	5.328	5.399	6.019	5.966	5.890
422	Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid	3.182	3.190	3.553	3.443	3.443	3.443
562	Toerisme en recreatie	456	436	472	472	472	472
600	Participatie werk	3.097	3.703	3.915	3.775	3.775	3.775
640	Gelrewerkt!	9.686	10.795	11.187	11.537	11.887	12.237
Totaal lasten		23.620	24.942	26.148	26.776	27.072	27.346
Baten (excl. mutaties reserves)							
311	Straatmarkten	-133	-155	-158	-161	-160	-160
320	Economie	-10					
421	Onderwijshuisvesting	-1.547	-453	-465	-465	-465	-465
422	Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid	-1.430	-1.472	-1.505	-1.505	-1.505	-1.505
562	Toerisme en recreatie	-30	-19	-19	-19	-19	-19
600	Participatie werk	-69		-209			
640	Gelrewerkt!	-1.459	-1.364	-1.398	-1.398	-1.398	-1.398
Totaal baten		-4.678	-3.463	-3.754	-3.548	-3.547	-3.547
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		1.231	447	406	395	395	395
Onttrekking reserves		-908			-463	-410	-334
Totaal mutaties reserves		323	447	406	-68	-16	61
		19.266	21.926	22.800	23.160	23.510	23.860

Aanvullende informatie

Subsidies programma 3

Programma 3		(bedragen *€1)
Subsidieregeling/doel	Subsidiendoel/organisatie	Raming 2023
Zoveel mogelijk jonge kinderen met een (dreigende) taalachterstand deel te laten nemen aan educatieve programma's die ten doel hebben deze achterstand in te halen.	Dikkertje Dap Kinderopvang, Graafschap Bibliotheken, Kindercentrum Aventurijn, Kindernet B.V., Samenwerkingsverband IJssel Berkel, Small Steps BV, St. Koalah, St. Perspectief, St. Yunio, OBS de Waaier	€ 1.279.400
Het stimuleren van de verbinding tussen scholen en samenleving	St. Abersonfonds, De Onderwijsspecialisten, Incidentele subsidies	€ 15.100
Peuteropvang	Dikkertje Dap Kinderopvang, Het Kleurrijk, Kindercentrum Aventurijn, Kinderverblijf Hip, Kindernet B.V., Small Steps BV, St. De Morgenter, St. Koalah	€ 368.800
Ondernemersfondsen	St. Binnenstadmanagement, St. Ondernemersfonds Binnenstad, St. Parkmanagement Ztp, St. De Zutphense Uitdaging	€ 890.200
Stimuleren en versterken op diverse fronten van economische zaken en toerisme.	Incidentele subsidies diverse instellingen, St. Zutphen Promotie	€ 382.800

Beleidsindicatoren programma 3

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Programma 3. Werken en leren								
3. Economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2021	156	154	165,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
3. Economie	Funciemenging	%	2021	48,3	53,4	53,3	LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2021	2,3	1,7	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2021" staat voor schooljaar "2020/2021".
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	0,9	2,4	2,5	Ingrado	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	31	17	19	Ingrado	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.

Zorgen en samenleven

Burgemeester Annemieke Vermeulen

Openbare orde en veiligheid, Toezicht en handhaving (inclusief handhaving bestemmingsplannen/vergunningen), vluchtelingen

Wethouder Eva Boswinkel

Werk, Inkomen en Armoedebestrijding, Welzijn en Zorg (Wmo), Inclusiviteit

Wethouder Rick Verschure

Sport en verenigingen, Vergunninghouders/statushouders, Implementatie Sport- en accommodatiebedrijf (1e portefeuillehouder)

Wethouder Jasper Bloem

Investeringsprogramma transformatie sociaal domein,
Implementatie Sport- en accommodatiebedrijf (2e
portefeuillehouder)

Ambitie

Een sterke inclusieve samenleving

We gaan uit van de kracht van onze inwoners en blijven inzetten op een sterke inclusieve samenleving. De gemeente Zutphen is voor iedereen een veilige en gezonde plek om te wonen, te werken, te sporten en naar school te gaan. Niemand wordt gediscrimineerd op grond van afkomst, huidskleur, seksualiteit, gender, leeftijd, geloof of het hebben van een beperking. Onze inwoners zijn zelfredzaam en krijgen hulp dichtbij huis.

We gaan door met de transformatie van 'zorgen voor' inwoners naar 'zorgen dat' inwoners in staat zijn om voor zichzelf en elkaar te zorgen (Strategische visie sociaal domein Zutphen). De gemeente Zutphen stimuleert inwoners, verenigingen, vrijwilligers en buurten om actief op te pakken wat zij zelf kunnen. Wij koesteren de dynamiek in de wijken, in de eigen netwerken van inwoners en andere partijen en in de gemeente als geheel. Daarbij streven we naar kansengelijkheid en sociale samenhang in de wijken, waar mensen elkaar kennen, helpen en opzoeken. Preventie, het voorkomen dat problemen ontstaan of verergeren, is het sleutelwoord. Daar waar het inwoners in hun netwerk, in de buurt of daarbuiten zelf niet lukt, ondersteunen wij. Onze grondhouding is werken vanuit de inwoner, integraal en gebiedsgericht.

Dat zien we terug in onze ambities:

Jeugd en jongeren: Voor de meeste kinderen en jongeren is Zutphen een fijne gemeente om op te groeien, met groene speelplekken, een veilige buurt, goed onderwijs, levendige sportverenigingen en een breed aanbod aan cultuur. Tegelijkertijd zijn er nog te veel kinderen die niet in een veilige omgeving opgroeien en om verschillende redenen vastlopen in hun ontwikkeling. Mede door corona is de tweedeling onder onze jeugd groter geworden. In het coalitieakkoord zijn daarom de volgende doelen opgenomen:

- De vernieuwing in de jeugdzorg bestendigen; de koers die met het beleidsplan jeugd 2021-2024 is ingezet naar een primaire focus op het versterken van de pedagogische samenleving en preventie voortzetten;
- Onnodige regelgeving voorkomen; heldere afspraken met zorgaanbieders, overgang van 18-naar 18+, integrale aanpak om de leefsituatie van multiprobleemgezinnen te verbeteren;
- Goede uitvoering van de Jeugdwet; kwalitatief goede en betaalbare zorg voor wie dat nodig heeft, met toereikende middelen van het rijk;
- Kindvriendelijke gemeente; ieder kind krijgt de kans zich maximaal te ontplooiën, kansengelijkheid en veilige buurten om te spelen;
- Jongeren binden aan de gemeente; wonen, werk, cultuur, veiligheid en respect voor diversiteit. Kunnen zijn wie je bent.

Hulp en welzijn: In de gemeente Zutphen heeft iedereen recht op een veilige plek en de mogelijkheid een toekomst op te bouwen. Dit is de ambitie uit het coalitieakkoord 2022-2026 die we komende jaren gaan realiseren. We spelen daarbij in op een toename van inwoners met een hulpvraag door vergrijzing, corona, wachtlijsten bij professionele hulpaanbieders en de wens om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Hiermee continueren en intensiveren we de lijn die de afgelopen periode is ingezet. Dit bestendigen we in het beleidsplan Welzijn.

De komende jaren zetten we in op toegankelijke, adequate en betaalbare ondersteuning en we gaan verder met het versterken van contractmanagement en het optimaliseren van (regionale) inkoop. Daarbij streven we naar minder bureaucratie en handelen we vanuit het perspectief van de inwoner.

Gezondheid: Iedere burger heeft recht op goede gezondheid, een gezond leven en tijdige, toegankelijke, betaalbare en goede zorg. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die bewoners als prettig ervaren, waar gezonde keuzes gemakkelijk en logisch zijn. We hebben aandacht voor gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering, en voor zorg als economische kans.

Vergroting financiële zelfredzaamheid: Onze armoede aanpak is gericht op preventie en het voorkomen van schulden. We komen in actie op de manier waarmee de persoon het meest en het snelst geholpen is. We hebben speciale aandacht voor gezinnen die moeilijk rondkomen. We streven naar actieve integratie van vluchtelingen.

Sport: Alle inwoners van Zutphen worden geïnspireerd om te sporten en/of in beweging te zijn/komen. Sporten, bewegen en het verenigingsleven in het algemeen zijn van groot maatschappelijk belang. Zij hebben een positieve invloed op de gezondheid van inwoners, het verkleinen van de eenzaamheid, het ontwikkelen van talenten, het vergroten van een maatschappelijk vangnet en hebben daarnaast een preventieve werking op vele vlakken binnen het sociale domein.

Veiligheid: Bewoners en instanties zorgen samen dat het zo veilig mogelijk is in Zutphen en Warnsveld. Uit onderzoeken blijkt dat de inwoners een afname zien in criminaliteit en zich veiliger voelen. Dat moeten we zo houden en waar het kan verbeteren. Hiervoor werken we samen met politie en justitie, omliggende gemeenten, organisaties, ondernemers en inwoners.

Integrale afstemming sociaal domein

De Strategische visie sociaal domein is de kapstok voor het realiseren van de opgaven in het sociaal domein. De vier leidende principes daarbij zijn: een verantwoordelijke samenleving, focus op preventie, dichtbij de inwoner en zo effectief en efficiënt mogelijk.

De belangrijkste wetten binnen het sociaal domein zijn de Participatiewet, de Wet Gemeentelijke Schuldhelpverlening, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. Veel inwoners hebben hiermee te maken. In de uitvoering hebben we integraliteit, samenwerking en afstemming hoog in het vaandel staan. We streven naar een domeinoverstijgende aanpak.

De onderwerpen die we in 2023 integraal en sociaal domein breed oppakken zijn:

Inclusie en regenboogbeleid

Doel

- In Zutphen is iedereen gelijk en doet iedereen mee. Jong en oud. En dat dragen we uit. Daarmee dringen we racisme, discriminatie, uitsluiting en vooroordelen terug.

Inzet

- Zutphen draagt actief uit een regenbooggemeente te zijn, met bijbehorend beleid. In samenspraak met relevante belangengroepen, maatschappelijke organisaties en inwoners stellen we een 'inclusie agenda' op. Het Discriminatiemeldpunt laagdrempeliger maken, maakt hier onderdeel van uit.

Doorbraakmethode bij multiproblematiek

Doel

- We tonen lef in het gebruik van de doorbraakmethode voor multiproblematiek.

De doorbraakmethode biedt ondersteuning aan huishoudens met complexe problematiek waar een teveel aan hulp en steun juist contraproductief werkt. Deze methode geeft weer zicht op de uitweg, onder andere door zelfregie en een integrale aanpak.

Inzet

- We gaan deze methodiek verder uitrollen en er op inzetten dat elke consulent in de geest van deze methode werkt, zodat elke inwoner van Zutphen hiervan kan profiteren.

Meldpunt aanpak multiproblematiek

Doel

- Voorbereiding van de implementatie van de Wet aanpak multiproblematiek in het sociaal domein (Wams) die naar verwachting in 2024 van kracht gaat. De wet maakt het juridisch mogelijk om voor multiproblematiek een gemeentelijk meldpunt in te richten en om persoonsgegevens te delen.

Inzet

- Opstellen projectplan meldpunt problematiek

Wijkgericht werken (zie ook programma 1)

Doelen

- Elke wijk heeft een passende wijkorganisatie, een wijkcentrum of een ontmoetingsplek, waar inwoners terecht kunnen voor vragen en advies, voor ondersteuning van een goed idee, waar statushouders begeleiding kunnen krijgen en wijkgenoten elkaar kunnen ontmoeten.
- Wij willen goed samenwerken met inwoners en hen een belangrijke rol geven bij ontwikkelingen die plaatsvinden in de gemeente, in hun wijk en buurt.

Inzet

- Verdere duiding wijkgericht werken; verkenning van huidige wijze van dienstverlening naar wijk- of gebiedsgericht werken. Ontwikkelen van kaders voor wijkbudgetten en subsidies.

Doelstellingen en inzet

Product 120 Brandweer

Doel

- Wij nemen actief deel aan de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland en werken samen op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Inzet

- Samen met de Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland werken wij aan:

- een fysiek veilige omgeving en bewaken en monitoren wij de afgesproken prestaties en inzet van de Veiligheidsregio NOG.
- een gezamenlijke inzet op een integrale hulpverlening bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.
- de uitvoering van het programma Leefsamen waarbij ouderen veilig en zelfstandig langer thuis kunnen wonen door slimme sensoren.

Product 140 Openbare orde en veiligheid

Doelen

- Beperken criminaliteit en overlast in de woonomgeving.
- Beperken jeugdoverlast en criminaliteit.
- Bevorderen van de veiligheid op straat.

Inzet

- Uitvoeren van de ambities, doelstellingen en prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsplan 2020-2024 en uitvoeringsplan 2023. Nadruk ligt op de aanpak en bestrijding van drugscriminaliteit en ondermijning.
- Samen met 'Zutphen in Cijfers' een nieuw onderzoek opzetten onder inwoners om op te halen wat er speelt op het gebied van veiligheid en leefbaarheid.
- We communiceren eerlijk en duidelijk over hoe wij werken aan het verbeteren van veiligheid.
- De huidige aanpak Woonoverlast wordt gecontinueerd en verbeterd.
- Jongerenstraatcoaches worden ingezet in de wijken om overlast tegen te gaan en spelen een belangrijke rol in de preventieve aanpak van (drugs)criminaliteit.
- Wijkagenten, Toezicht en Handhaving en de straatcoaches zijn zoveel mogelijk fysiek in de wijk aanwezig.
- We werken samen met scholen in het kader van een veilige school.
- We intensiveren de samenwerking tussen zorg en veiligheid: om enerzijds de jeugdoverlast in wijken te voorkomen en anderzijds om preventieve interventies te plegen op thema's als gebruik van alcohol & drugs, sexting, gameverslaving en criminaliteit. Samenwerking "Veilige School" is hier onderdeel van.
- We informeren onze inwoners en bedrijven over risico's met betrekking tot digitale criminaliteit.
- We stellen een afwegingskader op voor cameratoezicht met kaders waarbinnen mogelijk cameratoezicht toegepast kan worden. Privacyaspecten spelen hier een belangrijk rol.

Ondermijning

Doelen

- Effectief aanpakken van ondermijnende criminaliteit.
- Versterken van de leefbaarheid en veiligheid in kwetsbare wijken en buurten.
- Vitale bedrijventerreinen door het voorkomen, verstoren en verminderen van activiteiten zoals drugsproductie en drugshandel, witwaspraktijken, vastgoedfraude en arbeidsuitbuiting/ mensenhandel.
- Inwoners en ondernemers herkennen verschijnselen die op ondermijning kunnen wijzen én zijn meer bereid om hier ook melding van te maken.

Inzet

- Signalen van ondermijning worden in samenwerking met het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum en de gemeentelijke projectleider ondermijning opgepakt. Concrete, zichtbare interventies volgen, waaronder:
 - het uitvoeren van integrale controles; deze worden op het huidige niveau van 2022 gecontinueerd;
 - panden en woningen met criminele activiteiten worden gesloten;
 - lasten onder dwangsom worden uitgereikt;
 - optimaal gebruik van communicatie;
 - bestuurlijk afpakken.
- Samen met de politie brengen we in kaart brengen welke gebieden risicovol zijn voor criminele activiteiten of genoemd worden als 'onveilig'.
- Het doen van Bibob-onderzoeken.
- Aandacht voor preventie in het sociaal domein; door specifieke aandacht voor zorgcriminaliteit en een verbeterde samenwerking tussen de aanpak ondermijning en de fraudeonderzoekers.
- Door publiekscampagnes bewustwording bij inwoners vergroten en voorlichting geven aan ondernemers over de gevaren van ondermijning. We geven daarbij concreet aan hoe ze moeten handelen.
- We communiceren richting onze inwoners en ondernemers waar zij terecht kunnen met meldingen van overlast en onveiligheid. Dit loopt via 1 systeem en 1 kanaal.

Drugscriminaliteit

Doelen

- Voorkomen van jonge aanwas in de georganiseerde (drugs)criminaliteit.

Inzet

- Uitvoeren actieplan drugscriminaliteit 2022-2023. Inzetten op drugspreventie om te voorkomen dat mensen drugs gaan gebruiken of om schade die drugs tot gevolg kan hebben te voorkomen door:
 - Beperken van de beschikbaarheid van drugs.
 - Voorlichting, met name over risico's van drugs en blowen als 'zelfmedicatie' bij bv ADHD.
 - Zo snel mogelijk reageren op beginnende problemen.
 - Strak handhaven op drugsoverlast, maar verslaafden óók hulp bieden om van hun verslaving af te komen. Straffen is bij deze aanpak geen doel op zich. Daarvoor werken we samen met handhavers, hulpverleners, straatcoaches en het eigen of een vrijwillig sociaal netwerk.

Veilig Uitgaan

Doelen

- Verhogen van de veiligheid in het uitgaansgebied.
- Wij streven naar een innigere samenwerking tussen horeca, politie en gemeente en een doorontwikkeling van Veilig Uitgaan.
- We streven naar een goede balans tussen een levendige horecasector en het gevoel van leefbaarheid en veiligheid. Dat doen wij in goed overleg met de ondernemers en omwonenden.

- Voor ieder winkelgebied en alle bedrijventerreinen verkrijgen en behouden wij het keurmerk veilig ondernemen (KVO).

Inzet

- We zetten de werkgroep Veilig Uitgaan door met politie, OM, gemeente en horeca.
- Voor het vergroten van de veiligheid en het gevoel van veiligheid in de horeca werken we samen via het landelijk Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid. Dit centrum biedt een aantal aanwijzingen en handleidingen voor horeca, politie en gemeente voor een vruchtbare samenwerking.
- Uitvoeren actiepunten Keurmerk Veilig Ondernemen binnenstad Zutphen.

Zorg en Veiligheid

Doelen

- We bieden de juiste steun en perspectief maar ook begrenzing aan inwoners die dat nodig hebben en we helpen daarmee criminaliteit te voorkomen en overlast te beperken.

Inzet

- We houden zicht en grip op uiteenlopende individuele multiproblematiek via de samenwerkende procesregisseurs. Casuïstiek met een hoog veiligheidsrisico of met strafrecht wordt opgepakt via het zorg- en veiligheidshuis, waarin de partners in het straf-, veiligheids- en zorgdomein een gezamenlijk plan maken.
- Uitvoeren van de pilot Ketenveldnorm (de 'levenslooppaanpak beveiligde zorg' genoemd).
- Samen met Veilig Thuis, Raad voor de kindbescherming en Jeugdbescherming pakken wij huiselijk geweld en kindermishandeling snel en effectief aan. Hierin streven we naar een integrale benadering conform het landelijke Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.
- Uitvoeren van het project Rising Stars: aanpak van criminele jongeren die nu onder de radar blijven, die klein beginnen maar snel doorgroeien naar de zware criminaliteit.
- Vormgeven van het project 'LSI-Thema Wijkgerichte Aanpak Waterkwartier: ondersteunen en handhaven met de menselijke maat'.
- Wij blijven samen met de zorg- en veiligheidspartners werken aan de vastgestelde aanpak van personen met onbegrepen gedrag. We focussen daarbij vooral op preventie.
- Wij benaderen overkoepelende zorg- en veiligheidsvraagstukken integraal via de regionale bestuurlijke 'stamtafel zorg en veiligheid'.
- We verrichten de verkennende onderzoeken in gemelde zorgwekkende situaties in het kader van de Wet Verplichte GGZ (WVGZ).

Product 530 Sport

Doelen

- We zijn een gemeente waar alle inwoners uitgenodigd worden tot een gezonde leefstijl waarin sport, beweging en/of deelname aan het verenigingsleven vanzelfsprekend is.
- Het Zutphense sport- en accommodatiebedrijf is een betrouwbare partner in de samenwerking en versterking van het sport- en verenigingsklimaat in Zutphen.
- Een beweegvriendelijke leefomgeving, waarin sporten en bewegen in de openbare ruimte wordt gestimuleerd en schoolpleinen, sportvelden en parken toegankelijker worden, maakt onderdeel uit van de nieuw te ontwikkelen omgevingsvisie en wordt, waar mogelijk, al vormgegeven.

Inzet

- In 2023 vindt de verdere professionalisering van governance, beleid en uitvoering van het Zutphens sport- en accommodatiebedrijf plaats.
- De buurtsportcoaches zorgen voor een groepsgericht sport- en beweegaanbod voor diverse doelgroepen (en met name ouderen) om het (regelmatig) bewegen te stimuleren. Zij doen dit in samenwerking met lokale sportaanbieders en vanuit een gedeelde visie.
- We verkennen de ideeën en mogelijkheden voor een visie op sportevenementen, samen met onze partners.
- In 2023 vindt het sport- en verenigingsgala plaats.
- We faciliteren voorzieningen in de buurt die spelen en bewegen stimuleren.

Product 605 Minimabeleid

Doel

- Inwoners die in armoede leven, willen we de mogelijkheid bieden om zoveel mogelijk mee te doen in de samenleving door middel van minimaregelingen. Het bereik van minimaregelingen voor inwoners willen wij in 2023 verhogen met 5%.

Inzet

- Met goede armoederegelingen dragen we bij aan het vergroten van financiële zelfredzaamheid van inwoners. Ook bieden we een financieel vangnet waardoor de kans op schulden kleiner wordt. Het perspectief van de inwoner staat hierin centraal. We komen, binnen de kaders van de wetgeving, in actie op de manier waar de persoon het meest en het snelst mee geholpen is.
- We hebben speciale aandacht voor kinderen die opgroeien in armoede. Het Kindpakket is beschikbaar voor thuiswonende kinderen tot 21 jaar. Hiermee voorkomen dan wel verzachten we de armoedeval binnen gezinnen met kinderen die 18 jaar worden en voor wie de financiële situatie verandert. Ook stimuleren we sport en cultuur voor deze doelgroep. Door het verhogen van de inkomensgrenzen voor minimaregelingen bereiken we meer werkende gezinnen die moeilijk rondkomen.
- Om armoede door de gestegen energie kosten te voorkomen werken we samen met initiatieven binnen de gemeente en maatschappelijke partners (zie daarvoor programma 2)

Product 608 Schuldhulpverlening

Doel

- We signaleren schulden vroegtijdig zodat het oplopen van schulden voorkomen wordt. Daarmee willen we bereiken dat tenminste 25% van het aantal inwoners dat wordt bereikt met de aanpak vroegsignalering een vorm van financiële hulp accepteert.

Inzet

- We zetten in op preventie en effectieve vroegsignalering van betalingsachterstanden. Hierdoor worden inwoners sneller geholpen en zijn de financiële problemen nog relatief beheersbaar. Bovendien zorgt dit er voor dat de inzet van schuldregelingen op termijn afneemt. We concentreren ons op het verhogen van het bereik met de aanpak vroegsignalering. Daarnaast zetten we in op het uitbreiden van het aantal partijen met wie we samenwerkingsafspraken hebben in het kader van vroegsignalering.
- Een belangrijk uitgangspunt van het beleidsplan Passende Schuldhulp is om zo efficiënt en effectief mogelijk te werken. We zetten maximaal in op saneringskredieten en nemen schulden tot €30.000 over. Hierdoor blijft er één schuldeiser over en ontstaat er toekomstperspectief voor de inwoner. Daarnaast richten we ons op het slechten van ervaren drempels en het minimaliseren van stress. Door ontzorgen in de intakefase en een duidelijk plan van aanpak vergroten we de kans op het succesvol opstarten en doorlopen van een schuldregeling.
- We zetten sterk in op communicatie gericht op vertrouwen om het bereik te vergroten en het aantal huishoudens met problematische schulden terug te brengen. Een belangrijk onderdeel is het vergroten van de zichtbaarheid. We concentreren ons op wijkgericht

werken, intensieve samenwerking met het maatschappelijk veld en frequente communicatie campagnes om zichtbaarheid en vertrouwen bij de inwoner te vergroten (minimaal 4 keer).

Product 610 Inkomensvoorziening

Doel

- We zetten in op een daling van de uitkeringslasten (uitgaven aan uitkeringen) met 5% ten opzichte van het landelijk gemiddelde volgens de Divosa benchmark. We kiezen bewust voor een doelstelling waarin we de gemeente Zutphen vergelijken via een onafhankelijke benchmark. Hiermee krijgen we meer beeld bij en grip op de ontwikkeling BUIG (Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen) in relatie tot het verdeelmodel (methodiek vanuit het Rijk om middelen over gemeenten te verdelen). Het verdeelmodel is de belangrijkste reden waarom Zutphen in eerdere jaren, ondanks goede scores op diverse indicatoren, toch op het Vangnet bleef aangewezen. Ook over 2022 is een aanvraag voor de Vangnetregeling ingediend (vaststelling Raad 4 juli 2022).

Inzet

- Voor het BUIG-budget is Zutphen een nadeelgemeente en dat lijkt vooralsnog zo te blijven. Dat betekent dat we niet uitkomen met de financiële bijdrage vanuit het Rijk voor het verstrekken van uitkeringen en wettelijke loonkostensubsidies. Het sturingsinstrument dat de gemeente heeft om het aantal uitkeringen te verlagen ligt met name aan de kant van uitstroombestemming (zie programma 3).

Product 621 Wmo begeleiding

Doelen

- We zetten de beweging van geïndiceerd maatwerk naar algemene voorzieningen verder door. Zo worden inwoners dichter bij huis en meer laagdrempelig ondersteund en houden we de kosten beheersbaar.
- We streven naar zorg zo licht en kort als mogelijk en zo zwaar als nodig. Daarom gaan we door met de inzet van minder uren en lichtere vormen van begeleiding en monitoren we de ontwikkelingen.
- We borgen de zorgcontinuïteit bij de overgang van 18- (Jeugdwet) naar 18+ jaar (Wmo).
- We streven ernaar dat meer inwoners meedoen naar vermogen op de plek die het beste bij hen past.
- Het uitgangspunt bij onze samenwerking met zorgaanbieders is partnerschap op basis van gelijkwaardigheid.
- We werken samen met de regio aan een goede uitvoering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang, waarin we stimuleren dat mensen zo lang mogelijk en weer zo snel mogelijk zelfstandig in de wijk kunnen wonen, maar ook beschermd kunnen wonen als dat nodig is.

Inzet

- Via een stapsgewijze aanpak (indicatieproces) wordt zelf- en samenredzaamheid in beeld gebracht, vervolgens de inzet van algemene voorzieningen en tot slot waar nodig de inzet van geïndiceerd maatwerk (Wmo begeleiding). Hierbij is specifiek aandacht voor de situaties waar een overgang van 18- (Jeugdwet) naar 18+ (Wmo) en van de Wmo naar de Wet langdurige zorg (Wlz) passend is.

- Op basis van de evaluatie van de pilot gekantelde dagbesteding zetten we in op de ontwikkeling van een algemene voorziening voor individuele begeleiding en/of dagbesteding.
- Met WerktMee bevorderen we doorstroom vanuit (arbeidsmatige) dagbesteding naar vormen van werk.
- Met de Zorgregio Midden IJssel Oost Veluwe werken we verder aan de optimalisatie van Jeugd- en Wmo voorzieningen. Afhankelijk van de uitkomsten daarvan bekijken we of we de huidige (wijze van inkopen van) begeleidingsproducten gaan aanpassen.
- Lokaal zetten we in op professionaliseren van contractmanagement, budgetsturing en strategisch partnerschap met zorgaanbieders voor kwalitatief goede en betaalbare zorg.
- We nemen deel aan de Samenwerkingsagenda Zorglandschap 2021-2023, waarin de ambities en afspraken tussen de acht gemeenten van de regio Oost Veluwe/Midden IJssel, zorgverzekeraar Zilveren Kruis en Zilveren Kruis Zorgkantoor beschreven staan.
- We verkennen de meerwaarde van aansluiting bij de subregionale samenwerking 'Bestuurlijk Overleg samenwerking Zutphen/Lochem'; een initiatief gestart eind 2020 vanuit het veld met deelnemers uit onder andere de Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VTT), de Geestelijke gezondheidszorg (GGZ), huisartsen en het ziekenhuis.
- We zetten ons in voor integraal werken en ondersteuning op maat voor de doelgroep, zodat instroom in beschermd wonen en maatschappelijke opvang waar mogelijk wordt voorkomen (bijvoorbeeld preventie dak- en thuisloosheid jongvolwassenen), instroom in beschermd wonen waar noodzakelijk goed verloopt (bijvoorbeeld borgen aansluiting 18-/18+) en uitstroom uit beschermd wonen soepel en kansrijk verloopt (bijvoorbeeld proces opstapwoningen).
- We ontwikkelen, samen met de regiogemeenten, een nieuwe regionale visie op beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid.

Product 622 Wmo huishoudelijke zorg

Doelen

- Vormgeven van het partnerschap met behulp van een ontwikkelagenda met de uitvoeringsorganisaties Huishoudelijke Zorg 2021-2026.

Inzet

- We maken een gezamenlijke ontwikkelagenda met uitvoeringpartners Huishoudelijke hulp, onder regie van een contractmanager en een beleidsadviseur.

Product 623 Wmo individuele hulpmiddelen

Doel

- Door de inzet van woon-, rol- en vervoerhulpmiddelen kunnen mensen langer zelfstandig thuis wonen en beter participeren in de samenleving.

Inzet

- We streven daarbij naar de inzet van het goedkoopst passende hulpmiddel. Vereiste daarbij is dat het hulpmiddel kwalitatief goed is en op tijd wordt vervangen en gerepareerd zodat cliënten tevreden zijn en zich veilig in- en buitenshuis kunnen verplaatsen.

- In 2023 wordt gestart met het (regionale) inkoopproces hulpmiddelen zodat eind 2024 een nieuwe overeenkomst kan worden aangegaan.

Product 624 Sociale basis

Doelen

- We zetten in op een stevige structuur van algemene voorzieningen, waarmee de inzet van maatwerk wordt verminderd. Dit houdt in: het versterken van de sociale basis, inclusief steun voor vrijwilligers en mantelzorgers.
- We willen toe naar een verdeling van 70% geïndiceerd maatwerk en 30% algemene voorzieningen (van 76% en 24% op dit moment) en naar een budget neutrale inzet.
- Met het oog op de vergrijzing zetten we in op een optimale woonzorgomgeving die bijdraagt aan het voorkomen van achteruitgang en het verminderen van kwetsbaarheid. We faciliteren dat inwoners zich tijdig kunnen voorbereiden op het ouder worden.
- We willen meer ontmoetingsplekken creëren in de wijk.

Inzet

- We zetten in op algemene voorzieningen in de gemeente Zutphen met behulp waarvan inwoners met een hulpvraag en hun mantelzorgers zo lang mogelijk kunnen blijven meedoen, zonder dat zij hiervoor een indicatie nodig hebben.
- We onderzoeken wat er nodig is om vrijwilligers en mantelzorgers beter in positie te brengen en te ondersteunen, en hoe we dit kunnen uitvoeren.
- We pakken de regierol verder op om samen met onze maatschappelijke partners voorliggende zorg en ondersteuning te bieden die aansluit bij wat de doelgroep nodig heeft. Dit doen we door afstemming met het Wmo Team en door middel van de zogenaamde thematafels waarbij we in gesprek zijn met onze sociale partners over de thema's eenzaamheid, dementie en gezondheid.
- We onderzoeken in welke behoeftes van de doelgroep het aanbod nog niet voldoende voorziet, versterken waar nodig het bestaande aanbod en ontwikkelen nieuw (innovatief) aanbod.
- Aangaande eenzaamheid richten we ons op het vergroten van de bewustwording en bespreekbaarheid van het thema en op het verbinden van organisaties. Hiermee beogen we dat problematiek eerder wordt gesignaleerd, inwoners succesvol worden doorverwezen en dat organisaties (meer) initiatieven starten die voorzien in een lokale behoefte voor ontmoeting.
- Samen met inwoners, maatschappelijke partners en relevante beleidsterreinen werken we toe naar een woonzorgvisie per 2024 (dit wordt een wettelijke verplichting). Deze woonzorgvisie wordt onderdeel van de nieuw op te stellen woonvisie.
- We denken mee aan de totstandkoming van een nieuwe Omgevingsvisie en nemen de behoeften van de inwoners voor ontmoetingsplekken in de openbare ruimte daarbij mee.
- We ondersteunen kinderboerderij de Schouw en de Kaardebol.

Volksgezondheid

Doelen

- We willen een gemeente zijn waar mensen in een gezonde leefomgeving wonen, waar de gezondheidsverschillen kleiner worden en waar een gezonde leefstijl steeds meer vanzelfsprekend wordt.

- We willen dat bij de jeugd het gebruik van alcohol, drugs, roken en overgewicht afneemt in de periode t/m 2025.

Inzet

- We werken samen met onze partners aan de uitvoering van de Nota Lokaal gezondheidsbeleid. Deze betrekken we ook bij de op te stellen Omgevingsvisie.
- In het kader van het Lokaal Preventieakkoord werken we samen met organisaties en inwoners aan preventieactiviteiten op het gebied van alcohol, drugs, roken en gezond gewicht.
- We ontwikkelen, samen met het ziekenhuis en andere zorgpartners een gezamenlijke visie voor de vormgeving van een duurzaam zorglandschap (zorgbehoefte, sluitende aanpak in de zorgketen en zorg als werkgever in relatie tot onderwijs). We gaan in 2023 een verkenning doen en in 2024 beginnen met de uitvoering daarvan.

Product 625 Wmo vervoer

PlusOV is een Gemeenschappelijke Regeling waar 9 gemeenten deelnemer van zijn. Het doel van PlusOV is het organiseren van een goed vervoersysteem, zodat inwoners uit Zutphen (en regiogemeenten) op een prettige manier kunnen reizen en mee kunnen doen. PlusOV is vanaf 2015 vormgegeven middels een regionale regiecentrale die het vervoer aanstuurt en plant.

Doelen

- Het verminderen van de organisatiekosten van PlusOV.
- Aanpassen van de Gemeenschappelijke Regeling PlusOV.
- Regionale samenwerking rondom vervoer in regiecentrale versterken.

Inzet

- De organisatiekosten van PlusOV zijn gedaald in 2021, maar zijn nog altijd hoger dan gewenst. De bezuinigingstaakstelling voor 2023 voor de 9 samenwerkende gemeenten is 1,5%. Daarvoor monitoren we het Plan van Aanpak van PlusOV.
- Het wetsvoorstel 'Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen' is per 1 juli 2022 in werking getreden. Uiterlijk 1 juli 2024 is de Gemeenschappelijke Regeling PlusOV aangepast aan de geldende wetgeving.

Product 630 Jeugdzorg in natura

Sterke eerste lijn

Doel

- Ondersteuning en zorg zetten we in als het echt nodig is. Zo licht als mogelijk, maar intensief en duurzaam als het moet. Een sterke eerste lijn is daarvoor essentieel. We streven naar een toegang voor jeugdhulp met deskundigheid, casus- en procesregie en een brede blik.

Inzet

- Lichte hulpverlening laagdrempelig en vrij toegankelijk vormgeven. Daarmee voorkomen we onnodig medicaliseren van opvoed- en opgroei-problematiek en komt er meer tijd en ruimte voor kinderen met complexe problematiek. In 2023 beschikt de gemeente Zutphen over een team van zorgaanbieders die gezamenlijk vorm en gestalte geven aan lichte jeugdhulp. Dit aanbod is laagdrempelig, vrij toegankelijk (na triage) en beschikingsvrij. Het team werkt vindplaatsgericht en is daar waar de inwoner is, op scholen, bij de huisarts en in de wijk.

De gemeentelijke toegang Jeugd richt zich op het regievoeren bij complexe casuïstiek en blijft verantwoordelijk voor de toegang en toeleiding naar het specialistisch aanbod in het vrijwillig kader.

- Systeemgericht en integraal werken versterken. Om de gemeentelijke toegang toe te rusten op de toenemende complexiteit van casuïstiek wordt op projectmatige wijze gewerkt aan

professionalisering van Team Jeugd. In een tweejarig ontwikkelplan geven we gestalte aan het verduidelijken van rollen en taken, zijn consultants toegerust om regie te voeren, zijn werkprocessen geoptimaliseerd, is er uitvoering gegeven aan het deskundigheidsplan en is er meer sturing mogelijk door monitoring en normeringen.

- Samenwerking met de jeugdbeschermingsketen optimaliseren. De jeugdbeschermingsketen doet een steeds groter appèl op de ondersteuning van de gemeentelijke toegang Jeugd. Taken die eerder door Veilig Thuis en de jeugdbeschermingsorganisaties werden uitgevoerd verschuiven naar de gemeente. Dit zorgt voor een toenemende uitdaging voor samenwerking en regievoering op complexe zorg.
- De toegangsteams Jeugd en Wmo verder trainen in de aanpak van huiselijk geweld van 0-100 jaar en trainen in het opstellen en monitoren van veiligheidsplannen.
- Een nieuwe werkwijze voor het meten van cliënttevredenheid ontwikkelen. Ook betrekken we ervaringsdeskundigen bij het tussentijds evalueren van beleid.

Verbetering intensieve jeugdhulpverlening

Doel

- Kwalitatief goede en betaalbare zorg, kostenbewust, met minder regelgeving.

Inzet

- Bij complexe zorgvragen staan veiligheid (zie ook eerste lijn) en het gedachtegoed 'voor elk kind een thuis' voorop. We faciliteren de beweging om met zorgaanbieders te komen tot meer passende zorg, minder uithuisplaatsingen en minder kinderen in residentiële jeugdvoorzieningen. Dat doen we door in te zetten op bijvoorbeeld intensieve ambulante ondersteuning thuis en plaatsing in gezinshuizen en pleeggezinnen, en waar nodig op te schalen naar het regionaal expertteam.
- Met de Zorgregio Midden IJssel Oost Veluwe werken we aan de optimalisatie van de inkoop van Jeugd- en Wmo voorzieningen. In 2023 nemen we een besluit over de inkoopstrategie voor de komende jaren. De Landelijke Hervormingsagenda Jeugd speelt een rol bij de overwegingen hierbij.
- Lokaal zetten we in op het verder professionaliseren van contractmanagement, toezicht, budgetsturing en strategisch partnerschap voor transformatie. Daarbij willen we onnodige regelgeving en administratieve lasten voorkomen, en gaan we in gesprek met aanbieders waar twijfels of signalen zijn.
- De budgetten voor zorg in natura (geïndiceerd) en preventie zijn communicerende vaten. Deze budgetten kunnen flexibel worden ingezet om een verschuiving van maatwerk naar een algemene voorziening te realiseren.

Product 632 Jeugd algemeen

Doel

- Effectieve en efficiënte ondersteuning lokaal en regionaal.

Inzet

- Deze productgroep is een verzamelpost voor ondersteuning: de bijdrage aan de Zorgregio Midden IJssel Oost Veluwe, Jeugd overige uitgaven (tolkkosten, instemmingsverklaringen, medische onderzoeken), monitoring en Jeugdwetvervoer. Daarbij streven we naar

optimalisatie van de samenwerking in de regio en verbetering van de monitoring lokaal en regionaal.

Product 633 Jeugd PGB

Doel

- Evenveel of minder ouders/kinderen die gebruik maken van een Persoonsgebonden Budget (PGB) voor jeugdhulp.

Inzet

- Realisatie beleidsregels die het mogelijk maken om PGB's efficiënt en effectief in te zetten en alleen waar nodig.

Product 634 Preventie jeugd

De visie in het Beleidsplan Jeugd Zutphen 2021-2024 is: álle kinderen groeien gezond, veilig en kansrijk op. De focus van het jeugdbeleid ligt op het versterken van het pedagogisch klimaat op scholen, met ouders en in de gemeenschap. We gaan uit van 'normaliseren' in plaats van medicaliseren.

Verbinding jeugdhulp en onderwijs

Doelen

- Kinderen en ouders in het speciaal (basis) onderwijs (SBO en SO) worden beter en sneller ondersteund, waardoor gespecialiseerde hulp wordt voorkomen en verminderd.
- In het reguliere basis en voortgezet onderwijs (PO en VO) zetten we de beweging 'van medicaliseren naar normaliseren' door; we blijven inzetten op versterken van het pedagogisch klimaat zodat minder kinderen geïndiceerde jeugdhulp nodig hebben.

Inzet

- In 2023 realiseren we structurele inzet van jeugdhulp in het SBO en SO op basis van capaciteitsgebonden bekostiging.
- In 2023 breiden we de pilots jeugdhulp in het PO uit, gefinancierd vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). We monitoren resultaten en werken toe naar structurele inzet van jeugdhulp in alle basisscholen.
- We evalueren de bestaande inzet van jeugdhulp in het VO met betrokken gemeenten en scholen en werken aan effectieve en efficiënte afspraken over de inzet van jeugdhulp in het VO voor de toekomst.

Jongerenwerk

Doelen

- Jongeren gedragen en voelen zich veilig op school en op straat.
- Vroegtijdig signaleren en voorkomen van (zware) problemen onder jongeren.
- Voorkomen van schoolverzuim; om schoolverlaters weer naar school te krijgen staat vertrouwen en het geven van een tweede kans centraal.
- (Door)ontwikkelen en stimuleren van nieuwe initiatieven, zoals de Technieklab en Walhallab.

Inzet

- We verankeren onze stevige inzet op jongerenwerk op straat.
- We financieren in 2023 (het vergroten van) het aanbod aan activiteiten voor jeugd en jongeren en maken dit aanbod zichtbaar voor jongeren en scholen.
- We stemmen af met het initiatief van de scholen voor voortgezet onderwijs om jongerenwerk in te zetten.
- We werken aan goede afstemming met en tussen partners in preventie, onderwijs, werk en zorg zodat verschillende disciplines elkaar goed vinden ter ondersteuning van jongeren in een kwetsbare situatie (Zie ook programma 3).

Speelbeleid

Doel

- In iedere buurt een veilige en kwalitatief goede plek om te spelen.

Inzet

- Het speelbeleid werken we verder uit.

Opvoed- en opgroei ondersteuning

Doel

- Doorlopende lijn voor opvoed-/opgroei-ondersteuning met als doelen versterken psychosociaal welbevinden en minder kinderen die geïndiceerde jeugdhulp nodig hebben.

Inzet

Samen met onze partners voeren we ons preventieplan uit. Daar hoort ook bij het omzetten van geïndiceerde zorg naar een vrij toegankelijke algemene voorziening, waar dat efficiënter en inhoudelijk beter is. Het budget voor preventie en jeugdzorg in natura zijn daarom communicerende vaten. Speerpunten in 2023 zijn:

- Het realiseren en borgen van een aanbod voor het omgaan met echtscheiding;
- Lichte hulp anders organiseren;
- Het realiseren van een integraal groepsaanbod voor onder andere versterken sociale vaardigheden, omgaan met faalangst, versterken ouderschap;
- Het borgen van de integrale aanpak “kansrijke start 1^e 1000 dagen”;
- Het realiseren van een voorlichtingsaanbod voor gezond opgroeien, waaronder leefstijl;
- Het monitoren van Buitenschoolse Opvang plus;
- Nauwe samenwerking met Participatie op het thema voorkomen armoede in gezinnen;
- Versterken van kinderopvang en voor-en vroegschoolse educatie (zie programma 3).

Product 670 Inburgering

Doel

- Actieve integratie van vluchtelingen en statushouders. Daarbij streven we ernaar dat 90% van alle inburgeraars binnen 10 weken een Persoonlijk plan Inburgering en Participatie heeft.

Inzet

- Wij nemen onze verantwoordelijkheid bij het huisvesten, integreren en participeren van asielzoekers, statushouders en ontheemden uit Oekraïne. Wij spannen ons in voor asielzoekers en richten ons op realisatie van de taakstelling op huisvesting. We blijven ons met betrokken partners zoals het COA en de woningcorporaties inzetten op het realiseren van de taakstelling van statushouders. Daarnaast blijven we ons inzetten voor het opvangen van ontheemden uit Oekraïne, vanaf oktober 2022 op een locatie aan de Piet Heinstraat.
- Voor asielzoekers blijven we met het COA volop inzetten op het versterken van integratie en participatie, zo kunnen ze deelnemen aan projecten en meedoen in de lokale samenleving.
- Met de komst van de Wet Inburgering (WI2021) ligt sinds 1 januari 2022 de regie voor inburgering van statushouders volledig bij de gemeente. In 2023 concentreren we ons op het tijdig starten met de inburgering en het vlot doorlopen van een traject zodat statushouders snel en naar vermogen kunnen participeren in de gemeente Zutphen. Dit doen we door voor elke inburgeraar een op maat gesneden Persoonlijk plan Inburgering en Participatie op te stellen. We blijven inburgeringsplichtigen die onder de oude Wet Inburgering vallen monitoren tot het moment dat zij voldaan hebben aan de inburgeringsplicht.

Gerelateerde informatie

- Strategische visie sociaal domein Zutphen 2020
- Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2020-2025
- Beleidsplan Jeugd Zutphen 2021-2024
- Regiovisie Transformatie maatschappelijke opvang, verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg en beschermd wonen GGZ 2017-2022, met regionaal en lokaal actieplan
- Passende schuldhulp (2021-2023)
- Beleidsplan Handhaving (2021-2024)
- Maatwerk en begeleiding naar Waardevol Werk
- Convenant huisvesting bijzondere doelgroepen 2021-2024

Financiën

		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten (excl. mutaties reserves)							
120	Brandweer	3.222	3.272	3.356	3.354	3.263	3.262
140	Openbare orde en veiligheid	1.710	1.690	1.916	1.864	1.867	1.863
530	Sport	3.084	3.084	3.127	3.065	3.167	3.084
605	Minimabeleid	5.308	3.272	3.480	3.480	3.391	3.391
608	Schulphulpverlening	333	2.387	2.106	2.008	2.008	2.008
610	Inkomensvoorziening	25.648	24.638	24.518	24.417	24.417	24.417
621	Wmo begeleiding	9.693	7.630	7.542	7.056	7.018	7.018
622	Wmo huishoudelijke hulp	4.690	6.024	6.095	6.055	6.055	6.055
623	Wmo individuele hulpmiddelen	1.555	2.516	2.374	2.334	2.334	2.334
624	Wmo subsidies en overig	5.090	5.026	5.416	5.196	5.188	5.172
625	Wmo vervoer	659	1.517	1.263	1.315	1.355	1.403
630	Jeugdzorg in natura	19.423	18.764	25.106	24.546	23.346	23.346
632	Jeugd algemeen	846	1.396	1.367	1.317	1.317	1.317
633	Jeugd PGB	177	302	231	231	231	231
634	Jeugd Preventie	2.082	2.605	2.312	2.582	2.582	2.582
670	Inburgering	182	289	332	332	332	332
Totaal lasten		83.702	84.412	90.541	89.152	87.871	87.815
Baten (excl. mutaties reserves)							
120	Brandweer	-313	-59	-60	-60	-60	-60
140	Openbare orde en veiligheid	-239	-6	-9	-9	-9	-9
530	Sport	-1.169	-884	-1.169	-1.160	-1.192	-1.192
605	Minimabeleid	-141	-96	-96	-96	-96	-96
608	Schulphulpverlening	-53	-52	-53	-53	-53	-53
610	Inkomensvoorziening	-23.362	-20.635	-20.635	-20.635	-20.635	-20.635
621	Wmo begeleiding	-148	-420	-1.158	-996	-778	-778
622	Wmo huishoudelijke hulp						
623	Wmo individuele hulpmiddelen	-3					
624	Wmo subsidies en overig	-478	-538	-601	-587	-604	-621
625	Wmo vervoer	-47	-76	-65	-78	-78	-78

630	Jeugdzorg in natura	-35					
632	Jeugd algemeen						
633	Jeugd PGB						
634	Jeugd Preventie	-146					
670	Inburgering						
Totaal baten		-26.134	-22.766	-23.846	-23.674	-23.505	-23.522
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		399	399	680	680	680	680
Onttrekking reserves		-655	-572	-699	-625	-772	-739
Totaal mutaties reserves		-256	-173	-19	55	-92	-59
		57.315	61.474	66.677	65.531	64.272	64.232

Aanvullende informatie

Subsidies programma 4

Programma 4		(bedragen *€1)
Subsidieregeling/doel	Subsidiendoel/organisatie	Raming 2023
In stand houden van sportaccommodaties.	Optisport Warnsveld BV, St. Sportaccommodaties Ztp	€ 616.700
Het organiseren van stimuleringsactiviteiten t.b.v. jeugd.	Incidentele Subsidies, St. De Muzehof, St. Sportaccommodaties Ztp	€ 54.800
Sportstimulering, sport, bewegen en meedoen.	Beweegwijs BV, Dans en theaterschool Mars Bentum, De Onderwijsspecialisten, GGD NO Gelderland, Praktijkonderwijs Ztp, St. Klimmendaal, St. Muehof, St. Sportaccommodaties, ZRZV isala, ZVV AZC	€ 240.000
Het stimuleren van incidentele activiteiten die sportdeelname cq sport en bewegen in brede zin bevorderen en bijdragen aan een sportief en levendig sportklimaat.	Incidentele subsidies	€ 37.500
Voorkomen en verminderen van armoede en schulden.	St. Voedselbank, St Jeugdfonds gelderland, St. Leergeld Ztp, St. Samenwerkende kerken, St. Verbindingskracht, St. WGDGO	€ 181.200
Ondersteuning van statushouders en stimuleren integratie.	St. Vluchtelingenwerk Oost Gelderland	€ 94.300
Antidiscriminatie	St. Stimenz	€ 24.700
Overige activiteiten ter versterking van de zelfredzaamheid van de Zutphense inwoners.	Incidentele subsidies, St. Slachtofferhulp, St. Hospice, St. Perspectief	€ 235.650
Onafhankelijke cliëntenondersteuning en ondersteuningsprojecten voor inwoners.	St. MEE Oost Gelderland, St. Perspectief	€ 525.698
Ondersteuning van mensen van dementie en ontlasten van de betrokken mantelzorgers.	St. Odensehuis, St. De Bovenkamer, St. Sutfene, St. Zorgcomb. Marga Klom	€ 130.400
Voorkomen en verminderen van eenzaamheid.	Incidentele subsidies diverse instellingen.	€ 55.400
Versterking van de leefbaarheid van de wijk en inwoners ondersteunen bij zelfredzaamheid.	St. Perspectief	€ 2.313.800

Uitvoering geven aan de zorgplicht van de gemeente benoemd in artikel 4.1.1, eerste lid van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.	GGD N&O Gelderland, St. Veilig Thuis Noord-Oost Gelderland	€ 305.300
Voorkomen en verminderen van schooluitval en jeugdwerkloosheid.	St. Cornerstone, Vereniging Samenwerkingsverband regio ZTP, GGD N&O Gelderland, St. Walhallab, ZVV AZC,	€ 234.600
Versterken van opvoed- en opgroei ondersteuning.	Incidentele subsidies, St. Impulz, St. Perspectief Zutphen, St. Yunio	€ 348.400
Verbeteren van gezondheid en welzijn.	GGD N&O Gelderland, St Yunio, St. Ixta Noa, St. Perspectief	€ 1.137.700
Het zorgdragen voor veiligheid en naleving van regels door het bevorderen van maatschappelijk gewenst gedrag.	Stichting perspectief	€ 40.700
Geestelijke gezondheidsdienst	GGD N&O Gelderland	€ 75.400

Beleidsindicatoren programma 4

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Programma 4. Vitale samenleving		voor alle data-overzichten zie https://zutphen.incijfers.nl/dashboard/beleidsindicatoren-bbv						
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2016 2020	47,7 50,8	46,8 49,4	48,7 49,3	RIVM – Zorgatlas ZiC BBV	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2020 2021	698,6 701,1	786 792,6	795,9 805,5	LISA ZiC BBV	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2020 2020	66 66,0	69 69,0	68,4 68,4	CBS ZiC BBV	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
6. Sociaal domein	Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw 18jr eo	2020 2021	566,4 471,0	403,8 324,9	459,7 400,3	CBS ZiC BBV	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw 15-65jr	2020 2020	572,8 572,8	192,6 192,6	202 202,0	CBS ZiC BBV	Het aantal lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

6. Sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	2020 2021	810 720	691 600	700 632	CBS ZiC BBV	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen
6. Sociaal domein	% kinderen in uitkeringsgezin	%	2019 2020	8 7	5 5	6 6	CBS ZiC BBV	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.
6. Sociaal domein	% werkloze jongeren	%	2019 2020	3 3	2 2	2 2	CBS ZiC BBV	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2019 2020	1,9 1,9	1,8 1,6	2 1,7	DUO ZiC BBV	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2019 2020	0,7 0,8	2,5 2,4	2,4 2,7	Ingrado ZiC BBV	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar

'2018/2019'.

4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019 2019	31 31	21 21	26 26	Ingrado ZiC BBV	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020 2021	13,7 16,6	11,8 13,6	11,9 12,9	CBS ZiC BBV	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2020 2021	1,6 1,6	1,3 ?	1,2 1,2	CBS ZiC BBV	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.

6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2020	0,5	0,3	0,4	CBS	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
			2021	0,5	?	0,3	ZiC BBV	

6. Sociaal domein	Jongeren met delict voor rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2019	1	1	1	CBS	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			2020	1	1	1	ZiC BBV	

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten							
(excl. toevoegingen reserves)							
911	Geldleningen						
913	Effecten	28	57	7	7	7	7
920	Belastingen	628	874	776	777	800	823
921	Algemene uitkering						
922	Algemene baten en lasten	2.225	1.798	2.915	2.924	3.545	4.113
960	Overhead	17.821	18.409	20.206	19.983	19.661	19.233
Totaal lasten		20.702	21.138	23.904	23.691	24.013	24.176
Baten							
(excl. toevoegingen reserves)							
911	Geldleningen	-23					
913	Effecten	-710	-645	-723	-723	-723	-723
920	Belastingen	-16.182	-14.454	-14.829	-14.829	-14.829	-14.829
921	Algemene uitkering	-105.520	-107.217	-117.799	-122.600	-125.766	-118.723
922	Algemene baten en lasten	-521	-137	-138	-138	-138	-138
960	Overhead	-516	-932	-799	-799	-799	-799
Totaal baten		-123.472	-123.385	-134.288	-139.089	-142.255	-135.212
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		7.673	951	711	6.226	9.557	1.888
Onttrekking reserves		-7.938	-1.947	-1.698	-1.236	-1.048	-788
Totaal mutaties reserves		-264	-996	-987	4.990	8.508	1.100
Saldo Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		-103.036	-103.244	-111.371	-110.408	-109.733	-109.935

Beleidsindicatoren Algemene dekkingsmiddelen

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Algemene dekkingsmiddelen								
8. Vhrowv	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2021	752	740	733	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
8. Vhrowv	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2021	794	800	810	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
8. Vhrowv	WOZ-waarde woningen	1.000 euro	2021	231	281	290	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
8. Vhrowv	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2021	12,6	8	8,9	ABF - Systeem Woningvoorraad	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
8. Vhrowv	Demografische druk	%	2022	78,4	74	70,3	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

Paragrafen

Lokale heffingen

Het wettelijke kader voor de lokale belastingen wordt door de Rijksoverheid vastgesteld. De gemeenteraad bepaalt het plaatselijke belastingbeleid en de tarieven, binnen de wettelijke kaders. Naast belastingen hanteren wij heffingen voor individuele dienstverlening aan de inwoners.

De heffingen en belastingen in 2023 zijn:

- Onroerende zaak belastingen (OZB)
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Hondenbelasting
- Precariobelasting
- Toeristenbelasting
- Parkeerbelasting
- forensenbelasting
- Diverse leges en rechten

Over de hoogte van de tarieven krijgt u dit najaar een voorstel. We gaan daarbij uit van een verhoging van de belastingen van 2,5% vanwege inflatie. Uitzonderingen hierop zijn de OZB en de Toeristenbelasting. De OZB zal naast de genoemde 2,5% ,vanwege inflatie, met € 35.000 extra worden verhoogd vanwege een bezuinigingsmaatregel uit 2021. Voor de Toeristenbelasting is bij raadsbesluit van 31 mei 2021 (zaaknummer 186226) besloten om deze tarieven tot en met het jaar 2023 te bevriezen op het niveau van de tarieven uit 2021. Verder mogen de opbrengsten van de heffingen voor dienstverlening aan de burger maximaal kostendekkend zijn.

Kwijtschelding

Wij voeren een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid voor mensen met een inkomen op het niveau van een bijstandsuitkering. Het is mogelijk om gedeeltelijk kwijtschelding te krijgen voor de afvalstoffenheffing en hondenbelasting.

Belastingcentrum Tribuut zorgt voor de heffing en invordering van de gemeentelijke heffingen en de uitvoering van de wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ).

Doelstellingen

Correcte en tijdige uitvoering van de wet WOZ, belastingheffing en een kostendekkende bedrijfsvoering.

Onze inzet

Onroerende zaak belasting (OZB)

De OZB is een algemene heffing die bestaat uit een eigenaren- en een gebruikersdeel. Het gebruikersdeel heffen we alleen voor niet-woningen. Voor 2023 gelden de WOZ-waarden per 1 januari 2022. Door de jaarlijkse herwaardering moeten de OZB-tarieven voor 2023 opnieuw worden berekend en vastgesteld. In 2023 zal de OZB opbrengst stijgen met 2,5% (inflatie). Het voorstel is om de totale OZB opbrengst te verhogen van € 13.725.400 in 2022 naar € 14.104.500 in 2023

Gemeenten kunnen de hoogte van de OZB-tarieven zelf bepalen. Vanaf 2020 is de macronorm vervangen door de benchmark woonlasten van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de riool- en waterzorgheffing. Gemeenten kunnen op basis van deze vergelijking rekening houden bij de ontwikkeling van de lokale lasten.

Kostendekkendheid

Binnen de gemeentelijke begroting is een aantal producten opgenomen waarvan is bepaald dat deze op begrotingsbasis niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing, afvalstoffenheffing, marktgelden, lijkbezorgingsrechten en producten waarvoor leges worden geheven. Voor deze producten is een toelichting opgenomen ten aanzien van de wijze waarop de kostendekkendheid wordt bepaald. Deze toelichting is afgestemd op de vereisten in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Afvalstoffenheffing

Via de afvalstoffenheffing berekenen wij alle kosten die te maken hebben met het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval, door aan de inwoners. Uitgangspunt is een kostendekkend tarief. De inwoners van Zutphen hebben invloed op hun rekening door goed te scheiden.

Berekening kostendekkende afvalstoffenheffing	
(bedragen *€)	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	5.272.900
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-105.600
Netto kosten taakveld	5.167.300
Toe te rekenen kosten	273.600
Overhead incl. (omslag)rente	82.100
BTW	950.400
Totale kosten	6.473.400
Opbrengst heffingen	6.473.400

dekkingspercentage 100%

Riool- en waterzorgheffing (rioolheffing)

De riool- en waterzorgheffing bestaat (vanaf 2021) alleen nog uit een eigenarendeel. Het eigenarendeel is een vastgesteld bedrag op basis van de kosten van beheer en onderhoud aan de riolering, gedeeld door het aantal woningeigenaren en eigenaren van bedrijven in de gemeente. Bij riool- en waterzorgheffing is geen sprake van jaarlijkse indexering met het inflatiecijfer, maar gaat het om kostenverhaal. De gemeente mag maximaal 100% van de gemaakte kosten verhalen op de burger via de rioolheffing. De tariefvoorstellen voor het eigenarendeel leggen wij eind 2022 aan de gemeenteraad voor.

Berekening kostendekkende riool- en waterzorgheffing

(bedragen *€)

Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	2.580.600
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-500
Netto kosten taakveld	2.580.100
Toe te rekenen kosten	626.400
Overhead incl. (omslag)rente	318.500
BTW	204.500
Totale kosten	3.729.500
Opbrengst heffingen (inclusief verminderingen)	3.729.500

dekkingspercentage 100,00%

Leges

De gemeente levert op aanvraag van individuele burgers een uiteenlopend pakket aan diensten. Door het heffen van leges verhalen we de kosten die we hiervoor maken in principe op de burger die de dienst afneemt. Voorbeelden zijn het verstrekken van een paspoort of het verlenen van een vergunning. Net als bij de Rioolheffing en Afvalstoffenheffing geldt dat de tarieven in de Legesverordening maximaal kostendekkend zijn. De kostendekkendheid dient te worden beoordeeld op de verhouding tussen de kosten en opbrengst per titel uit de Legesverordening.

Berekening kostendekkendheid van de leges

(bedragen *€) Titel 1 Algemene dienstverlening

Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	536.129
Overhead	211.029
BTW	
Totale kosten	747.158
Opbrengst heffingen (inclusief verminderingen)	664.130
Mate van kostendekking	88,89%

(bedragen *€) Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving

Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	1.146.018
Overhead	627.817
BTW	
Totale kosten	1.773.835
Opbrengst heffingen (inclusief verminderingen)	1.472.000
Mate van kostendekking	82,98%

Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	46.318
Overhead	35.256
BTW	
Totale kosten	81.574
Opbrengst heffingen (inclusief verminderingen)	33.577
Mate van kostendekking	41,16%

Parkeren

Voor het parkeren zijn er 2 soorten heffingen:

1. parkeergelden via betaald parkeren en parkeervergunningen
2. boetes

De opbrengst van de parkeergelden en parkeervergunningen zullen met 2,5% stijgen, voor parkeerboetes volgen wij de landelijk vastgestelde maximale bedragen.

Kwijtscheldingsbeleid

Als iemand met schulden door geldproblemen de opgelegde heffing niet kan betalen, kan hij in aanmerking komen voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en hondenbelasting. In de begroting zijn daar voor 2023 de volgende bedragen voor opgenomen:

- € 296.000 voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing
- € 20.200 voor kwijtschelding van de hondenbelasting.

Net als in voorgaande jaren kunnen we vooraf kwijtschelding verlenen op basis van de gegevens van het landelijke Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Hierbij geeft een inwoner vooraf toestemming om zijn gegevens zoals die bij de landelijke overheid bekend zijn, te gebruiken voor de kwijtscheldingsaanvraag. Als voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch vooraf kwijtschelding verleend. Aanvragers die geen automatische kwijtschelding krijgen, omdat bijvoorbeeld niet alle gegevens konden worden gecheckt, kunnen achteraf een aanvraag indienen. Soms wijzen we een aanvraag af vanwege een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen.

Financieel overzicht

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) brengt jaarlijks een woonlastenmonitor uit. Het COELO is het kennisinstituut op het gebied van lokale en regionale lasten. Volgens deze woonlastenmonitor liggen de woonlasten (2022) in Zutphen iets onder het landelijk gemiddelde. In Zutphen bedragen de woonlasten per huishouden € 894 terwijl de gemiddelde landelijke woonlasten liggen op € 904. Bij de berekening van de woonlasten gaat het COELO uit van de tarieven OZB +afvalstoffenheffing+ rioolheffing. Bij de berekening van de hoogte van de OZB is uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 314.925.

Lokale lastendruk (bedragen *€)	2022	
	Zutphen	Landelijk gemiddelde
OZB	419	380
Afvalstoffenheffing	324	317
rioolheffing	151	207
totaal	894	904

Hieronder staat een vergelijk van de woonlasten per huishouden binnen het samenwerkingsverband Tribuut gebaseerd op de tarieven in 2022:

Woonlasten per huishouden (bedragen *€)	2022				
	Zutphen	Apeldoorn	Epe	Lochem	Voorst
OZB	419	438	372	330	481
Afvalstoffenheffing	324	290	238	269	216
rioolheffing	151	191	186	333	218
totaal	894	919	796	932	915

De geraamde kosten van kwijtschelding van de belangrijkste gemeentelijke heffingen in Zutphen zijn:

Kwijtschelding		
(bedragen *€)	2022	2023
Afvalstoffenheffing	265.100	296.000
rioolheffing		
hondenbelasting	19.700	20.200

De geraamde opbrengst van lokale belastingen en heffingen in Zutphen zijn

Opbrengsten		(bedragen *€)
belastingsoort	2022	2023
OZB	13.725.400	14.104.500
hondenbelasting	306.000	313.900
precario	89.600	91.800
(water)toeristenbelasting	174.000	174.000
afvalstoffenheffing	6.164.300	6.473.400
rioolheffing	3.776.400	3.729.500
haven- en opslagelden	12.000	12.300
marktelden	143.300	146.300
lijkbezorgingsrechten	359.400	368.400
leges	1.936.900	1.950.500
parkeerbelastingen	2.655.300	2.721.700
forensenbelasting	35.500	11.400
totaal	29.378.100	30.097.700

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstellingen

Wij hebben een actueel risicoprofiel en een actueel overzicht van het weerstandsvermogen. Risicomanagement is integraal onderdeel van de werkzaamheden. Medewerkers zijn risicobewust en kunnen passende beheersmaatregelen nemen. Door het inzicht in de risico's kunnen de raad, het college en de organisatie op een verantwoorde wijze besluiten nemen.

Onze inzet

We actualiseren in 2023 twee keer het gemeentebrede risicoprofiel. Bij werksessies om de risicoprofielen te actualiseren worden medewerkers gevraagd risico's, de gevolgen en de beheersmaatregelen te benoemen. De risico's voeren we in softwareprogramma Naris in. Hierdoor hebben we een actueel beeld van de risico's voor de totale gemeente en het hieraan gerelateerde weerstandsvermogen.

Financieel overzicht

Zomer 2022 zijn de risico's geïnventariseerd. In de volgende tabel staat de top 10 van risico's met de grootste financiële impact, gerangschikt op percentage van invloed.

Nr	Risico	Kans	Financieel gevolg maximaal	Invloed
1	Voor de meerjarige onderhoudskosten van De Hanzehof zijn onvoldoende middelen beschikbaar gesteld.	95%	€ 3.500.000	43.13%
2	Claims als gevolg van juridische procedures.	60%	€ 4.200.000	17.84%
3	Sociaal Domein Jeugdzorg: Beperkte sturingsmogelijkheden op budgetten. De zorgbehoefte en daaraan gerelateerde kosten kunnen hoger uitpakken door een toename van de zorgvraag, de complexiteit daarvan, de beperkte invloed op externe verwijzers en de wijziging van het woonplaatsbeginsel. Het maximale financiële gevolg van € 1.500.000 bestaat uit: 1. de bezuinigingsopgave van € 300.000 en 2. toename van de zorgvraag € 500.000.	95%	€ 800.000	7.18%
4	Een vereniging of instelling kan niet meer voldoen aan de betalingsverplichting voor rente en aflossing van de lening waarvoor de gemeente een garantie heeft afgegeven.	50%	€ 1.000.000	4.76%
5	Door onvoldoende interne capaciteit/uitval van medewerkers en het nog niet op orde zijn van de interne beheersing, is het beheer van huur-, opstal- en erfpachtovereenkomsten onvoldoende geborgd. Hierdoor bestaat het risico dat niet alle inkomsten gerealiseerd worden.	50%	€ 300.000	1.52%

6	Sociaal Domein Participatie: Beperkte sturingsmogelijkheden op de kosten van uitkeringen en bijzondere bijstand. Doordat het gaat om open einderegelingen staat op voorhand niet vast in welke mate er een beroep op wordt gedaan. Het meerjarig financieel perspectief voor Participatie is onzeker, ook omdat het rijk regelmatig wetgeving wijzigt en nieuwe taken bij gemeenten neerlegt. Het aandeel inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt neemt relatief gezien toe. Door een nieuwe Cao voor beschut werk kunnen de kosten van beschut werk stijgen.	30%	€ 650.000	1.47%
7	Kosten voor uitkeringen van ex-medewerkers omdat de gemeente verplicht eigenrisicodragers is voor de Werkloosheidswet (WW).	50%	€ 250.000	1.33%
8	Langdurige uitval van computersystemen door hacken en gijzelsoftware.	20%	€ 1.000.000	1.31%
9	De in de meerjarenbegroting extra opgenomen bedragen voor prijscompensatie kunnen onvoldoende zijn om stijgende prijzen te compenseren. Het gaat hier om prijzen voor bouwmaterialen, grondstoffen en energie.	30%	€ 500.000	1.16%
10	De prijzen van lopende ICT-contracten kunnen significant stijgen. De leverancier stopt met een ICT-product dat in gebruik is bij de gemeente.	50%	€ 250.000	1.13%

Totalen

Totaal maximaal financieel gevolg top 10 risico's: € 12.450.000

Totaal maximaal financieel gevolg overige risico's: € 10.400.000

Totaal maximaal financieel gevolg alle risico's: € 22.850.000

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige risico-inventarisatie (voor de jaarrekening 2021) zijn:

- Risico nummer 3 (Sociaal Domein: Jeugdzorg) is gestegen van 30% kans op een maximaal financieel gevolg van € 600.000 naar 95% kans op een maximaal financieel gevolg van € 800.000. Het risico is gestegen omdat de kans groot is dat de taakstelling van € 300.000 in de begroting 2023 niet wordt gerealiseerd.
- Er zijn twee nieuwe risico's in de top tien:
 - Nummer 5 : Beheer van huur-, opstal- en erfpachtovereenkomsten.
 - Nummer 9: Stijgende prijzen.
- Het risico met betrekking tot het Sociaal Domein: Wmo is verlaagd van 50% kans op een maximaal financieel gevolg van € 500.000 naar 50% kans op een maximaal financieel gevolg van € 250.000. Door de verlaging staat het risico niet meer in de top tien.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie doen we omdat het reserveren van het maximale bedrag van € 22.850.000 ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Het is voor 90% zeker dat alle

risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 8.566.865. Dit is dan ook onze benodigde weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit is met € 643.917 gestegen. Bij de vorige risico-inventarisatie bedroeg de benodigde weerstandscapaciteit namelijk € 7.922.948.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die we hebben om de risico's in financiële zin af te dekken. De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is gebaseerd op de stand per 1 januari 2023.

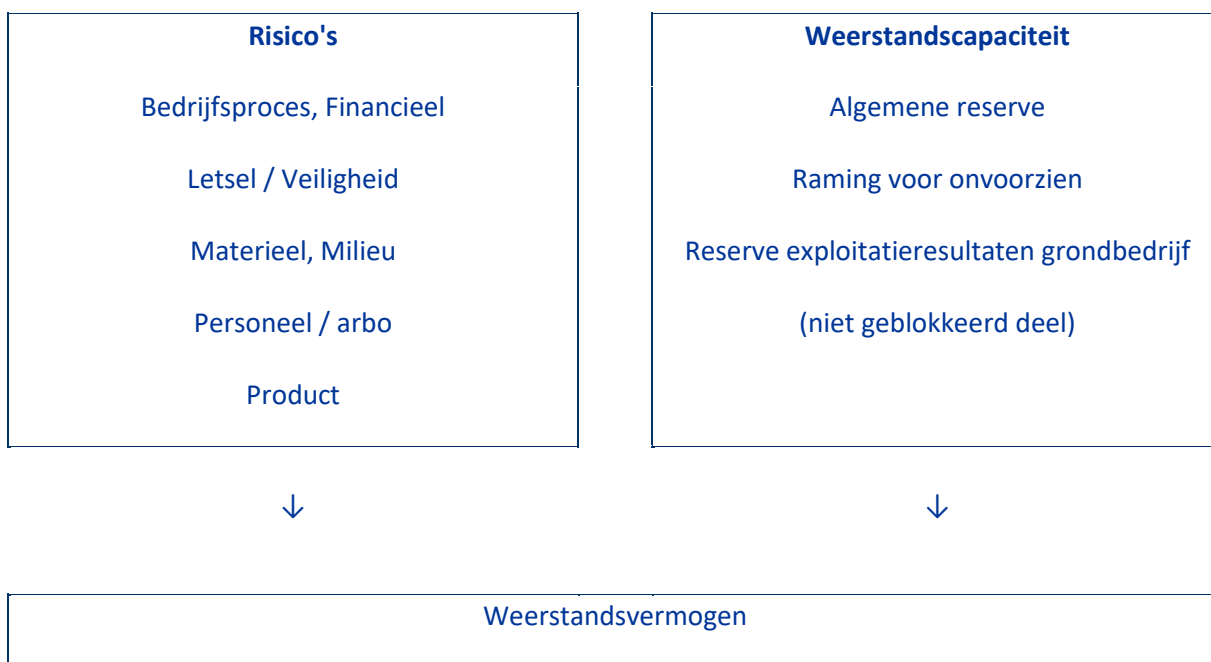
Beschikbare weerstandscapaciteit	
(bedragen * € 1)	
Algemene reserve	€ 19.423.484
Raming voor onvoorzien	€ 141.000
Reserve exploitatieresultaten grondbedrijf (niet geblokkeerd deel)*	€ 0
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 19.564.484

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is, moet de relatie worden gelegd tussen:

1. de financieel gekwantificeerde risico's en
2. de daarbij de gewenste en de beschikbare weerstandscapaciteit

Onderstaande figuur laat de relatie zien:

Ratio weerstandsvermogen

Als we de benodigde weerstandscapaciteit, die uit de risicosimulatie voortvloeit, afzetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit, ontstaat als uitkomst de volgende ratio:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 19.564.484}{€ 8.566.865} = 2,3$$

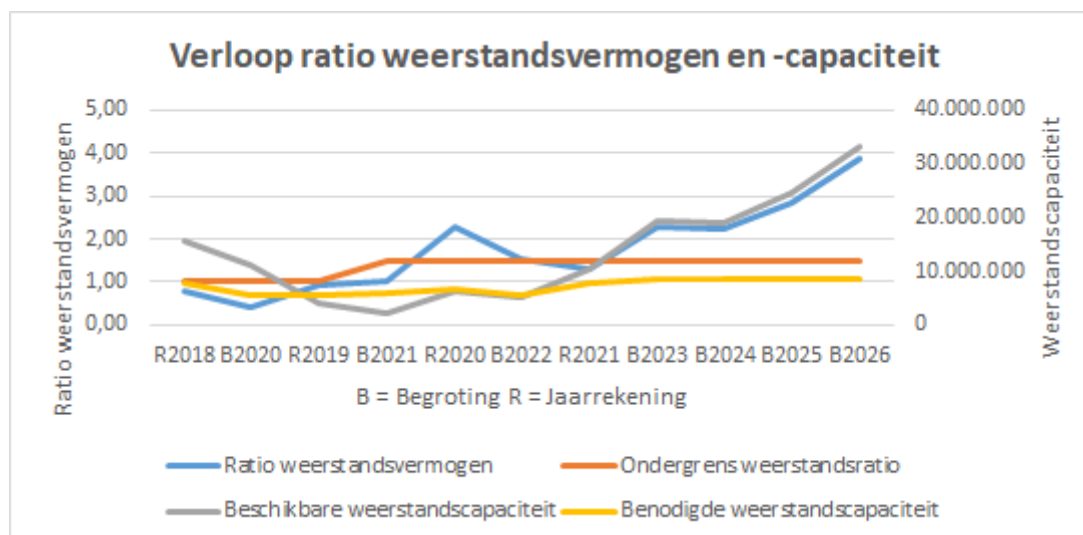
In het gemeentelijk beleid is vastgelegd dat de ratio weerstandsvermogen minimaal 1,5 moet zijn.

Onderstaande normtabel biedt een waardering van de berekende ratio. De normtabel is ontwikkeld door Naris in samenwerking met de Universiteit Twente. De formele ratio van onze gemeente valt per 1 januari 2023 in klasse A. Dit duidt op uitstekend.

A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	Ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

Verloop van de ratio

Onderstaand figuur laat het verloop zien van de ratio weerstandsvermogen en de –capaciteit.

Toelichting bij de X-as (horizontale as): deze as is opgesteld op basis van de chronologische volgorde van het maken van het gemeentelijk risicoprofiel. Dus in het kalenderjaar 2019 maken we in het voorjaar het risicoprofiel voor de jaarrekening 2018 (R2018) en in het najaar het risicoprofiel voor de

begroting 2020 (B2020). In het voorjaar van 2020 maken we het risicoprofiel voor de jaarrekening 2019 (R2019) en in het najaar maken we het risicoprofiel voor de begroting 2021 (B2021). In chronologische volgorde wordt het dan R2018, B2020, R2019, B2021 et cetera.

Verplichte financiële kengetallen

Financiële kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting/jaarrekening of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Gemeenten zijn verplicht onderstaande financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Bij ministeriële regeling is vastgesteld hoe de kengetallen worden berekend en hoe deze in de begroting en jaarrekening moeten staan.

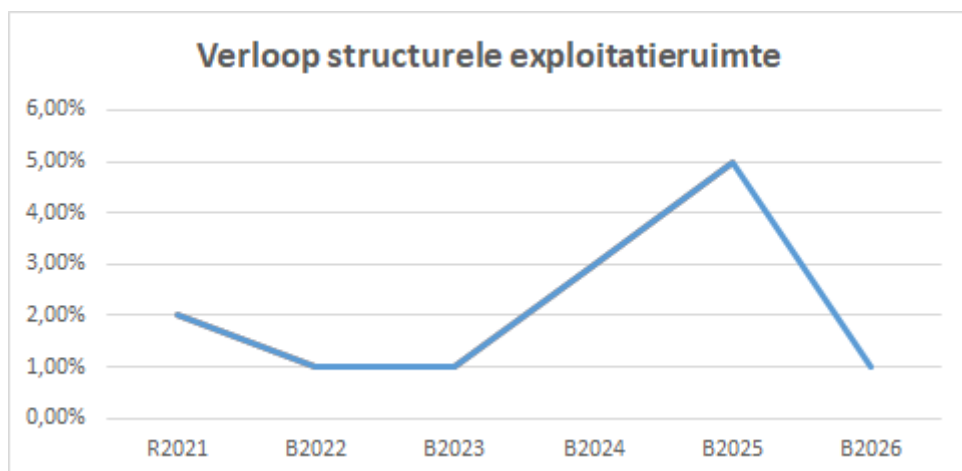
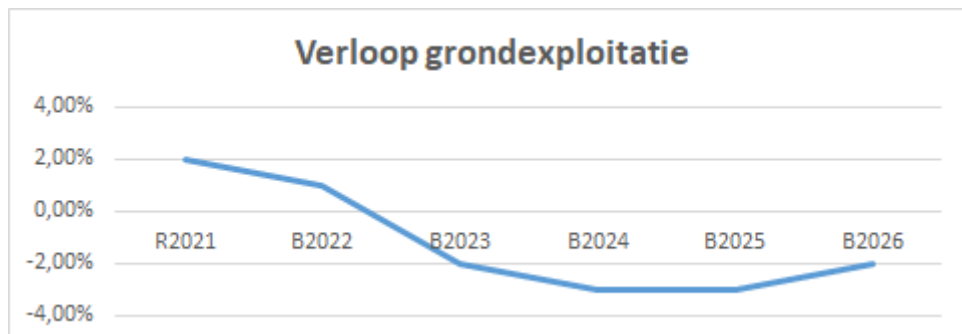
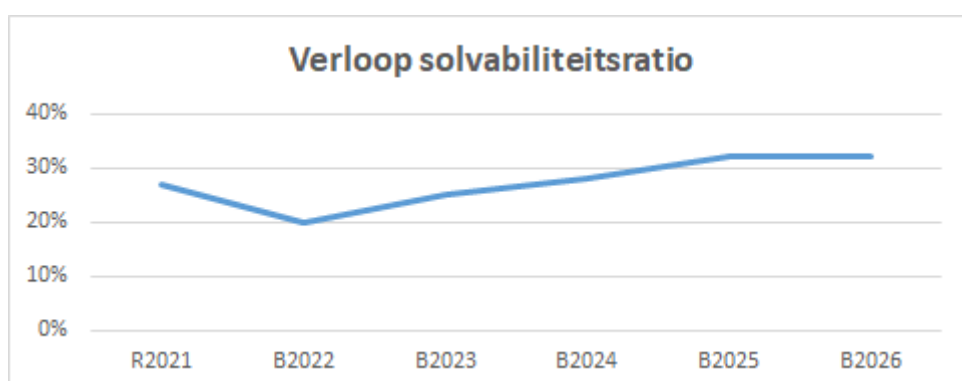
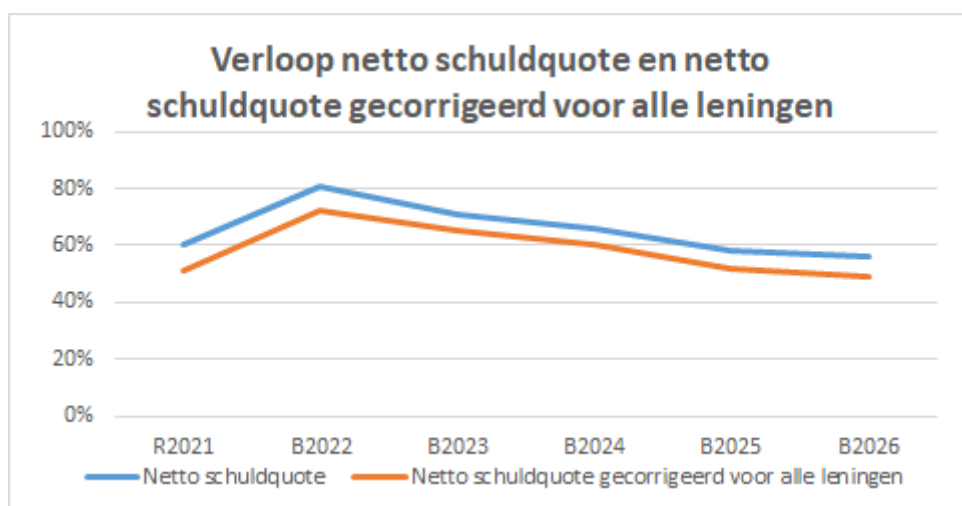
Kengetal	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	60%	81%	71%	66%	58%	56%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	51%	72%	65%	60%	52%	49%
Solvabiliteitsratio	27%	20%	25%	28%	32%	32%
Grondexploitatie	2%	1%	-2%	-3%	-3%	-2%
Structurele exploitatieruimte	2%	1%	1%	3%	5%	1%
Belastingcapaciteit	99%	100%	100%	100%	100%	100%

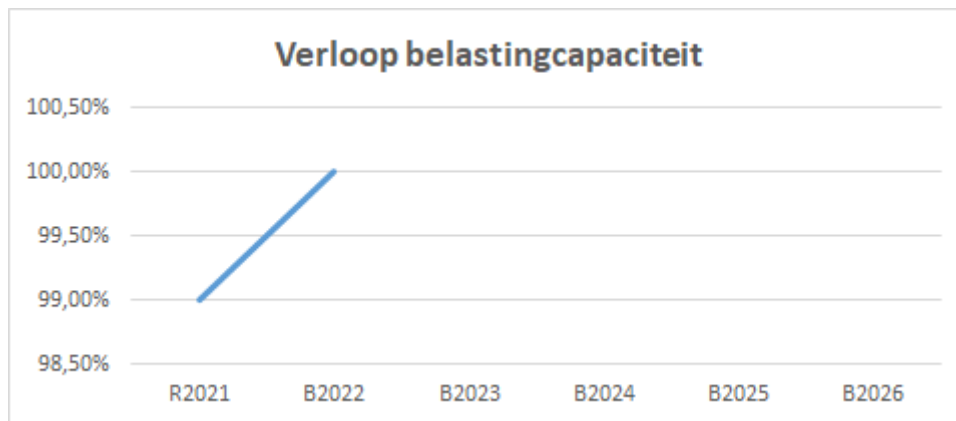
Signaleringswaarden verplichte financiële kengetallen

Er is geen wettelijke normering voor de kengetallen. Het Ministerie van BZK heeft samen met enkele provincies, waaronder de provincie Gelderland, signaleringswaarden opgesteld waaraan de kengetallen kunnen worden getoetst. De signaleringswaarden zijn in 3 categorieën verdeeld, waarbij categorie A als minst en categorie C als meest risicovol wordt bestempeld.

Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	begr. én mjr.>0%	begr. of mjr.>0%	begr. én mjr.<0%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Op verzoek van de auditcommissie worden de relevante financiële kengetallen ook grafisch weergegeven.

Toelichting financiële kengetallen

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote laat de hoogte van de schuldenlast van de gemeente zien ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft geen probleem te zijn. Een hoge schuld kan ontstaan doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden kunnen vervolgens weer doorgeleend zijn aan derden die op hun beurt weer aflossen. Dan hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

De netto schuldquote wordt gecorrigeerd voor alle doorgeleende gelden zodat we weten hoeveel geld er is doorgeleend.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Als er een hoge schuld is en veel eigen vermogen, hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van als een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van de gemeente.

Grondexploitatie

Als gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een project hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van deze schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningbouwprojecten kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en

moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lager solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

De onroerende zaakbelasting (OZB) is voor gemeenten de belangrijkste eigen belasting inkomst. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. De belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan landelijk gemiddelde tarieven. In de Meicirculaire van het Gemeentefonds staat een overzicht met de (ontwikkeling van de) gemiddelde lastendruk van de woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld. Er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet gebruikt wordt.

Niet verplichte financiële kengetallen

Naast de verplichte financiële kengetallen wordt op advies van de Auditcommissie een aantal niet verplichte financiële kengetallen opgenomen. Deze kengetallen worden gebruikt voor het op hoofdlijnen inzichtelijk maken van de financiële positie van de gemeente Zutphen.

Exploitatieresultaten	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Totale lasten	179.850	175.832	177.366	176.800	180.020	195.883	188.717	184.344	182.834
Totale baten	-170.217	-173.698	-184.897	-188.621	-180.404	-194.938	-193.960	-192.968	-184.159
Resultaat vóór bestemming	9.633	2.134	-7.531	-11.821	-384	945	-5.243	-8.624	-1.325
Storting in reserves	11.672	10.208	6.415	12.218	4.745	3.071	8.575	11.905	4.237
Onttrekking aan reserves	-19.366	-15.623	-9.086	-11.068	-4.361	-4.016	-3.332	-3.281	-2.912
Saldo inzet reserves	-7.694	-5.415	-2.671	1.150	384	-945	5.243	8.624	1.325
Resultaat na bestemming reserves	1.939	-3.281	-10.202	-10.671	-	-	-	-	-

Bedragen x € 1.000

Een negatief bedrag is een voordelig resultaat

Reserves/eigen vermogen	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
-------------------------	----------	----------	----------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene reserve	6.081	5.380	5.381	10.156	19.423	18.924	24.439	33.285	33.462
Bestemmingsreserves	37.270	30.616	31.225	37.802	39.057	38.611	38.338	38.116	38.263
Jaarresultaat	-1.939	3.281	10.202	10.671	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	41.412	39.277	46.808	58.629	58.480	57.535	62.777	71.401	71.725

Bedragen x € 1.000

Een negatief bedrag is een nadelig resultaat

Financiering	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Reserves/eigen vermogen	43.351	35.996	36.606	47.958	58.480	57.535	62.777	71.401	71.725
Jaarresultaat	-1.939	3.281	10.202	10.671	-	-	-	-	-
Voorzieningen	8.663	10.204	11.834	13.555	14.216	12.782	12.283	12.451	13.665
Schulden op lange termijn	131.768	132.756	123.166	111.545	111.904	111.545	111.545	111.545	111.545
Beschikbare middelen	181.843	182.237	181.808	183.729	184.600	181.862	186.605	195.397	196.935
Vaste bezittingen	180.792	177.144	178.603	180.686	197.295	213.947	209.232	202.311	193.789
Voorraden	27.371	27.924	15.554	7.392	2.853	2.853	-871	-1.605	-2.217
Vastgelegd op lange termijn	208.163	205.068	194.157	188.078	200.148	216.800	208.361	200.706	191.572
Nog te financieren/ kortlopende financiering	-26.320	-22.831	-12.349	-4.349	-15.548	-34.938	-21.756	-5.309	5.363

Bedragen x € 1.000

Een negatief bedrag is een nadelig resultaat

Risico's bouwgronden	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Voorraden onderhanden werk	27.371	27.924	15.554	7.392	2.853	-871	-1.605	-2.217	-870
Verliesverwachtingen (Netto Contante Waarde)	-9.522	-3.002	-4.973	-3.294	-313	-313	-313	-313	-313
Voorzieningen voor verliezen	11.338	5.494	4.973	3.294	3.625	3.625	3.625	3.625	3.625
Reserve GZ exploitatieresultaten	5.541	3.267	3.138	4.855	4.794	4.768	4.741	4.715	4.689

Bedragen x € 1.000

Een negatief bedrag is een nadelig resultaat

Onderhoud kapitaalgoederen

Doelstellingen

- Goede wegen en openbare verlichting in stand houden.
- De afvalwaterketen beheren en in stand houden, ter bescherming van de volksgezondheid.
- Het grond-, hemel- en oppervlaktewater doelmatig beheren. Daarbij houden we rekening met de klimaat- en duurzaamheidsopgaven.
- De civieltechnische kunstwerken veilig houden.
- Het openbaar groen zo beheren dat het optimaal bijdraagt aan de leefbaarheid van de openbare ruimte en aan de ecologie in de gemeente.
- De gebouwen van de gemeente efficiënt en duurzaam onderhouden met zorg voor de toekomst. Veiligheid en gebruiksvriendelijkheid zijn daarbij gewaarborgd.
- Een evenwichtige vastgoedportefeuille die een bijdrage levert aan de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen.

Onze inzet

Beheer en onderhoud openbare ruimte

- We zetten in opdat alle kapitaalgoederen in de openbare ruimte zijn opgenomen in beheersystemen, waarvan een groot aantal gegevens ook geografisch digitaal gekoppeld zijn.
- We beheren al onze kapitaalgoederen zo integraal mogelijk, om daarmee maximale doelmatigheid en efficiëntie te bereiken. Daarvoor beschikken we per onderdeel over beheer- en onderhoudsplannen die minimaal eens per jaar op elkaar worden afgestemd. Waarbij tegelijkertijd een doorkijk wordt gemaakt voor de komende jaren. Hierin is het beheer van een aantal kapitaalgoederen leidend en waarbij andere kapitaalgoederen qua beheer en onderhoud volgend zijn. Rioolvervanging en wegenonderhoud zijn de belangrijkste parameters voor de onderhoud- en/of vervangingsopgave. In de nabije toekomst komt de opgave rondom energietransitie hier als belangrijke integrale opgave bij.
- De hele openbare ruimte moet schoon, heel, veilig en leefbaar zijn. Voor het centrum en de winkelcentra is beeldkwaliteitsniveau (netheidsonderhoud) A vastgesteld. Voor de rest van de gemeente geldt niveau B. Deze kwaliteitsniveaus staan weergegeven in de Beeldkwaliteitscatalogus van de Openbare Ruimte van het CROW.
- Bij onderhoud, beheer en (her)inrichting stemmen we zo nodig af met vakgebieden als sport en beweging, jeugdbeleid en preventiebeleid jeugdcriminaliteit.

Samenwerking/participatie

- Bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte betrekken we steeds meer omwonenden. Werken we steeds meer samen met bewoners in instellingen. Zo ruimen bijvoorbeeld cliënten van Zozijn zwerfvuil op in delen van de stad. Ook hebben wij afspraken gemaakt met individuele inwoners om delen van de wijk schoon te houden of kleine groenvakken te onderhouden die grenzen aan hun eigen tuin. Het gaat dan om het “netheidsonderhoud”.
- Binnen het groenonderhoudsbestek dat in 2020 door een drietal aannemers is aangenomen is participatie een belangrijk gunningscriterium geweest. Helaas is door de coronacrisis het

nog niet gelukt hier goede invulling aan te geven. De aannemers staan klaar, om zodra de maatregelen voldoende zijn versoepeld, hier ook daadwerkelijk invulling aan te geven.

- Om beter in te kunnen spelen op de landelijke Bestuursopdracht Water (BW), werken we binnen de Afvalwaterketen samen met het WRIJ en de gemeente Lochem. Een van de gezamenlijke opgaven is om, door samenwerking tussen de organisaties, te zorgen voor een doelmatige en transparante waterketen, tegen zo laag mogelijke kosten voor inwoners en bedrijven.

Wegen

- We zetten in op een nieuw wegenbeleidsplan. Daarin staat hoe de gemeente de komende periode omgaat met de verhardingen. Het beleidsplan stellen we op op basis van assetmanagement. Daarbij spelen mee: wet- en regelgeving, beleid en ambitie, de strategische, tactische en operationele kaders en de financiën.
- Tegen de achtergrond van wet- en regelgeving is de risicoaansprakelijkheid voor de gemeente als wegbeheerder een factor van belang. Voor wegen en paden die bestaan uit elementenverharding is onderhoudsniveau C (volgens CROW-normen) vastgesteld. Voor het centrum houden we onderhoudsniveau B aan.

Openbare verlichting

- De 4e fase van het vervangingsplan voor openbare verlichting is ingang gezet. Elke 2 jaar, tot eind 2030, is er een budget voor vervanging beschikbaar. We streven naar een zo energiezuinig mogelijke toepassing.
- We stellen het krediet beschikbaar om in 2023 en 2024 een (oud) deel van de openbare verlichting te vervangen. Vervolgens wordt een vervangingsplan opgesteld en het werk aanbesteed. In 2023 en 2024 zal een aannemer de grootschalige vervanging uitvoeren waarbij lichtmasten van 40 jaar en ouder en verlichtingsarmaturen van 20 jaar en ouder worden vervangen. Het werk wordt in fases uitgevoerd en per wijk afgerond.

Riolering

- Het rioolbeheerprogramma maakt duidelijk wat er aan de riolering moet gebeuren. Het geeft inzicht in het kwaliteitsniveau en de verwachte levensduur van de riolering.
- Bij grootschalige veranderingen aan het riool onderzoeken we tevens hoe we het hemelwater zo goed mogelijk gescheiden kunnen verwerken. Het streven is om het hemelwater ter plaatse in de bodem te infiltreren.
- Als we iets moeten doen aan het riool, doen we dat zoveel mogelijk tegelijk met andere veranderingen in de openbare ruimte zoals aan wegen, openbare verlichting, water of groen. Zo kan tijd en geld effectief worden gebruikt en blijft de overlast voor bewoners en de schade aan de omgeving zo klein mogelijk.
- Uitgangspunt is daarbij dat de extra benodigde financiële middelen niet gedekt kunnen en mogen worden uit het rioolbudget.
- Stapsgewijs voeren we het Watertakenplan 2021-2025 in, waarin de drie wettelijke zorgplichten zijn opgenomen.

Water

- We meten en monitoren om inzicht in grondwaterstanden te krijgen. Ons eigen oppervlaktewater beheren en onderhouden we door te maaien.
- Het overgrote deel van het oppervlaktewater is in beheer en onderhoud bij Waterschap Rijn & IJssel (WRIJ).
- Al het oppervlaktewater is onderdeel van het watersysteem rond Zutphen.

Civieltechnische kunstwerken

- Het onderhoud aan onze kunstwerken stellen we vast op basis van periodieke inspecties en de verwachte levensduur. Met die gegevens wordt het Meerjarenplan Civieltechnische Kunstwerken geactualiseerd voor een periode van minimaal 5 jaar.
- Op grond van het meerjarenplan wordt de financiering van het groot onderhoud bepaald. Waar mogelijk passen we duurzame materialen en energie toe.
- Voor de vervanging van de westelijke aanbruggen van de oude IJsselbrug in 2032-2033 wordt in de meerjarenbegroting een reserve opgebouwd.

Onderliggende stukken

- De Groenatlas Zutphen, het Bomenbeleidsplan, de Bomenverordening (wordt onderdeel van de Verordening Fysieke leefomgeving), het Landschapsontwikkelingsplan, de Visie landelijk gebied, de Inrichtingsvisie Stedelijk Uitloopegebied, de beheervisie voor de Algemene Begraafplaats aan de Warnsveldseweg en Ruimte voor Spelen in Zutphen vormen de kaders voor de (her)inrichting, het beheer en onderhoud van het openbaar groen.
- Tevens is het beheersysteem van groot belang om areaal en de verschillende producten bij te houden en om overzichten te genereren. Een aantal plannen en verordeningen worden herzien.

Onderhoud eigen panden

- We hebben een meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP) voor onze panden. Structureel bekijken we wat aan onderhoud nodig is.
- Ons beleid is gericht op onderhoud op een redelijk niveau (onderhoudsniveau 3). De actualisatie van uitvoer en prijzen gebeurt eerder als de geplande 5 jaar.
- Dit is noodzakelijk door de sterk stijgende materiaalprijzen en de krapte op de arbeidsmarkt.
- Bij investeringen en onderhoud staat duurzaamheid voorop.

Accommodaties

- De behoefte aan maatschappelijk vastgoed (bijvoorbeeld sporthallen, buurtcentra) is altijd in beweging. Wij wegen financieel en maatschappelijk rendement tegen elkaar af. Op die manier maken we afgewogen keuzes rond het afstoten of aankopen van panden.
- Ons accommodatiebeleid ligt vast in een beleidskader, echter door recentelijke juridische uitspraken is een herijking noodzakelijk.
- Het sport en Accommodatiebedrijf is eind 2021 opgericht en de binnensport (gymzalen) is overgedragen voor beheer.

Vastgoedbeleid

Met ons vastgoed helpen wij politiek-bestuurlijke doelen te realiseren. Voor de realisatie zijn de beleidsvelden (denk aan sport, cultuur, welzijn en onderwijs) aan zet. Wij stemmen met hen af en adviseren hen.

Financieel overzicht

In de programmabegroting voor het onderhoud van kapitaalgoederen zijn budgetten opgenomen voor het dagelijks- en groot onderhoud. In onderstaand overzicht zijn de budgetten weergegeven zoals ze zijn opgenomen bij de programma's.

Financieel overzicht kapitaalgoederen:

Kapitaalgoederen (bedragen * € 1)		Pr	2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Wegen	Straten etc.	3	1.324.920	1.701.200	1.890.500
	Bruggen en tunnels	3	426.852	437.400	558.000
	Waterwerken	3	18.052	106.400	41.100
	Openbare verlichting	3	476.610	452.900	477.700
Totaal wegen			2.246.434	2.697.900	2.967.300
Groen		3	1.207.017	1.671.400	1.673.100
Riolering		3	713.945	792.300	824.700
Gebouwen	Vastgoed	5	618.617	568.300	818.000
Totaal			4.786.013	5.729.900	6.283.100

Kerncijfers kapitaalgoederen:

Kapitaalgoederen			
Wegen			
Oppervlakteverharding	Elementen	m2	1.658.642
	Cementbeton	m2	11.578
	Asfalt	m2	737.206
Openbare verlichting	Zandwegen	m2	5.579
	Lichtmasten	st	8.958
	Armaturen	st	9.170
Riolering	Rioolstelsel	km	300
	Hoofdrioolgemalen	st	41
	Subgemalen (incl. drukriool)	st	200
	Drukriolering	km	70.300,0
	Straatkolken	st	16.262
	IBA's	st	11
Groen	Gras	ha	218
	Bosplantsoen	ha	48
	Heesters en rozen	ha	3
	Sierbeplanting	ha	6,0
	Waterbeplanting	ha	22
	Overig	ha	21
Spelen	Bomen	st	30.342
	Openbare gelegenheden	st	145
	speeltoestellen	st	729
civieltechnische constructies	Fiets- en voetbruggen	st	52
	Verkeersbruggen	st	22
	Viaducten	st	10
	Duikers	m1	427
	Kades	m1	3.956

Financiering

In de paragraaf financiering wordt de raad geïnformeerd over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. Hoe we het financieringsbeleid moeten uitvoeren, is vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) en in het Treasurystatuut dat de gemeenteraad heeft vastgesteld. In het Treasurystatuut staan de kaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie binnen de mogelijkheden van de Wet FIDO.

Treasury

Onder treasury verstaan we het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Financieringsrisico's

Om de financiële risico's zoveel mogelijk te beperken is in de wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Deze worden verderop in deze paragraaf behandeld.

Doelstellingen

De gemeente gaat verstandig om met geld van de burgers. We lenen daarom alleen geld ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. Om de rentelasten zo laag mogelijk te houden, lenen we alleen als we te weinig eigen geld hebben. Als we lenen, doen we dat tegen zo laag mogelijke kosten en zorgen we dat we de renterisico's in de hand houden. We maken elk jaar een overzicht van alle inkomsten en uitgaven, de liquiditeitsprognose. Zo weten we wat we maandelijks moeten lenen.

Door onze eigen reserves te gebruiken, hoeven we geen geld van anderen te lenen. Dit scheelt rentelasten. Voor de berekening van de bespaarde rente hanteren we voor 2023 een omslagrente van 1,2%.

Beleggen en schatkistbankieren

Als wij spaargeld over hebben, moeten we dat onderbrengen bij het ministerie van Financiën, in de zogenaamde schatkist. Dit geld mag alleen in rekening-courant en via deposito's worden bewaard bij het ministerie of worden uitgeleend aan andere gemeenten.

Kasbeheer

De gemeentelijke kaspositie schommelt per dag. Om deze schommelingen zo optimaal te beheersen is er met de NV Bank Nederlandse Gemeenten een overeenkomst gesloten. Op basis van deze overeenkomst mogen we maximaal 1 miljoen in het rood staan. Om dat te voorkomen lenen we tijdelijk geld voor periodes van minder dan een jaar. Dit zijn de zogenaamde kasgeldleningen.

Onze inzet

Bij de begroting 2023 worden rentepercentages ingezet van 0% tot 1,5% voor kasgeldleningen en 2 tot 4% voor langlopende leningen.

Rentetoerekening

Het schema hieronder toont:

- de rentelasten van de externe financiering
- het renteresultaat
- de wijze van rentetoerekening
- de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en de jaarstukken

De rentevergoeding over het eigen vermogen wordt berekend met een rentepercentage van 1,378%. Dit percentage is gebaseerd op het gewogen gemiddelde van de externe rentelasten over de lang- en kortlopende leningen. Het toerekenen van de werkelijke rentekosten aan de taakvelden doen we via het renteomslagpercentage. De gemeente Zutphen hanteert voor 2023 een omslagrente van 1,2%. De basis hiervoor is de boekwaarde van de activa die bij de taakvelden hoort. Bij toepassing van 1,20% renteomslag bedraagt het renteresultaat €0.

Rente toerekening	
(bedragen *€1.000)	
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.490
b. De externe rentebaten	-222
Totaal door te rekenen externe rente	2.267
c. De rente doorberekend aan de grondexploitatie	-52
De rente van projectfinanciering aan het betreffende taakveld	-90
De rentebaat van doorverstrekte leningen aan het betreffende taakveld	90
	-52
Saldo door te rekenen externe rente	2.215
d1. Rente over eigen vermogen	
d2. Rente over voorzieningen	
De aan taakvelden toe te rekenen rente	2.215
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-2.215
f. Rente resultaat op het taakveld rente treasury	0

Renterisico

Het renterisico op de vaste schuld is in de wet FIDO omschreven als: 'de mate waarin het saldo van de rentelasten en de rentebaten van een openbaar lichaam verandert door veranderingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rente typische looptijd van een jaar of langer'.

Het renterisico op de vaste schuld moet voldoen aan de renterisiconorm. Deze norm is in een wettelijke uitvoeringsregeling uitgewerkt als een bedrag ter hoogte van 20% van de begroting. Het doel is zo spreiding te krijgen in de rente typische looptijden in de leningenportefeuille, waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt op de rentelasten.

Prognose renterisico (bedragen x € 1000)

Uit deze tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld binnen de wettelijk gestelde normen blijft.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
(bedragen *€1.000)				
1a. Rente herziening op vaste schuld o/g	9.719	0	0	0
1b. Rente herziening op vaste schuld u/g	3.824	0	0	0
2. Netto rente herziening op vaste schuld (1a-1b)	5.895	0	0	0
3. Betaald aflossingen	8.294	8.346	7.701	7.253
4. Renterisico op vaste schuld (2+3)	14.189	8.346	7.701	7.253
Renterisiconorm				
5. Rentenorm (20% van omvang begroting per 1-1)	39.788	39.456	39.247	37.412
7. Aflossingen en renteherzieningen (netto)	14.189	8.346	7.701	7.253
6a. Ruimte onder de risiconorm (5-7)	25.599	31.110	31.546	30.159

Leningenportefeuille

In onderstaand overzicht geven wij de mutaties in de leningenportefeuille weer.

Leningen	Bedrag	Gem. rente	invloed op gem. rente
(bedragen *€1.000)			
Beginstand 1-1-2023	103.211	2,35%	
Nieuwe leningen			
Reguliere aflossingen	-8.294	2,72%	-0,03%
Vervroegde aflossingen			
Eindstand per 31-12-2023	94.917	2,32%	-0,03%

Portefeuille vaste uitzettingen per 1 januari 2023

In onderstaande tabel staan de verstrekte langlopende leningen. De leningen zijn voornamelijk aan woningcorporaties.

Naam geldnemer (bedragen x € 1.000)	Nominaal	Restant uitzetting	Weging in portefeuille
(bedragen *€1.000)			
Vaste uitzettingen publieke taak			
- Woningcorporaties	12.615	4.736	36,03%
- Overige instellingen	8.586	8.149	62,00%
Totaal uitzettingen publieke taak	21.201	12.885	98,03%
Totaal vaste uitzettingen geen publieke taak	891	258	1,97%
Totaal vaste uitzettingen	22.092	13.143	100,00%

Rentekosten en -opbrengsten verbonden aan financieringsfunctie per 1 januari 2023.

Dekking	Rente %	Bedrag	Rente kosten
(bedragen *€1.000)			
Kort geld	0,00%	0	0
Onderhandse leningen	3,00%	103.211	3.096
Totaal		103.211	3.096

Kasgeldlimiet

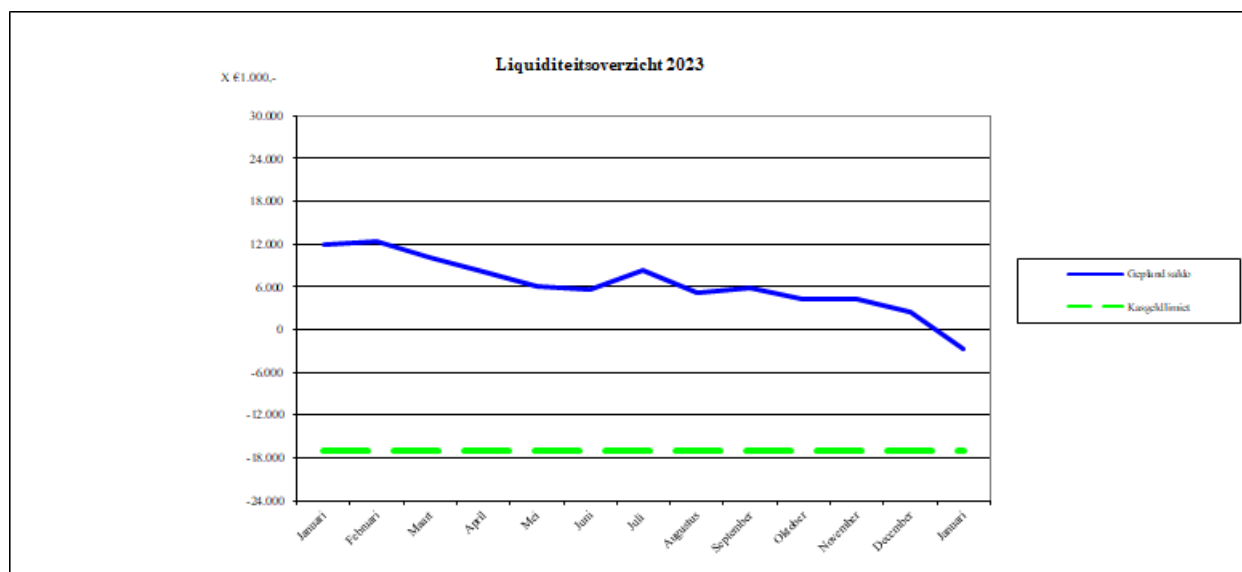
Voor het bepalen van de liquiditeitspositie (de mate waarin we op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kunnen voldoen) is de kasgeldlimiet belangrijk. De kasgeldlimiet geeft aan hoe hoog de kortlopende schuld maximaal mag zijn. Als kort geldt een termijn van maximaal 1 jaar. Over kort geld krijgen we in de huidige geldmarktsituatie een lagere rentevergoeding dan over lang geld. De kasgeldlimiet is bedoeld om ons ervoor te behoeden dat de rentelasten opeens fors stijgen, omdat de rente voor kort geld sterk kan fluctueren.

De kasgeldlimiet is het begrotingstotaal bij het begin van het jaar x 8,5%. Dit percentage is via een ministeriële regeling vastgesteld. Voor 2023 bedraagt deze limiet € 16,9 miljoen gebaseerd op een begrotingsomvang van € 199 miljoen. Binnen de limiet mag in de financieringsbehoefte worden voorzien met kortlopende financieringsmiddelen. Ieder kwartaal wordt de stand van de netto vlottende schuld van de gemeente getoetst aan de kasgeldlimiet.

Liquiditeitspositie

De uitgaven en inkomsten van de gemeente lopen niet synchroon in de tijd. We moeten soms geld lenen om tijdig te kunnen betalen, soms hebben we (tijdelijk) geld over. Ook moeten we investeringen financieren: in korte tijd worden uitgaven gedaan die pas over een veel langere periode worden afgeschreven.

Om de treasuryfunctie goed te kunnen uitvoeren is het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie van wezenlijk belang. Hiervoor is een liquiditeitsprognose opgesteld. Volgens de liquiditeitsplanning 2023 overschrijden we de kasgeldlimiet niet.

Wet HOF (Houdbare overheidsfinanciën)

In het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën gaat het om strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3%. Gemeenten dragen bij aan het begrotingstekort van de collectieve sector.

Door een verschil in boekhoudstelsels tussen Rijk en gemeenten worden investeringen nu als tekortvergroting voor het EMU-saldo aangemerkt. Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook de gemeenten zich moeten houden aan de strengere begrotingsregels en sanctiemogelijkheden. Het aandeel van gemeenten gezamenlijk in de 3% is 0,38%-norm.

Lagere overheden moeten hun tekort onder de af te spreken percentages houden. Als dat niet gebeurt, kunnen gemeenten en provincies een boete krijgen. De berekening van het EMU-saldo voor Zutphen komt uit op € -3,2 miljoen. Hieronder vindt u een gedetailleerde onderbouwing.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-49	-1.304	4.073	7.950	1.903
2. Mutatie (im)materiele activa	37.243	2.774	-4.521	-6.921	-8.522
3. Mutatie voorzieningen	0	0	0	0	0
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4.870	-3.724	-734	-612	1.347
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiele activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-32.422	-354	9.328	15.483	9.078

Bedrijfsvoering

De afgelopen periode kenmerkte zich vooral door het implementeren van bezuinigingen om onze begroting sluitend te krijgen en de algemene reserve weer op het gewenste niveau te krijgen. Voor de meerjarenbegroting 2023-2026 is dit gelukt. Het programma Zutphen financieel gezond is daarmee afgerond. Wel hebben we blijvende aandacht voor het duurzaam financieel gezond blijven, ook in onze manier van werken. De financiering vanuit de Rijksoverheid kent daarvoor nog teveel onzekerheden. Zo is er nog geen definitief besluit genomen over de herverdeling van het gemeentefonds en er blijft druk staan op uitgaven voor met name de jeugdzorg. Tevens is het op veel terreinen onrustig wat doorwerkt in sterke prijsstijgingen op bijvoorbeeld grondstoffen en energie. Wel zien we nu dat we de zeker de komende 3 jaar een (zeer) positief begrotingssaldo zullen hebben. We kunnen daarmee de volgende stap in de ontwikkeling van de organisatie maken. Voor enerzijds meer sturing op resultaten, werkprocessen en rollen, taken en verantwoordelijkheden. En anderzijds meer ruimte voor zelfbewustzijn, inzet van talent en groei en bloei van onze organisatie. We vinden het belangrijk dat onze leidende principes helder zijn. De leidende principes zijn vuistregels die sturen in besluitvorming en richting geven aan het handelen.

De directie heeft in 2022 drie belangrijke speerpunten benoemd:

1. Zutphen financieel in Balans en blijven versterken van de interne beheersing
2. Doorontwikkeling organisatie
3. Huisvesting organisatie

In deze paragraaf geven wij aan welke doelstellingen we vanuit Bedrijfsvoering bij deze speerpunten hebben en wat onze inzet 2023 hierbij zal zijn. De beschikbare tijd en middelen zijn bepalend voor de omvang van de acties die wij uit gaan voeren en het tempo waarin.

Doelstellingen

Financieel in Balans, financiën op orde houden, interne beheersing

Belangrijkste uitgangspunt en voorwaarde ook voor 2023 en de jaren daarna is dat de uitgaven de inkomsten niet overschrijden. Ook moeten we alert blijven om mogelijke negatieve gevolgen van de herverdeling van het gemeentefonds het hoofd te kunnen bieden.

Niet alleen in de begroting, maar ook in de uitvoering gaan we zorgvuldig en verantwoord met ons geld om. Dat vraagt om een actueel inzicht in de inkomsten en uitgaven zodat we duidelijke keuzes kunnen maken over de besteding van de beperkte financiële middelen.

Doorontwikkeling organisatie, de juiste mens op de juiste plek

Om de ambities vanuit het coalitieakkoord uit te kunnen voeren en te realiseren is een doorontwikkeling en professionalisering van de organisatie nodig. Het is belangrijk dat medewerkers in staat zijn hun huidige rol in de organisatie goed te vervullen en dat ze zich ook ontwikkelen naar rollen die in de toekomst gevraagd gaan worden. De huidige tijd vraagt van medewerkers, teams en de organisatie als geheel om continue bezig te zijn met het aanpassen aan nieuwe mogelijkheden en nieuwe vraagstukken. Dit vraagt om een investering in de ontwikkeling van medewerkers maar ook een investering als het gaat om de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers.

Directie en teamleiders werken aan het beter sturen in de organisatie op prioriteiten, de inzet van middelen. De volgende drie kernprincipes blijven hierbij centraal staan:

- we gaan integraal aan de slag (we kijken verder dan ons eigen werk, team, domein en gemeente).
- we werken van buiten naar binnen.
- we nemen onze verantwoordelijkheid.

Door de krapte op de arbeidsmarkt is het belangrijk dat we onze positie als aantrekkelijke werkgever verstevigen. Hier horen moderne en marktconforme arbeidsvoorwaarden bij. Een krappe arbeidsmarkt in combinatie met vergrijzing leidt tot een grotere mobiliteit. Deze mobiliteit biedt kansen om nieuwe getalenteerde medewerkers aan te trekken maar vormt ook een uitdaging voor de functies waarbij de arbeidsmarkt krap is.

Beter omgaan met gegevens en informatie

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid vraagt continue aandacht en doorontwikkeling. Zowel op technisch als op organisatievlak. In 2023 zetten wij verder in op autorisatiemanagement om daarmee de complexiteit en kwetsbaarheid van gemeentelijke systemen beter te kunnen beheersen. Met verbetering op Identity en Access Management (IAM of IdM) management voldoen we onder andere om aan vereisten van de ENSIA audits.

Daarnaast laten we structureel, jaarlijks terugkerend onze ICT-omgeving actief testen op kwetsbaarheden, lees hacks, door middel van pentesten, die zowel bedreigingen van buitenaf als van binnenuit testen. De bevindingen van deze testen volgen wij actief op om zo onze ICT-omgeving veiliger te maken.

Bewustwording rondom informatieveiligheid is een continu proces waar we ook in 2023 aandacht aan zullen geven.

Digitale dienstverlening

Doorontwikkeling van zaakgericht werken is voor verbetering naar een efficiënte en eenvoudigere digitale dienstverlening noodzakelijk.

Huisvesting organisatie

We houden met de plannen voor de huisvesting van onze organisatie rekening met de doorontwikkeling van onze organisatie, onze toekomstige manier van samenwerken, met of voor inwoners, bedrijven en instellingen. Dit vraagt een goede aansturing van ons facilitair bedrijf en een visie op dienstverlening waarbij we ook oog hebben voor duurzame inkoop van energie, verduurzaming van onze huisvesting en aandacht hebben voor mobiliteitsvraagstukken.

Onze inzet

Financieel in Balans, financiën op orde houden

In 2023 gaan we:

- naast de jaarrekening en de begroting, weer vier Bestuursrapportages maken (twee uitgebreide versies en 2 actualisaties daarop).
- de rechtmatigheidsverantwoording verder uitwerken en inbedden in de organisatie. Hiermee versterken we ook de interne beheersing.
- het subsidiebureau versterken door onze beschikbare subsidies toegankelijker te maken voor alle inwoners, instellingen en bedrijven en zetten we in op het binnen halen van subsidies.

Doorontwikkeling organisatie, de juiste mens op de juiste plek

In 2023 gaan we:

- het organisatie-ontwikkeltraject gericht op betere sturing voortzetten met veel aandacht voor de ontwikkeling van teamleiders en medewerkers ten aanzien van hun zelfbewustzijn en talenten;
- ons arbeidsvoorwaardenbeleid moderniseren voor een betere aansluiting met de arbeidsmarkt;
- de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers verbeteren door het scheppen van een werkklimaat en werkomgeving waarin veiligheid, ontwikkeling, gezondheid, vertrouwen en autonomie centraal staan. Hiervoor gaan we het integriteits- en vitaliteitsbeleid verder aanscherpen;
- het cursus- en trainingsaanbod verder uitbreiden en ook digitaal aanbieden.

Beter omgaan met gegevens en informatie

In 2023 gaan we:

- een verbetering doorvoeren in webformulieren voor onze inwoners en bedrijven;
- een persoonlijke internet pagina c.q. een klantportaal mogelijk maken;
- inzetten op koppelingen met backoffice pakketten voor betere uitwisseling van informatie en eenmalig vastleggen van gegevens maar meervoudig kunnen gebruiken.

Tevens faseren we het zaakstelsel dat gebruikt wordt in het sociaal domein uit en integreren we dit in het gemeente brede zaakstelsel. Via de website en webformulieren wordt het zo eenvoudiger en eenduidiger voor onze inwoners om aanvragen te doen en afhandeling te volgen. Daarnaast neemt de complexiteit van de beheerlast voor technisch en functioneel beheer af. Daarmee verminderen we de kans op kwetsbaarheden zoals datalekken of foutieve opslag van informatie.

Herinrichting stadhuis

In 2023 gaan we:

- het facilitair bedrijf professionaliseren;
- een visie op dienstverlening maken;
- de raad stapsgewijs meenemen in de uitvoeringsplannen voor de huisvesting van de organisatie.

Verbonden partijen

Regio Stedendriehoek

Vestigingsplaats	Voorst
Belang	14,3%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	A. Vermeulen
Arrangement	2
Openbaar belang	Door samenwerking wordt meer bereikt en worden krachtige steden en een vitaal platteland gerealiseerd.
Bijdrage	€ 144.338
Eigen vermogen 1-1-2023	-
Eigen vermogen 31-12-2023	-
Vreemd vermogen 1-1-2023	-
Vreemd vermogen 31-12-2023	-
Resultaat 2023	€ 0
Website	Cleantechregio

GGD Noord- Oost Gelderland

Vestigingsplaats	Zutphen
Belang	4,5%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	E. Boswinkel
Arrangement	3
Openbaar belang	De gezondheidsdienst van 22 gemeenten en de GGD voeren de wettelijke gezondheidstaken uit.
Bijdrage	€ 889.424
Eigen vermogen 1-1-2023	€ 2.205.000
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 2.205.000
Vreemd vermogen 1-1-2023	€ 2.485.000
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 2.485.000
Resultaat 2023	€ 0
Website	https://www.ggdnog.nl/

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG)

Vestigingsplaats	Apeldoorn
Belang	4,5%

Bestuurlijke vertegenwoordiger	A. Vermeulen
Arrangement	3
Openbaar belang	De VNOG omvat de brandweer, de rampenbestrijding en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR)
Bijdrage	€ 2.810.000
Eigen vermogen 1-1-2023	€ 13.570.000
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 12.325.000
Vreemd vermogen 1-1-2023	€ 43.634.000
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 46.546.000
Resultaat 2023	€ 0
Website	https://www.vnog.nl/

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)

Vestigingsplaats	Bronckhorst
Belang	9,1%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	R. Verschure
Arrangement	2
Openbaar belang	De ODA zorgt voor een gezonde, schone, veilige en duurzame leefomgeving in de Achterhoek. De belangrijkste taken zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving milieuregeling.
Bijdrage	€ 687.800
Eigen vermogen 1-1-2023	€ 150.000
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 210.000
Vreemd vermogen 1-1-2023	€ 1.060.000
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 1.050.000
Resultaat 2023	€ 0
Website	https://www.odachterhoek.nl/

Basismobiliteit

Vestigingsplaats	Lochem
Belang	11%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	E. Boswinkel
Arrangement	2

Openbaar belang	Een regionaal solide, efficiënt en klantvriendelijke vervoersysteem, voor de regio.
Bijdrage	€ 763.401
Eigen vermogen 1-1-2023	€ 571.858
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 336.389
Vreemd vermogen 1-1-2023	€ 3.879.530
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 4.124.488
Resultaat 2023	€ 0
Website	https://www.plusov.nl/

Tribuut Belastingsamenwerking

Vestigingsplaats	Epe
Belang	26,3%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Bloem
Arrangement	2
Openbaar belang	Het realiseren van een toekomstige gemeentelijke bedrijfsvoering op het taakveld belastingen en WOZ tegen zo laag mogelijke kosten.
Bijdrage	€ 1.180.000
Eigen vermogen 1-1-2023	€ 0
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 0
Vreemd vermogen 1-1-2023	€ 91.666
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 59.725
Resultaat 2023	€ 0
Website	https://www.tribuut.nl/

N.V. Alliander

Vestigingsplaats	Arnhem
Belang	0,5%
Aantal aandelen	678.642
Nominale waarde	€ 3.398.210
Boekwaarde aandelen	€ 115.810 (na verrekening reserve herwaardering)
Begroot dividend	€ 331.100
Openbaar belang	Alliander is een energienetwerkbedrijf. De aandelen zijn in overheidshanden.

Bestuurlijk vertegenwoordiger	E. Boswinkel
Eigen vermogen 1-1-2023	-
Eigen vermogen 31-12-2023	-
Vreemd vermogen 1-1-2023	-
Vreemd vermogen 31-12-2023	-
Resultaat 2023	-
Website	https://www.alliander.com/nl/

N.V. Vitens

Vestigingsplaats	Arnhem
Belang	0,9%
Aantal aandelen	50.739
Nominale waarde	€ 50.739
Boekwaarde aandelen	€ 8.677
Begroot dividend	€ 0
Openbaar belang	Vitens draagt zorg voor het waterleidingnet
Bestuurlijk vertegenwoordiger	E. Boswinkel / S. Wannet (inhoudelijk)
Eigen vermogen 1-1-2023	-
Eigen vermogen 31-12-2023	-
Vreemd vermogen 1-1-2023	-
Vreemd vermogen 31-12-2023	-
Resultaat 2023	-
Website	https://www.vitens.nl/

N.V. Luchthaven Teuge

Vestigingsplaats	Twello
Belang	11,6%
Aantal aandelen	990
Nominale waarde	€ 396.000
Boekwaarde aandelen	€ 225.983
Begroot dividend	€ 0
Openbaar belang	Faciliteren zakelijke en recreatieve vluchten
Bestuurlijk vertegenwoordiger	E. Boswinkel / S. Wannet (inhoudelijk)
Eigen vermogen 1-1-2023	-
Eigen vermogen 31-12-2023	-
Vreemd vermogen 1-1-2023	-
Vreemd vermogen 31-12-2023	-

Resultaat 2023

€ 0

Website

<https://teuge-airport.nl/>

N.V. Circulus Berkel

Vestigingsplaats	Zutphen
Belang	10,67%
Aantal aandelen	122 aandelen D
Nominale waarde	1.122 aandelen D
Boekwaarde aandelen	€ 5.445
Begroot dividend	€ 0
Openbaar belang	inzameling en transport huishoudelijke taken
Bestuurlijk vertegenwoordiger	E. Boswinkel / R. Verschure (inhoudelijk)
Eigen vermogen 1-1-2023	€ 16.934.000
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 17.868.000
Vreemd vermogen 1-1-2023	€ 41.810.000
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 38.525.000
Resultaat 2023	€ 1.416.000
Website	https://www.circulus.nl/home/

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats	Den haag
Belang	0,2%
Aantal aandelen	95.940
Nominale waarde	€ 239.850
Boekwaarde aandelen	€ 217.679
Begroot dividend	€ 253.200
Openbaar belang	Financiering publieke taken tegen zo laag mogelijke kosten.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	E. Boswinkel
Eigen vermogen 1-1-2023	-
Eigen vermogen 31-12-2023	-
Vreemd vermogen 1-1-2023	-
Vreemd vermogen 31-12-2023	-
Resultaat 2023	-
Website	https://www.bngbank.nl/

Grote subsidierelaties

Stichting Perspectief	Activiteiten die bijdragen aan meerdere doelen die zijn opgenomen in de programmabegroting en aan de maatschappelijke opgaven die zijn opgenomen in het Sociaal Beleidskader
Subsidiebedrag	€ 2.805.764
Website	https://www.perspectiefzutphen.nl/
Hanzehof	Activiteiten dragen bij een goede culturele infrastructuur, waar een breed publiek bereikt wordt.
Subsidiebedrag	€ 1.088.400
Website	https://hanzehof.nl/
Muzehof	Activiteiten dragen bij aan een goede culturele infrastructuur, waar een breed publiek bereikt wordt. Amateuristische kunstbeoefening en culturele kunstuitingen.
Subsidiebedrag	€ 328.800
Website	https://www.muzehof.nl/
Zwembad "Ijsselslag"	Een bijdrage voor een sluitende exploitatie zwembad .
Subsidiebedrag	€ 513.800
Website	https://www.ijsselslag.nl/
Stichting Graafschap	Activiteiten dragen bij aan een goede culturele infrastructuur waar een breed publiek bereikt wordt.
Subsidiebedrag	€ 937.200
Website	https://www.graafschapbibliotheken.nl/
Stichting Zutphen Promotie	Activiteiten dragen bij aan en positief vestigingsklimaat, een goed economisch klimaat, het vergroten van de kansen en

Subsidiebedrag € 266.200
Website <https://www.inzutphen.nl/nl>

Hanzesteden

Marketing Hanzesteden
Subsidiebedrag € 27.400
Website <https://www.marketingoost.nl/>

Stichting Achterhoek Toerisme

Gemeentelijke bijdragen voor toerisme in de Achterhoek.
Subsidiebedrag € 50.000
Website <https://achterhoek.nl/>

Stichting Veilig thuis

Zorg te dragen voor de uitvoering van een advies- en meldpunt
huiselijk geweld en kindermishandeling.
Subsidiebedrag € 305.300
Website <https://veiligthuis.nl/>

Museum

Activiteiten die bijdragen aan het realiseren van de resultaten die
zijn opgenomen in de “beoogde prestaties Musea Zutphen”.
Subsidiebedrag € 1.093.700
Website <https://museazutphen.nl/>

Grondbeleid

Meer dan ooit is er behoefte aan ruimte om te wonen, te ondernemen en te recreëren. Maar voordat een gebied succesvol én duurzaam ontwikkeld kan worden, rijzen er tal van vragen. Bijvoorbeeld over planologie, kostenverhaal, milieuaspecten, grondzaken of over contractuele (samenwerkings)mogelijkheden.

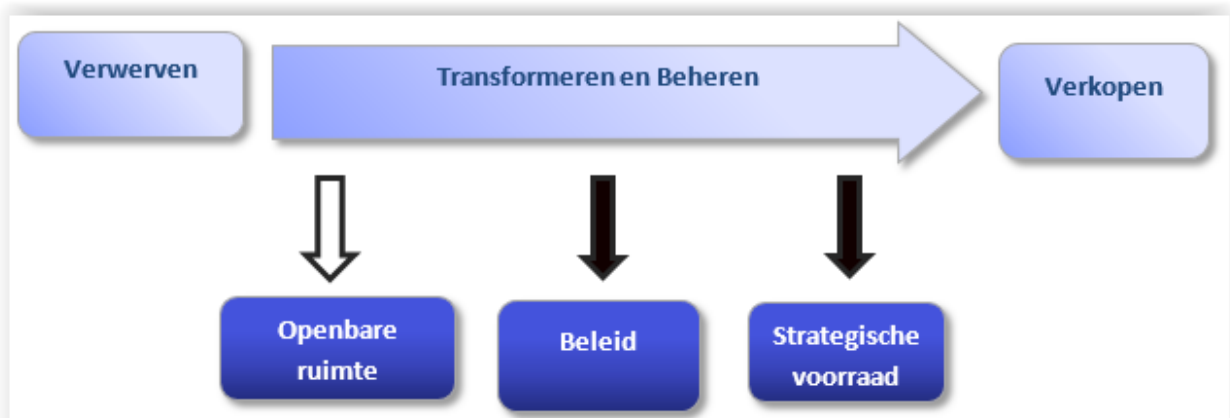
Grondbeleid beschrijft waarom wij grond in eigendom hebben, waarom en hoe we grond verwerven, waarom grond van functie verandert en hoe we grond beheren en uitgeven. Onze uitgangspunten en werkwijze zijn vastgelegd in de [Nota grondbeleid 2017, gemeente Zutphen](#).

Doelstellingen

Wij zetten onze gronden in om doelen van onszelf en anderen te helpen realiseren. Grondbeleid is niet leidend, maar kan de realisatie van doelstellingen sturen of versnellen. Naast de traditionele opgaven op het gebied van woningbouw zijn er meer grote opgaven waarvoor het grondbeleid van belang is, zoals infrastructuur (smart mobility), duurzaamheid en klimaatadaptatie, commerciële en economische ontwikkelingen. Die keuze is niet of-of, maar en-en: hoe combineren en integreren we functies? Waarbij wij op zoek zijn naar een goede mix van gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde.

Onze inzet

Alle gronden die in gemeentelijk bezit zijn, vormen samen de grondportefeuille. Met portefeuille management bereiken we dat we de gronden effectief en efficiënt inzetten. In ons grondbeleid verwoorden we hoe we dat doen en welke instrumenten we daarbij inzetten. Om ons grondbeleid uit te kunnen voeren moeten keuzes gemaakt worden met betrekking tot de 'levenscyclus' van onze gronden: verwerven, transformeren, beheren en uitgeven.

Met de (voorgenomen) invoering van de omgevingswet is ook onze werkwijze aangepast. Ieder initiatief of verzoek wordt ingediend bij het omgevingsloket. Daar wordt beoordeeld of het een bijdrage levert aan onze gemeentelijke doelstellingen. Zo ja wordt er een initiatief of realisatieovereenkomst gesloten.

Openbare ruimte

Wij zetten veel grond in ten behoeve van de openbare ruimte (wegen, groen, etc.). Wij willen sturen op behoud en versterking van onze groenstructuur en kwaliteit van onze openbare ruimte.

Wij beoordelen waar reststroken openbare grond niet bijdragen aan deze doelen en bepalen of wij deze reststroken gaan verkopen aan particulieren. In die gevallen wordt gesproken over 'snippergroen'. Per wijk wordt gekeken welke gronden in aanmerking komen om te verkopen.

Beleid

Ten behoeve van ons beleid zijn veel gronden uitgegeven. Onder andere aan sportverenigingen, scholen, zonneparken en overig.

Strategische gronden

Om strategische redenen bezitten wij gronden. We weten nog niet waarvoor we ze in gaan zetten. Tot wij dat weten, beheren en onderhouden wij die gronden. Meestal worden ze verpacht (circa 540 ha.).

In de pachtovereenkomsten worden o.a. afspraken gemaakt over het gebruik van bestrijdingsmiddelen. In de uiterwaarden mogen geen bestrijdingsmiddelen gebruikt worden. Er zijn afspraken gemaakt over beheerpakketten volgens 'bloemrijk grasland' en 'weidevogels'. Rond het Meijerink zijn er afspraken over akkerranden voor landschappelijke verfraaiing. Bij de geliberaliseerde (kortlopende) pachtovereenkomsten worden afspraken gemaakt om geen glyfosaat meer toe te passen.

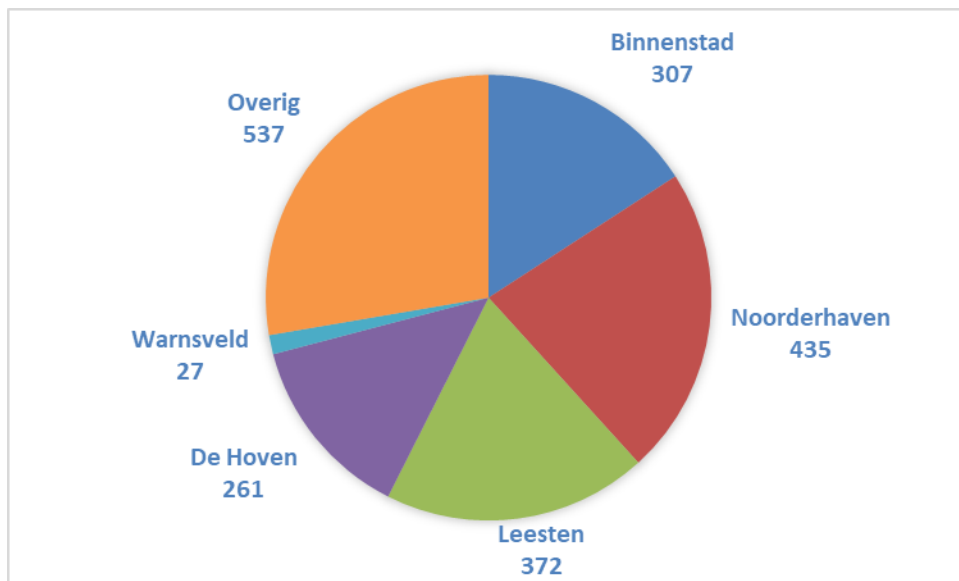
Verkopen

Bij verkoop maken wij een onderscheid naar woningbouw, bedrijventerrein en maatschappelijke doeleinden.

Woningbouw

We sluiten aan bij de doelstellingen uit onze woonvisie ([Zutphen; daar wil ik wonen](#)) en de raadsbesluiten die hiermee samenhangen.

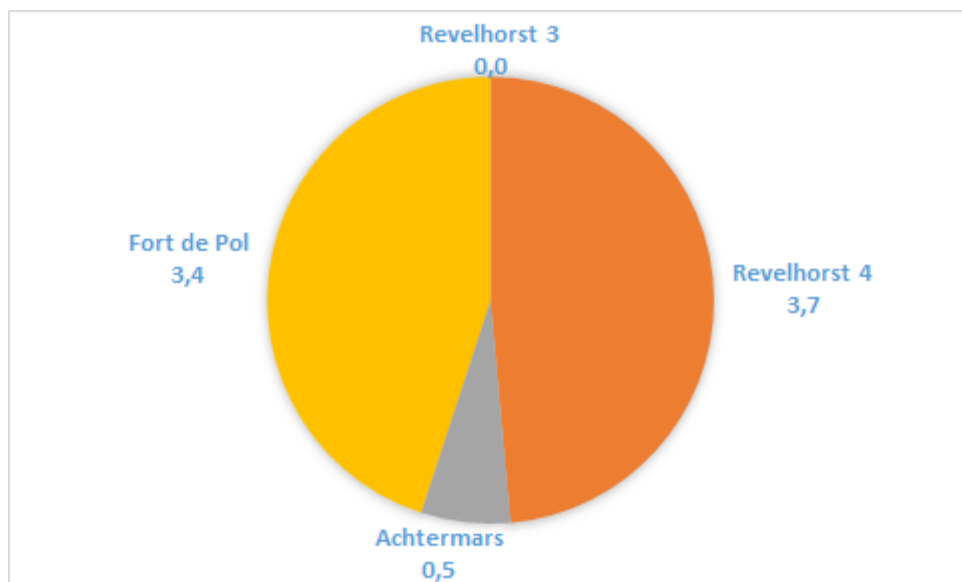
In aantallen gaat het goed: alle projecten verkopen snel. De huidige prioriteitsgebieden naderen hun afronding. De focus ligt nu op Noorderhaven Noord, Leesten Schouwbroek en Noorderland De Hoven. De verwachting is dat de vraag naar woningen hoog blijft. Het CBS/PBL en de Primos prognoses geven allemaal een sterke stijging van het aantal huishoudens tot 2035 te zien (*Bron: CBS/PBL, ABF Reserach (Primos 2019) en Companen (Primos 2019 provinciale variant)*). Om aan de vraag naar woningen te kunnen voldoen, zijn de woningen die na 2027 in de planning stonden, sneller ontwikkeld. Het betreft met name Schouwbroek in Leesten-Oost en Noorderland De Hoven. Hiermee creëren we ook ruimte om te bouwen voor jonge gezinnen. Het aantal nog te bouwen woningen bedraagt dan 1.839, verdeeld als volgt:

Naast de geplande woningen worden ook woningen gebouwd die niet op de woningbouw planning lijst staan. Dat zijn met name de woningen in het centrum. Dit betreft vooral kleinere, particuliere initiatieven.

Bedrijven

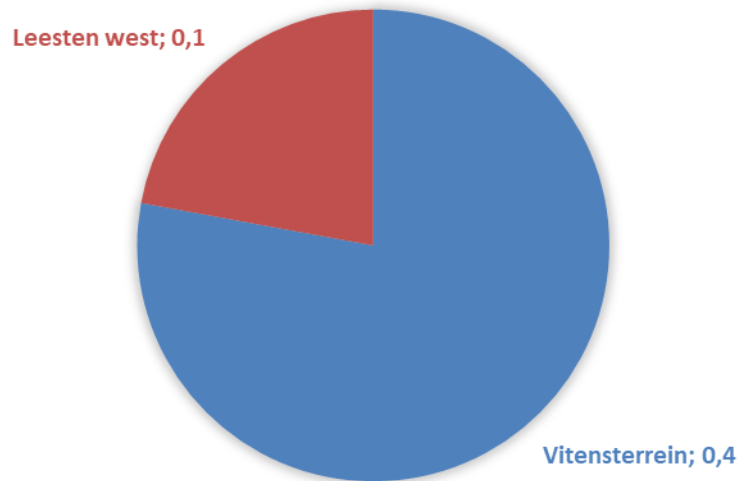
Er zijn veel gronden verkocht. Dit betekent meer bedrijvigheid en dus meer werkgelegenheid. Omdat de bouwkvavels in omvang aangepast kunnen worden aan de vraag, gaan we, in tegenstelling tot de woningbouw, niet uit van het aantal bouwkvavels. Nog uit te geven: ongeveer 7,6 ha., verdeeld als volgt:

Revelhorst 4 is eigendom van een private partij. Naast bovenstaande bedrijfsterreinen is er ook nog Eefde west, een bedrijventerrein van 25 hectare. Deze is 'on hold' gezet.

Maatschappelijk

Ten behoeve van maatschappelijke doeleinden zijn veel gronden uitgegeven. Onder andere aan sportverenigingen, scholen, zonneparken en overig. Nog uit te geven: ongeveer 0,5 ha., verdeeld als volgt:

De bestemming voor het Vitens terrein moet nog worden gewijzigd voordat wij de grond uit kunnen geven.

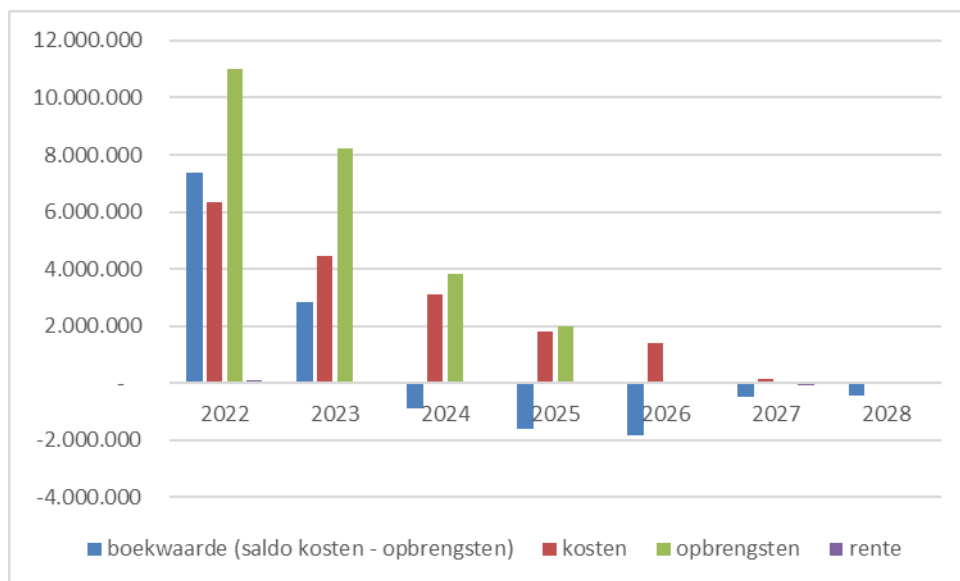
Financieel overzicht

Wanneer het gaat om exploitatie van gronden gaat het al snel om veel geld met daarbij grote risico's. Het zijn veelal complexe projecten met een lange looptijd waar veel partijen bij betrokken zijn. Het totaal financieel overzicht van alle exploitaties, reserves en voorzieningen staat beschreven in de [Meerjaren Prognose Grondzaken 2022-1](#)

Het saldo van de gemaakte kosten en de gerealiseerde opbrengsten is de boekwaarde. Samen met de nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten geeft dat het verwacht resultaat. Wanneer het verwacht resultaat een verlies is, moet een voorziening worden getroffen. Deze voorziening en andere kosten worden betaald uit de reserves.

Boekwaarde

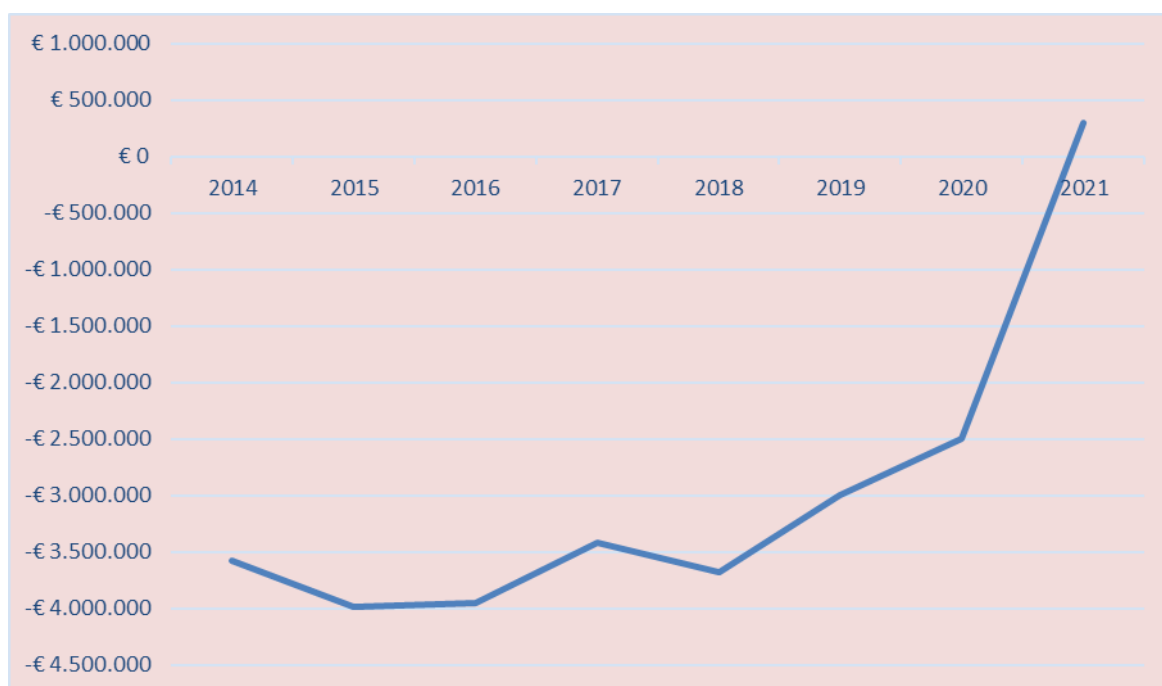
De verwachting is dat de boekwaarde af blijft nemen. Een lage boekwaarde is gunstig omdat we dan minder rente betalen.

Er is nog geen rekening gehouden met de drie grote, nieuwe ontwikkelingen: Noorderhaven Noord, Leesten Schouwbroek en Noorderland De Hoven.

Verwacht resultaat

Zowel de kavels voor woningen als de bedrijfskavels verkopen goed. Hierdoor verbeteren de verwachte resultaten na het afsluiten van alle exploitaties (in 2027).

Voorzieningen

Voor de volgende projecten wordt een verlies verwacht en is een verliesvoorziening (op basis van de Netto Contante Waarde) getroffen.

	01-01-2021	01-01-2022
--	------------	------------

Fort de Pol	€ 348.000	€ 359.000
Noorderhaven	€ 2.162.000	€ 2.685.000
Achtermars	€ 455.000	€ 250.000

Winstneming en verliesneming

Naar verwachting wordt in 2023 de exploitatie Leesten-Oost afgesloten. Conform regelgeving en beleid wordt de winst toegevoegd aan de Reserve GZ exploitatieresultaten.

Reserves

	01-01-2021	01-01-2022	
Reserve afgesloten complexen	€ 964.000	€ 892.000	Woonrijpmaken Helbergen en Halvemaanstraat
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	€ 151.000	€ 258.000	
Reserve GZ exploitatieresultaten	€ 3.137.000	€ 4.856.000	
Reserve strategische aankopen	€ 850.000	€ 847.000	

De Reserve GZ exploitatieresultaten kan nog fors afnemen door onzekerheden in de grondexploitaties (stikstof wetgeving, geluidhinder) of bestuurlijke keuzes (zonnevelden) waardoor de verliesvoorzieningen opgehoogd moeten worden.

Risico's

Exploitatie van (bouw)grond gaat altijd gepaard met risico's. Afhankelijk van de aard, omvang en duur van een project kunnen deze risico's groot of klein zijn. Risico's bestaan uit kansen en bedreigingen. Om de financiële gevolgen van bedreigingen op te kunnen vangen, wordt de Reserve GZ exploitatieresultaten aangehouden. Deze reserve vormt het zogeheten 'weerstandsvormogen van het grondbedrijf'. Jaarlijks wordt een risicoanalyse gemaakt om te bepalen hoe hoog het benodigde weerstandsvormogen is. De omvang van de reserve is voldoende om de risico's de komende vijf jaren te dekken.

Er zijn drie risico's die invloed hebben op de hiervoor genoemde exploitatieresultaten (en daarmee de reserves en voorzieningen):

- de wetgeving voor stikstof (PAS);
- de waardering van aangekochte gronden;
- bestuurlijke keuzes voor de bestemming van gronden (denk aan inzet t.b.v. duurzaamheid of maatschappelijke doelen).

Daarnaast wordt er gestart met drie nieuwe ontwikkellocaties:

- Noorderhaven Noord
- Leesten Schouwbroek
- Noordrand De Hoven

Met de gevolgen van deze risico's is financieel nog geen rekening gehouden.

Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid is op 1 mei 2022 in werking getreden. Het doel van de wet is een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. De Wet open overheid bevat een algemene zorgplicht om documenten in goede, geordende en toegankelijke staat te houden. In de wet staan ook voorschriften om digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken.

Voor gemeenten betekent de wet dat er jaarlijks in de begroting aandacht besteed wordt aan de beleidsvoornemens over de uitvoering van de Wet open overheid.

In de Jaarrekening wordt verslag gedaan over deze beleidsvoornemens in relatie tot deze wet. In dat verslag dient aangetoond te worden hoeveel documenten er wel en niet actief openbaar zijn gemaakt (kwantitatieve informatie). Daarnaast dient er een overzicht te zijn van het type documenten en de onderwerpen die daarin aan bod zijn gekomen (kwalitatieve informatie).

Het college van B&W draagt zorg voor de controle op de naleving van deze wet.

Onderdeel van de Wet open overheid is het actief openbaar maken van 11 informatiecategorieën. Dit wordt gefaseerd in meerdere jaren ingevoerd. Op 8 juli 2022 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met een brief de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van de invoering van de Wet open overheid. In de brief wordt bevestigd dat de verplichting om informatiecategorieën actief openbaar te maken gefaseerd wordt ingevoerd. Deze fasering is gebaseerd op informatiecategorie en niet op bestuurslaag. Daarbij wordt het eerst mogelijk gemaakt om een informatiecategorie aan te leveren via het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI). Verwacht wordt dat dit platform begin 2023 opengesteld wordt voor aansluiting en aanlevering van een of meer informatiecategorieën. Op basis van de aanleverervaringen wordt in overleg met de betrokken overheidsorganisaties vervolgens een verplichte invoeringsdatum afgesproken.

Gestart wordt met een beperkt aantal categorieën. De ervaringen die daarbij worden opgedaan worden meegenomen naar de volgende openbaar te maken categorieën. Gestart wordt met de volgende informatiecategorieën:

- bereikbaarheidsgegevens van het bestuursorgaan en de wijze waarop een verzoek om informatie kan worden ingediend (artikel 3.3, eerste lid, onderdeel e, van de Woo);
- vergaderstukken van de gemeenteraad (artikel 3.3, tweede lid, onderdeel c, van de Woo);
- convenanten (artikel 3.3, tweede lid, onderdeel f, van de Woo);
- Woo-verzoeken, inclusief de schriftelijke beslissingen op die verzoeken en de daarbij verstrekte informatie (artikel 3.3, tweede lid, onderdeel i, van de Woo).

De praktische vertaalslag van deze vier categorieën krijgt de komende periode meer vorm. Zodra de definiëring is bepaald en het meer vorm heeft gekregen, worden wij hierover geïnformeerd. Deze informatie is dan leidend voor de verdere invoering van het actief openbaar maken van de categorieën.

Doelstellingen

Wij volgen de praktische vertaalslag die landelijk wordt voorbereid. In de vertaalslag wordt aangegeven welke categorie wanneer actief openbaar gemaakt kan worden. Wij volgen deze landelijke fasering en voldoen daarmee aan het wettelijk minimum voor wat betreft het actief openbaar maken van overheidsstukken uit de categorieën, opgenomen in artikel 3.3 van de Woo, in de daartoe behorende fase (ambitieniveau Basis).

We sluiten aan op PLOOI. Voor de aansluiting op PLOOI zijn wij mede afhankelijk van het Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP).

Onze inzet

Zodra het mogelijk is zorgen wij ervoor dat we technisch en organisatorisch klaar zijn voor aansluiting en aanlevering. Nadat we aangesloten zijn op PLOOI starten we met het actief openbaar maken van de eerste informatiecategorieën.

We starten met het actief openbaar maken van informatiecategorieën zodra we aangesloten zijn op PLOOI en zorgen ervoor dat de organisatie hier tijdig op is voorbereid.

Financiële begroting

Inleiding

Financieel perspectief		bedragen x € 1			
Omschrijving	2023	2024	2025	2026	
Saldo programmabegroting 2021	391.800	1.833.600	3.103.900	3.103.900	
Effecten opgetreden na programmabegroting					
- gevolgen circulaire algemene uitkering (voordeel)	10.610.800	14.358.400	17.768.400	11.931.900	
- indexering	-2.256.200	-2.256.200	-2.256.200	-2.810.400	
- extra indexering	-2.033.100	-2.033.100	-2.033.100	-2.033.100	
Subtotaal	6.321.500	10.069.100	13.479.100	7.088.400	
Resultaat zonder nieuwe voorstellen	6.713.300	11.902.700	16.583.000	10.192.300	
Voorstellen noodzakelijke aanpassingen	2.910.400	2.898.600	2.866.800	2.763.100	
Voorstellen gebaseerd op het coalitieakkoord	2.283.400	2.241.400	2.501.300	2.850.500	
Totaal aangevraagde voorstellen	5.193.800	5.140.000	5.368.100	5.613.600	
Begrotingssaldo na verwerking voorstellen	1.519.500	6.762.700	11.214.900	4.578.700	
Technische mutaties	19.500	222.700	979.800	805.900	
Toename budget jeugd	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	
Herziening rekenmethode jeugd		-475.600	-111.000	1.095.500	
Gewenste buffer	500.000	500.000	500.000	500.000	
Subtotaal mutaties	1.519.500	1.247.100	2.368.800	3.401.400	
Saldo programmabegroting 2023 voor bestemming	0	5.515.600	8.846.100	1.177.300	
Storten/onttrekking algemene reserve	0	-5.515.600	-8.846.100	-1.177.300	
Saldo programmabegroting 2023	0	0	0	0	

Een negatief bedrag (-) is een negatief resultaat

Overzicht baten en lasten (2021 - 2023)

Bedragen x € 1.000									
Omschrijving	Rekening 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Politiek dichtbij	4.042	-879	3.163	4.624	-498	4.126	5.255	-475	4.780
Wonen en Leefbaarheid	44.733	-33.459	11.274	45.506	-30.294	15.212	49.812	-32.353	17.459
Werken en Leren	23.621	-4.678	18.942	24.941	-3.462	21.479	26.148	-3.754	22.394
Zorgen en Samenleven	83.704	-26.133	57.571	84.413	-22.766	61.647	90.542	-23.846	66.696
Totaal programma's	156.100	-65.149	90.950	159.484	-57.020	102.464	171.757	-60.428	111.329
Algemene dekkingsmiddelen									
Geldleningen	0	-23	-23	0	0	0	0	0	0
Effecten	28	-710	-682	57	-645	-588	7	-723	-716
Belastingen	628	-16.182	-15.555	874	-14.454	-13.581	776	-14.829	-14.053
Algemene uitkering	0	-105.520	-105.520	0	-107.217	-107.217	0	-117.799	-117.799
Algemene baten en lasten	2.225	-521	1.704	1.657	-137	1.520	2.774	-138	2.636
Overhead	17.821	-516	17.305	18.409	-932	17.477	20.206	-799	19.407
Totaal Alg. dekkingsmiddelen	20.702	-123.472	-102.771	20.997	-123.385	-102.389	23.763	-134.288	-110.525
Onvoorzien	0	0	0	141	0	141	141	0	141
Totaal saldo van baten en lasten	176.802	-188.622	-11.821	180.621	-180.405	216	195.661	-194.715	945
Mutaties reserves									
Wonen en Leefbaarheid	2.914	-1.567	1.347	2.765	-2.260	505	1.273	-1.619	-345
Werken en Leren	1.231	-908	323	447	0	447	406	0	406
Zorgen en Samenleven	399	-655	-256	399	-572	-173	680	-699	-19
Algemene Dekkingsmiddelen	7.673	-7.938	-264	951	-1.947	-996	711	-1.698	-987
Totaal reserves	12.217	-11.068	1.150	4.562	-4.779	-217	3.070	-4.016	-945
Resultaat	189.019	-199.690	-10.671	185.183	-185.182	0	198.732	-198.732	0

Overzicht baten en lasten (2024 - 2026)

Bedragen x € 1.000									
Omschrijving	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Politiek dichtbij	5.162	-736	4.426	5.121	-745	4.376	5.121	-813	4.308
Wonen en Leefbaarheid	43.716	-26.690	17.026	40.046	-22.694	17.351	38.156	-20.843	17.312
Werken en Leren	26.775	-3.547	23.228	27.072	-3.546	23.526	27.346	-3.547	23.799
Zorgen en Samenleven	89.150	-23.674	65.476	87.870	-23.505	64.365	87.814	-23.522	64.291
Totaal programma's	164.803	-54.647	110.156	160.109	-50.490	109.618	158.437	-48.725	109.710
Algemene dekkingsmiddelen									
Geldleningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Effecten	7	-723	-716	7	-723	-716	7	-723	-716
Belastingen	777	-14.829	-14.052	800	-14.829	-14.029	823	-14.829	-14.006
Algemene uitkering	0	-122.600	-122.600	0	-125.766	-125.766	0	-118.723	-118.723
Algemene baten en lasten	2.783	-138	2.645	3.404	-138	3.266	3.972	-138	3.834
Overhead	19.983	-799	19.184	19.661	-799	18.862	19.233	-799	18.434
Totaal Alg. dekkingsmiddelen	23.550	-139.089	-115.539	23.872	-142.255	-118.383	24.035	-135.212	-111.177
Onvoorzien	141	0	141	141	0	141	141	0	141
Totaal saldo van baten en lasten	188.494	-193.736	-5.242	184.122	-192.744	-8.623	182.613	-183.936	-1.326
Mutaties reserves									
Wonen en Leefbaarheid	1.273	-1.009	264	1.273	-1.050	223	1.273	-1.051	223
Werken en Leren	395	-463	-68	395	-410	-16	395	-334	61
Zorgen en Samenleven	680	-625	55	680	-772	-92	680	-739	-59
Algemene Dekkingsmiddelen	6.226	-1.236	4.990	9.557	-1.048	8.508	1.888	-788	1.100
Totaal reserves	8.574	-3.333	5.241	11.905	-3.280	8.623	4.236	-2.912	1.325
Resultaat	197.068	-197.069	-1	196.027	-196.027	0	186.849	-186.849	0

Uitgangspunten begroting 2023

De uitgangspunten voor de financiële begroting 2023 zijn:

1. De basis voor de ramingen is de meerjarenraming 2022-2025, jaarschijf 2023, inclusief begrotingswijzigingen met structurele effecten tot en met de raadsvergadering van 1 juni 2022. Ook hebben we rekening gehouden met de structurele effecten uit de jaarrekening 2021.
2. Voor algemene prijsstijging (inflatiecorrectie) is uitgegaan van 2,5%. Voor budgetten op basis van contracten, hanteren we de vastgelegde percentages.
3. In het Centraal Economisch Plan (CEP), maart 2022, raming 2023, van het Centraal Planbureau (CPB) is 2,5% opgenomen als inflatiepercentage voor 2023. Voor ramingen voor energie, onderhoudscontracten, schoonhouden en uitbestede werkzaamheden op contractbasis, waarvoor de contracten al zijn afgesloten, is uitgegaan van de laatst bekende gegevens. Dit is conform bestendige gedragslijn.
4. Als formatie geldt de toegestane formatie per 1 januari 2023.
5. Voor loonkostenontwikkeling per 1 januari 2023 hanteren we 3,6% ten opzichte van de begroting 2022.
6. De rente-omslag van de activa per 1 januari 2023 bedraagt 1,2%
7. De gehanteerde rente bij de grondexploitatie bedraagt 1,8%
8. Voor de opbrengst van de onroerende zaakbelasting (OZB) en voor de tarieven van de hondenbelasting is de geraamde opbrengst 2,5% (inflatiecorrectie). Voor de overige leges geldt een inflatiecorrectie van 2,5% op de geraamde opbrengst. Uitgangspunt voor riool- en afvalstoffenheffing is: volledig kostendekkend. Dit uitgangspunt vormt een bestendige gedragslijn.
9. De ramingen voor de "open eind" regelingen zijn reëel.
10. De uitgaven waarvan de BTW compensabel is via het BTW compensatiefonds of waar het ondernemers BTW betreft, zijn geraamd exclusief BTW.

Het geraamde aantal inwoners per 1 januari 2023 bedraagt 48.600.

Meerjarige incidentele baten en lasten per programma

Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
Bedragen x € 1	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Programma 1 Politiek dichtbij								
Wijkgericht werken	65.000							
Programma 2 Wonen en leefbaarheid								
Kwartiermaker Energiehub De Mars	50.000							
Actualiseren huidige woonvisie	30.000		25.000					
Instrumentarium betaalbaar wonen	50.000							
Inzet provinciale verhuiscoach	10.000		10.000		10.000			
Programmering Hanzejaar 2023	500.000							
Voorber. Kosten warntenet Helbergen	100.000							
Nieuw parkeerbeleid	25.000							
Werkkapitaal wijziging bestemming grond	50.000							
Website en burgerberaad over energietransitie	50.000							
Programma 3 Werken en leren								
Onderzoek onderhoud gymzalen	35.000							
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	50.000							
Programma 4 zorgen en samenleving								
Formatie in verband met uitbreiding taken	89.500							
Aanpak multiproblematiek WAMS	51.600							
Jobcoaches	72.600	72.600						

Jeugdconsulenten	260.000							
Intensiveringsbudget	101.900							
Klantregisseurs	148.600							
Handhavingsspecialist	74.500							
Werkconsulent vliegwiél	67.400							
Consulenten WMO	145.100							
Project Nationaal Programma Onderwijs	32.800							
Beleidsmedewerker Zutphense sportaccommodatie	66.700		66.700					
Kwartiermaker en zorgforum	50.000							
Ondermijning	75.000							
Overzicht algemene dekkingsmiddelen								
Implementatie office 365	65.000							
verhoging tarieven energielasten	500.000							
Vervanging klantgeleidings-/afspraken systeem	17.500							
	2.833.200	72.600	101.700	-	10.000	-	-	-
Saldo baten en lasten	2.760.600		101.700		10.000		-	

Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves 2023-2024

(bedragen * € 1.000)	2023		2023		2024		2024	
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel
Algemene reserves								
9802001 Algemene reserve	0	0	500	0	5.516	0	0	0
Totaal algemene reserve	0	0	500	0	5.516	0	0	0
Bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten								
9803007 Reserve kantoorautomatisering	471	471	638	638	471	471	524	524
9803029 Reserve kapitaallasten bruggen	435	435	139	139	435	435	179	179
9803033 Reserve vervanging bedrijfsmiddelen	123	123	365	365	123	123	554	554
9803047 Reserve dekking kapitaallasten Dreumme	65	65	182	182	65	65	182	182
9803049 Reserve vervanging inventaris	37	37	136	136	37	37	138	138
9803073 Reserve vervanging sportaccomodaties	462	462	261	261	462	462	258	258
9803077 Reserve duurzame voorzieningen Zwembad	74	74	174	174	74	74	174	174
9803078 Reserve duurz.voorzien.Hof van Heeckeren	67	67	132	132	67	67	132	132
9803086 Reserve dekking kapitaallasten Kaardebol	0	0	6	6	0	0	6	6
9803094 Reserve ontsluitingsweg Revelhorst	0	0	9	9	0	0	9	9
9803116 Reserve kap.last Packagedeal	0	0	5	5	0	0	5	5
Totaal bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten	1.734	1.734	2.047	2.047	1.734	1.734	2.161	2.161
Bestemmingsreserves tbv egalisatie								
9803019 Reserve lokaal huisv.beleid onderwijs	407	350	0	0	395	350	463	0
9803091 Egalisatiereserve archeologie	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves tbv egalisatie	407	350	0	0	395	350	463	0
Reserves grondbedrijf								
9803006 Reserve bovenwijkse voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803011 Reserve GZ exploitatieresultaten	0	0	27	27	0	0	26	26
9803025 Reserve strategische aankopen	0	0	50	0	0	0	0	0
Totaal reserves grondbedrijf	0	0	77	27	0	0	26	26

(bedragen * € 1.000)	2023		2023		2024		2024	
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel
Overige bestemmingsreserves								
9803010 Reserve risico-inventarisatiefonds	12	12	0	0	12	12	0	0
9803015 Reserve herwaardering aandelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803023 Reserve BWS-rente kasmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803048 Reserve spoorse doorsnijdingen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803056 Reserve mobiliteit	500	500	388	363	500	500	384	384
9803059 Reserve energieneutrale maatregelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803061 Reserve investering vastgoed	127	127	90	90	127	127	99	99
9803063 Reserve onderhoud monumentale bomen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803064 Reserve voor de sport	100	100	77	77	100	100	47	47
9803065 Reserve voorbereidingskosten projecten	0	0	0	0	0	0	0	0
9803066 Reserve rentekosten monumentenleningen	0	0	13	0	0	0	0	0
9803067 Reserve BWS rentevershil	0	0	0	0	0	0	0	0
9803072 Reserve klimaatbeleid BANS	0	0	0	0	0	0	0	0
9803074 Reserve voor de cultuur	76	76	0	0	76	76	0	0
9803076 Reserve Rivier in de Stad	0	0	0	0	0	0	0	0
9803079 Reserve implementatie KTD bez.	0	0	0	0	0	0	0	0
9803082 Reserve Besluit Locatiegebonden Subsidie	0	0	0	0	0	0	0	0
9803083 Reserve Vitale Stad (GSO/ISV)	0	0	0	0	0	0	0	0
9803084 Reserve bedrijfsvoering	0	0	26	0	0	0	0	0
9803085 Reserve degeneratiekosten glasvezelnetw	0	0	0	0	0	0	0	0
9803089 Reserve onderhoud zwembad	115	115	158	158	115	115	117	117
9803091 Reserve snelfietsroute Zutphen-Deventer	0	0	0	0	0	0	0	0
9803095 Reserve Energie-neutrale maatregelen	0	0	50	0	0	0	0	0
9803098 Reserve uitkering AZC jeugdhulp	0	0	0	0	0	0	0	0
9803100 Reserve taalhuis volwasseneneducatie	0	0	0	0	0	0	0	0
9803107 Reserve zero emissie stadslogistiek	0	0	0	0	0	0	0	0
9803108 Reserve doorontwikkeling organisatie	0	0	0	0	0	0	0	0
9803113 Reserve ESF gelden	0	0	0	0	0	0	0	0
9803115 Egalisatiereserve "oneigenlijk	0	0	0	0	0	0	0	0
9803117 Reserve coroneffecten	0	0	500	0	0	0	0	0
9803121 Reserve onderhoud Hanzehof	0	0	0	0	0	0	0	0
9803122 Reserve betaalbare woningen	0	0	90	0	0	0	35	0
Totaal overige Bestemmingsreserves	930	930	1.392	688	930	930	682	647
Totaal reserves	3.071	3.014	4.016	2.762	8.575	3.014	3.332	2.834

Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves 2025-2026

(bedragen * € 1.000)	2025		2025		2026		2026	
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel
Algemene reserves								
9802001 Algemene reserve	8.846	0	0	0	1.177	0	0	0
Totaal algemene reserve	8.846	0	0	0	1.177	0	0	0
Bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten								
9803007 Reserve kantoorautomatisering	471	471	421	421	471	471	189	189
9803029 Reserve kapitaallasten bruggen	435	435	198	198	435	435	198	198
9803033 Reserve verv.bedr.midd.Stadsbeheer	123	123	471	471	123	123	499	499
9803047 Reserve dekking kapitaallasten Dreiumme	65	65	182	182	65	65	182	182
9803049 Reserve vervanging inventaris	37	37	136	136	37	37	73	73
9803073 Reserve vervanging sportaccomodaties	462	462	256	256	462	462	227	227
9803077 Reserve duurzame voorzieningen Zwembad	74	74	174	174	74	74	174	174
9803078 Reserve duurz.voorzien.Hof van Heeckeren	67	67	132	132	67	67	132	132
9803086 Reserve dekking kapitaallasten Kaardebol	0	0	6	6	0	0	6	6
9803094 Reserve ontsluitingsweg Revelhorst	0	0	9	9	0	0	9	9
9803116 Reserve kap.last Packagedeal	0	0	5	5	0	0	5	5
Totaal bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten	1.734	1.734	1.990	1.990	1.734	1.734	1.694	1.694
Bestemmingsreserves tbv egalisatie								
9803019 Reserve lokaal huisv.beleid onderwijs	395	350	411	0	395	350	334	0
9803091 Egalisatiereserve archeologie	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves tbv egalisatie	395	350	411	0	395	350	334	0
Reserves grondbedrijf								
9803006 Reserve bovenwijkse voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803011 Reserve GZ exploitatieresultaten	0	0	26	26	0	0	26	26
9803025 Reserve strategische aankopen	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves grondbedrijf	0	0	26	26	0	0	26	26

	2025		2025		2026		2026	
(bedragen * € 1.000)	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel
Overige bestemmingsreserves								
9803010 Reserve risico-inventarisatiefonds	12	12	0	0	12	12	0	0
9803015 Reserve herwaardering aandelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803023 Reserve BWS-rente kasmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803048 Reserve spoorse doorsnijdingen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803056 Reserve parkeren	500	500	431	431	500	500	445	445
9803059 Reserve energieneutrale maatregelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803061 Reserve investering vastgoed	127	127	100	100	127	127	99	99
9803063 Reserve onderhoud monumentale bomen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803064 Reserve voor de sport	100	100	47	47	100	100	46	46
9803065 Reserve voorbereidingskosten projecten	0	0	0	0	0	0	0	0
9803066 Reserve rentekosten monumentenleningen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803067 Reserve BWS rentevershil	0	0	0	0	0	0	0	0
9803072 Reserve klimaatbeleid BANS	0	0	0	0	0	0	0	0
9803074 Reserve voor de cultuur	76	76	0	0	76	76	0	0
9803076 Reserve Rivier in de Stad	0	0	0	0	0	0	0	0
9803079 Reserve implementatie KTD bez.	0	0	0	0	0	0	0	0
9803082 Reserve Besluit Locatiegebonden Subsidie	0	0	0	0	0	0	0	0
9803083 Reserve Vitale Stad (GSO/ISV)	0	0	0	0	0	0	0	0
9803084 Reserve bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0	0
9803085 Reserve degeneratiekosten glasvezelnetw	0	0	0	0	0	0	0	0
9803089 Reserve onderhoud zwembad	115	115	268	268	115	115	268	268
9803091 Reserve snelfietsroute Zutphen-Deventer	0	0	0	0	0	0	0	0
9803095 Reserve Energie-neutrale maatregelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803098 Reserve uitkering AZC jeugdhulp	0	0	0	0	0	0	0	0
9803100 Reserve taalhuis volwasseneneducatie	0	0	0	0	0	0	0	0
9803107 Reserve zero emissie stadslogistiek	0	0	0	0	0	0	0	0
9803108 Reserve doorontwikkeling organisatie	0	0	0	0	0	0	0	0
9803113 Reserve ESF gelden	0	0	0	0	0	0	0	0
9803115 Egalisatiereserve "oneigenlijk	0	0	0	0	0	0	0	0
9803117 Reserve coroneffecten	0	0	0	0	0	0	0	0
9803121 Reserve onderhoud Hanzehof	0	0	0	0	0	0	0	0
9803122 Reserve betaalbare woningen	0	0	10	0	0	0	0	0
Totaal overige Bestemmingsreserves	930	930	856	846	930	930	858	858
Totaal reserves	11.905	3.014	3.283	2.862	4.236	3.014	2.912	2.578

Meerjarenbegroting 2023 - 2026

Overzicht meerjarenbegroting bedragen x € 1.000

Prognose baten en lasten	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Baten en lasten						
Baten en lasten						
Lasten	176.800	180.020	195.883	188.717	184.344	182.834
Baten	188.621	180.404	194.938	193.960	192.968	184.159
Saldo van baten en lasten	11.821	384	-945	5.243	8.624	1.325
Toevoegingen aan reserves	12.218	4.745	3.071	8.575	11.905	4.237
Onttrekkingen aan reserves	11.068	4.361	4.016	3.332	3.281	2.912
Mutatie reserves	-1.150	-384	945	-5.243	-8.624	-1.325
Resultaat	10.671	0	0	0	0	0
<u>Incidentele baten en lasten</u>						
Incidentele lasten	8.393	1.864	2.761	102	10	0
Incidentele baten	16.306	420	73	0	0	0
Incidenteel saldo van baten en lasten	7.913	-1.444	-2.688	-102	-10	0
Incidentele toevoegingen aan de reserves	8.965	1.774	56	5.560	8.891	1.222
Incidentele onttrekkingen aan de reserves	8.914	2.372	1.254	498	420	334
Incidentele mutatie reserves	-51	598	1.198	-5.062	-8.471	-888
Incidenteel resultaat	7.862	-846	-1.490	-5.164	-8.481	-888
Structureel resultaat	2.809	846	1.490	5.164	8.481	888

Meerjarige ontwikkelingen reserves en voorzieningen

Meerjarig beeld reserves													
Bedragen x € 1.000	saldo begin 2023	vermeer- deringen 2023	vermin- deringen 2023	saldo begin 2024	vermeer- deringen 2024	vermin- deringe n 2024	saldo begin 2025	vermeer- deringen 2025	vermin- deringen 2025	saldo begin 2026	vermeer- deringen 2026	vermin- deringen 2026	Saldo eind 2026
A. Algemene reserves	19.423	0	500	18.923	5.516		24.439	8.846		33.285	1.177		34.462
B. Reserves dekking kapitaallasten	9.418	1.735	2.048	9.105	1.735	2.161	8.679	1.735	1.990	8.423	1.735	1.694	8.464
C. Egalisatiereserves	6.465	407	0	6.872	395	463	6.804	395	411	6.788	395	334	6.849
D. Reserves grondbedrijf	5.838	0	77	5.762	0	26	5.736	0	26	5.710	0	26	5.684
F. Overige bestemmingsreserves	17.336	929	1.392	16.873	929	682	17.120	929	855	17.195	929	858	17.266
Totaal reserves	58.481	3.071	4.017	57.535	8.575	3.332	62.778	11.905	3.282	71.401	4.236	2.912	72.725

Meerjarig beeld voorzieningen													
Bedragen x € 1.000	saldo begin 2023	vermeer- deringen 2023	vermin- deringen 2023	saldo begin 2024	vermeer- deringen 2024	vermin- deringe n 2024	saldo begin 2025	vermeer- deringen 2025	vermin- deringen 2025	saldo begin 2026	vermeer- deringen 2026	vermin- deringen 2026	Saldo eind 2026
A. Verplichtingen verliezen, risico's	5.395	434	0	5.829	434		6.263	434		6.697	434		7.131
B. Voorzieningen van derden verkregen middelen	7.912	315	2.195	6.032	417	1.304	5.145	530	530	5.145	587	586	5.146
C. Onderhoudsvoorzieningen	909	780	768	921	780	827	874	780	1.046	608	780	0	1.388
C. Grondbedrijf	3.294			3.294			3.294			3.294		359	2.935
Totaal voorzieningen	17.510	1.529	2.963	16.076	1.631	2.131	15.576	1.744	1.576	15.744	1.801	945	16.600

Investeringsplan

Investeringsplan 2023-2026		Investering			
Bedragen x € 1	2023	2024	2025	2026	
Gemeentelijk waterketenplan					
- mechanische ventilatie	153.800	160.900	193.600	177.200	
- riool- en bouwkundige voorzieningen	1.240.000	1.750.000	1.214.000	820.000	
Meerjarig investeringsplan openbare verlichting 2015 - 2031	575.000		1.074.000		
Meerjarig investeringsplan gemeentelijke gebouwen	63.800	181.200			
Parkeerterrein Houtwal (achter politiebureau)	620.000				
Meerjarenonderhoudsplan bruggen	400.000	1.087.000	150.000		
Herinrichting gedeelte Leeuweriklaan	575.000				
Herinrichting Berkelsingel	1.500.000				
Herinrichting fase 1 Waterkwartier Zuid	500.000				
Revisie verlichting onderdoorgangen	900.000				
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	210.000				
Verbetering functionering inrichting gemeenteraad. Burgerzaal	294.500				
Renovatie Hanzehof	400.000				
Investing openbare toiletunit Binnenstad	175.000				
Ontwerp stationsstraat	25.000				
Auto's en vrachtauto's	366.800	143.200	218.600		
Veegmachines	176.000	177.500			
Maaimachines	78.000	137.700	78.500		
Tractoren	68.000	76.000			
Materieel sportvelden		96.600			
Materieel gladheidbestrijding	36.500				
Materiaal begraafplaatsen	68.500				
Materiaal werkplaats, aanbouw		26.500			
Overige materiaal		47.500			
Automatisering, diverse investeringen	300.000	150.000			

Investeringsplan 2023-2026		Kapitaallasten			
Bedragen x € 1	2023	2024	2025	2026	
Gemeentelijk waterketenplan					
- mechanische ventilatie	153.800	11.800	26.000	39.000	
- riool- en bouwkundige voorzieningen	1.240.000	1.314.300	556.600	618.500	
Meerjarig investeringsplan openbare verlichting 2015 - 2031	28.800	35.300	78.900	91.000	
Meerjarig investeringsplan gemeentelijke gebouwen	4.300	17.100	19.100	18.900	
Parkeerterrein Houtwal (achter politiebureau)	20.700	27.900	27.600	27.400	
Meerjarenonderhoudsplan bruggen	13.400	54.300	74.200	75.300	
Herinrichting gedeelte Leeuweriklaan	19.200	25.900	25.600	25.400	
Herinrichting Berkelsingel			50.000	67.400	
Herinrichting fase 1 Waterkwartier Zuid	16.700	22.500	22.300	22.100	
Revisie verlichting onderdoorgangen	90.000	99.800	98.700	97.600	
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	42.000	44.000	43.500	43.000	
Verbetering functionering inrichting gemeenteraad. Burgerzaal	29.500	32.700	32.300	32.000	
Renovatie Hanzehof	20.000	24.500	24.400	24.100	
Investering openbare toiletunit Binnenstad	17.500	19.400	19.200	19.000	
Ontwerp stationsstraat	900	1.200	1.200	1.100	
Auto's en vrachtauto's	47.100	69.400	99.500	100.800	
Veegmachines	25.200	52.300	53.800	53.300	
Maaimachines	13.000	36.800	51.100	51.400	
Tractoren	8.500	17.000	17.800	17.600	
Materieel sportvelden		12.100	13.100	13.000	
Materieel gladheidbestrijding	2.800	3.200	3.200	3.200	
Materiaal begraafplaatsen	8.600	9.300	9.200	9.100	
Materiaal werkplaats, aanbouw		1.800	2.100	2.100	
Overige materiaal		9.500	10.000	9.900	

Subsidies

De gemeente Zutphen verstrekt veel subsidies die vallen onder de programma's in de gemeentebegroting. In deze bijlage willen we bijdragen aan de gewenste transparantie over de gemeentelijke subsidieregelingen en te verstrekken subsidies in 2023.

Subsidieregeling/doel	Subsidiedoel/organisatie	Raming 2023
(bedragen *€1)		
Programma 1		
Wijkgericht werken	Dorpsraad Warnsveld	€ 15.200
Programma 2		
(bedragen *€1)		
Subsidieregeling/doel	Subsidiedoel/organisatie	Raming 2023
Ondersteuning van activiteiten die bijdragen aan educatie en voorlichting op het gebied van bescherming van Flora en Fauna met als doel een duurzame samenleving.	Incidentele subsidies en St. de Kaardebol	€ 36.000
Bevorderen duurzame inzameling afvalwater door hemelwater zoveel mogelijk te infiltreren.	Inwoners van de gemeente Zutphen	€ 31.200
Bestrijden duivenoverlast	Stichting Stadsduiven Zutphen	€ 5.700
Voorzien in het onderhoud van de molens en monumenten.	Incidentele subsidies, St. Warkense Molen, Vereniging de Hollandse Molen,	€ 105.400
Activiteiten die dragen bij aan een goede culturele infrastructuur, waarmee een breed publiek wordt bereikt.	Incidentele subsidies, Graafschap Bibliotheken, St. T&C de Hanzehof, St. Muzehof, St. Lokale Omroep Berkelstroom	€ 3.075.000
Het versterken van de lokale en regionale positie als centrum voor kunst en cultuur.	Incidentele subsidies, St. de muzehof, St. Lokale omroep Berkelstroom	€ 957.300
Programma 3		
(bedragen *€1)		
Subsidieregeling/doel	Subsidiedoel/organisatie	Raming 2023
Zoveel mogelijk jonge kinderen met een (dreigende) taalachterstand deel te laten nemen aan educatieve programma's die ten doel hebben deze achterstand in te halen.	Dikkertje Dap Kinderopvang, Graafschap Bibliotheken, Kindercentrum Aventurijn, Kindernet B.V., Samenwerkingsverband IJssel Berkel, Small Steps BV, St. Koalah, St. Perspectief, St. Yunio, OBS de Waaier	€ 1.279.400

Het stimuleren van de verbinding tussen scholen en samenleving	St. Abersonfonds, De Onderwijsspecialisten, Incidentele subsidies	€ 15.100
Peuteropvang	Dikkertje Dap Kinderopvang, Het Kleurrijk, Kindercentrum Aventurijn, Kinderverblijf Hip, Kindernet B.V., Small Steps BV, St. De Morgenter, St. Koalah	€ 368.800
Ondernemersfondsen	St. Binnenstadmanagement, St. Ondernemersfonds Binnenstad, St. Parkmanagement Ztp, St. De Zutphense Uitdaging	€ 890.200
Stimuleren en versterken op diverse fronten van economische zaken en toerisme.	Incidentele subsidies diverse instellingen, St. Zutphen Promotie	€ 382.800
Programma 4		(bedragen *€1)
Subsidieregeling/doel	Subsidiendoel/organisatie	Raming 2023
In stand houden van sportaccommodaties.	Optisport Warnsveld BV, St. Sportaccommodaties Ztp	€ 616.700
Het organiseren van stimuleringsactiviteiten t.b.v. jeugd.	Incidentele Subsidies, St. De Muzehof, St. Sportaccommodaties Ztp	€ 54.800
Sportstimulering, sport, bewegen en meedoen.	Beweegwijs BV, Dans en theaterschool Mars Bentum, De Onderwijsspecialisten, GGD NO Gelderland, Praktijkonderwijs Ztp, St. Klimmendaal, St. Muehof, St. Sportaccommodaties, ZRZV isala, ZVV AZC	€ 240.000
Het stimuleren van incidentele activiteiten die sportdeelname cq sport en bewegen in brede zin bevorderen en bijdragen aan een sportief en levendig sportklimaat.	Incidentele subsidies	€ 37.500
Voorkomen en verminderen van armoede en schulden.	St. Voedselbank, St. Jeugdfonds gelderland, St. Leergeld Ztp, St. Samenwerkende kerken, St. Verbindingskracht, St. WGDGO	€ 181.200
Ondersteuning van statushouders en stimuleren integratie.	St. Vluchtelingenwerk Oost Gelderland	€ 94.300
Antidiscriminatie	St. Stimenz	€ 24.700

Overige activiteiten ter versterking van de zelfredzaamheid van de Zutphense inwoners.	Incidentele subsidies, St. Slachtofferhulp, St. Hospice, St. Perspectief	€ 235.650
Onafhankelijke cliëntenondersteuning en ondersteuningsprojecten voor inwoners.	St. MEE Oost Gelderland, St. Perspectief	€ 525.698
Ondersteuning van mensen van dementie en ontlasten van de betrokken mantelzorgers.	St. Odensehuis, St. De Bovenkamer, St. Sutfene, St. Zorgcomb. Marga Klom	€ 130.400
Voorkomen en verminderen van eenzaamheid.	Incidentele subsidies diverse instellingen.	€ 55.400
Versterking van de leefbaarheid van de wijk en inwoners ondersteunen bij zelfredzaamheid.	St. Perspectief	€ 2.313.800
Uitvoering geven aan de zorgplicht van de gemeente benoemd in artikel 4.1.1, eerste lid van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.	GGD N&O Gelderland, St. Veilig Thuis Noord-Oost Gelderland	€ 305.300
Voorkomen en verminderen van schooluitval en jeugdwerkloosheid.	St. Cornerstone, Vereniging Samenwerkingsverband regio ZTP, GGD N&O Gelderland, St. Walhallab, ZVV AZC,	€ 234.600
Versterken van opvoed- en opgroei ondersteuning.	Incidentele subsidies, St. Impulz, St. Perspectief Zutphen, St. Yunio	€ 348.400
Verbeteren van gezondheid en welzijn.	GGD N&O Gelderland, St Yunio, St. Ixta Noa, St. Perspectief	€ 1.137.700
Het zorgdragen voor veiligheid en naleving van regels door het bevorderen van maatschappelijk gewenst gedrag.	Stichting perspectief	€ 40.700
Geestelijke gezondheidsdienst	GGD N&O Gelderland	€ 75.400
Totaal		€ 13.814.348

Aan dit overzicht kunnen geen rechten worden ontleend

Overzicht producten per programma

		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten							
(excl. mutaties reserves)							
001	Bestuur	2.340	2.834	3.196	3.127	3.086	3.086
003	Burgerzaken	1.307	1.268	1.370	1.412	1.412	1.412
005	Communicatie	103	88	91	91	91	91
007	Wijkgericht werken	292	433	598	533	533	533
Totaal lasten		4.042	4.623	5.255	5.163	5.122	5.122
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
001	Bestuur	-233	-25	-25	-25	-25	-25
003	Burgerzaken	-647	-473	-450	-711	-720	-788
005	Communicatie						
007	Wijkgericht werken	1					
Totaal baten		-879	-498	-475	-736	-745	-813
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves							
Onttrekking reserves							
Totaal mutaties reserves							
		3.163	4.126	4.780	4.426	4.376	4.308

		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten							
(excl. mutaties reserves)							
210	Wegen	4.669	5.756	6.277	6.520	6.615	6.628
211	Mobiliteit	984	1.309	1.267	1.227	1.204	1.156
222	Havens en kaden	191	175	205	205	204	203
310	Gemeentelijke panden en gronden	2.383	2.369	3.185	3.136	3.135	3.132
543	Regionaal archief en erfgoedcentrum	842	865	925	923	923	919
544	Monumenten en erfgoed	817	851	1.274	772	772	770
545	Archeologie	89	169	208	208	208	208
550	Kunst en Cultuur	5.336	4.508	4.508	4.412	4.412	4.411
560	Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	2.585	3.392	3.498	3.653	3.649	3.664
721	Grondstoffen	5.395	5.266	5.546	5.494	5.493	5.494

722	Riolering	3.704	4.904	5.402	4.692	4.058	4.190
723	Milieu en Duurzaamheid	1.862	1.139	1.377	1.394	1.394	1.394
724	Gedenkparken	541	573	568	564	559	561
725	Duurzaamheid		176	3.114	940	740	740
810	Ruimtelijke ontwikkeling	967	954	1.127	1.127	1.127	1.126
821	Wonen	1.959	1.847	2.275	2.220	2.195	2.185
830	Grondzaken	12.411	11.252	9.056	6.229	3.358	1.374
Totaal lasten		44.735	45.505	49.812	43.716	40.046	38.155
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
210	Wegen	-468	-185	-256	-256	-256	-256
211	Mobiliteit	-2.448	-2.660	-2.726	-2.726	-2.726	-2.726
222	Havens en kaden	-7	-12	-12	-12	-12	-12
310	Gemeentelijke panden en gronden	-2.196	-2.275	-2.775	-2.775	-2.485	-2.485
543	Regionaal archief en erfgoedcentrum	-170	-172	-176	-176	-176	-176
544	Monumenten en erfgoed	-38	-1	-1	-1	-1	-1
545	Archeologie	-206	-207	-222	-222	-222	-222
550	Kunst en Cultuur	-376					
560	Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	-22	-12	-12	-12	-12	-12
721	Grondstoffen	-6.268	-6.268	-6.579	-6.527	-6.526	-6.526
722	Riolering	-4.102	-5.411	-5.925	-5.215	-4.581	-4.713
723	Milieu en Duurzaamheid	-569	-42	-108	-108	-108	-108
724	Gedenkparken	-393	-361	-370	-370	-370	-370
725	Duurzaamheid			-2.274	-200		
810	Ruimtelijke ontwikkeling	-76	-27	-52	-52	-52	-52
821	Wonen	-2.040	-1.409	-1.834	-1.834	-1.834	-1.834
830	Grondzaken	-14.080	-11.252	-9.030	-6.202	-3.332	-1.348
Totaal baten		-33.459	-30.294	-32.352	-26.688	-22.693	-20.841
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		2.914	2.765	1.273	1.273	1.273	1.273
Onttrekking reserves		-1.567	-2.260	-1.619	-1.009	-1.050	-1.051
Totaal mutaties reserves		1.347	505	-345	264	223	223
		12.621	15.718	17.114	17.290	17.575	17.535

	Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten						

(excl. mutaties reserves)

311	Straatmarkten	118	126	128	131	130	130
320	Economie	1.809	1.364	1.494	1.399	1.399	1.399
421	Onderwijshuisvesting	5.272	5.328	5.399	6.019	5.966	5.890
422	Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid	3.182	3.190	3.553	3.443	3.443	3.443
562	Toerisme en recreatie	456	436	472	472	472	472
600	Participatie werk	3.097	3.703	3.915	3.775	3.775	3.775
640	Gelrewerkt!	9.686	10.795	11.187	11.537	11.887	12.237
Totaal lasten		23.620	24.942	26.148	26.776	27.072	27.346

Baten

(excl. mutaties reserves)

311	Straatmarkten	-133	-155	-158	-161	-160	-160
320	Economie	-10					
421	Onderwijshuisvesting	-1.547	-453	-465	-465	-465	-465
422	Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid	-1.430	-1.472	-1.505	-1.505	-1.505	-1.505
562	Toerisme en recreatie	-30	-19	-19	-19	-19	-19
600	Participatie werk	-69		-209			
640	Gelrewerkt!	-1.459	-1.364	-1.398	-1.398	-1.398	-1.398
Totaal baten		-4.678	-3.463	-3.754	-3.548	-3.547	-3.547

Mutaties reserves

Toevoeging reserves	1.231	447	406	395	395	395
Onttrekking reserves	-908			-463	-410	-334
Totaal mutaties reserves	323	447	406	-68	-16	61
	19.266	21.926	22.800	23.160	23.510	23.860

	Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	2026

Lasten

(excl. mutaties reserves)

120	Brandweer	3.222	3.272	3.356	3.354	3.263	3.262
140	Openbare orde en veiligheid	1.710	1.690	1.916	1.864	1.867	1.863
530	Sport	3.084	3.084	3.127	3.065	3.167	3.084
605	Minimabeleid	5.308	3.272	3.480	3.480	3.391	3.391
608	Schulphulpverlening	333	2.387	2.106	2.008	2.008	2.008
610	Inkomensvoorziening	25.648	24.638	24.518	24.417	24.417	24.417
621	Wmo begeleiding	9.693	7.630	7.542	7.056	7.018	7.018
622	Wmo huishoudelijke hulp	4.690	6.024	6.095	6.055	6.055	6.055
623	Wmo individuele hulpmiddelen	1.555	2.516	2.374	2.334	2.334	2.334

624	Wmo subsidies en overig	5.090	5.026	5.416	5.196	5.188	5.172
625	Wmo vervoer	659	1.517	1.263	1.315	1.355	1.403
630	Jeugdzorg in natura	19.423	18.764	25.106	24.546	23.346	23.346
632	Jeugd algemeen	846	1.396	1.367	1.317	1.317	1.317
633	Jeugd PGB	177	302	231	231	231	231
634	Jeugd Preventie	2.082	2.605	2.312	2.582	2.582	2.582
670	Inburgering	182	289	332	332	332	332
Totaal lasten		83.702	84.412	90.541	89.152	87.871	87.815
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
120	Brandweer	-313	-59	-60	-60	-60	-60
140	Openbare orde en veiligheid	-239	-6	-9	-9	-9	-9
530	Sport	-1.169	-884	-1.169	-1.160	-1.192	-1.192
605	Minimabeleid	-141	-96	-96	-96	-96	-96
608	Schulphulpverlening	-53	-52	-53	-53	-53	-53
610	Inkomensvoorziening	-23.362	-20.635	-20.635	-20.635	-20.635	-20.635
621	Wmo begeleiding	-148	-420	-1.158	-996	-778	-778
622	Wmo huishoudelijke hulp						
623	Wmo individuele hulpmiddelen	-3					
624	Wmo subsidies en overig	-478	-538	-601	-587	-604	-621
625	Wmo vervoer	-47	-76	-65	-78	-78	-78
630	Jeugdzorg in natura	-35					
632	Jeugd algemeen						
633	Jeugd PGB						
634	Jeugd Preventie	-146					
670	Inburgering						
Totaal baten		-26.134	-22.766	-23.846	-23.674	-23.505	-23.522
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		399	399	680	680	680	680
Onttrekking reserves		-655	-572	-699	-625	-772	-739
Totaal mutaties reserves		-256	-173	-19	55	-92	-59
		57.315	61.474	66.677	65.531	64.272	64.232

		Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten							
(excl. mutaties reserves)							
911	Geldleningen						
913	Effecten	28	57	7	7	7	7
920	Belastingen	628	874	776	777	800	823
921	Algemene uitkering						
922	Algemene baten en lasten	2.225	1.798	2.915	2.924	3.545	4.113
960	Overhead	17.821	18.409	20.206	19.983	19.661	19.233
Totaal lasten		20.702	21.138	23.904	23.691	24.013	24.176
Baten							
(excl. mutaties reserves)							
911	Geldleningen	-23					
913	Effecten	-710	-645	-723	-723	-723	-723
920	Belastingen	-16.182	-14.454	-14.829	-14.829	-14.829	-14.829
921	Algemene uitkering	-105.520	-107.217	-117.799	-122.600	-125.766	-118.723
922	Algemene baten en lasten	-521	-137	-138	-138	-138	-138
960	Overhead	-516	-932	-799	-799	-799	-799
Totaal baten		-123.472	-123.385	-134.288	-139.089	-142.255	-135.212
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves		7.673	951	711	6.226	9.557	1.888
Onttrekking reserves		-7.938	-1.947	-1.698	-1.236	-1.048	-788
Totaal mutaties reserves		-264	-996	-987	4.990	8.508	1.100
		-103.036	-103.244	-111.371	-110.408	-109.733	-109.935

Overzicht taakvelden

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0-1 Bestuur	3.259.700	-25.000	3.234.700	3.212.400	-25.000	3.187.400
0-2 Burgerzaken	1.376.900	-449.700	927.200	1.418.600	-711.200	707.400
0-4 Overhead	19.665.500	-401.400	19.264.100	19.357.100	-401.400	18.955.700
0-5 Treasury	229.600	-945.100	-715.500	229.600	-945.100	-715.500
0-61 OZB woningen	649.700	-11.825.700	-11.176.000	650.700	-11.825.700	-11.175.000
0-62 OZB niet-woningen	96.100	-2.384.400	-2.288.300	96.000	-2.384.400	-2.288.400
0-63 Parkeerbelasting	120.500	-2.721.700	-2.601.200	120.500	-2.721.700	-2.601.200
0-64 Belastingen overig	0	-405.700	-405.700	0	-405.700	-405.700
0-7 Alg uitkering en ov uitkeringen	0	-117.799.000	-117.799.000	0	-122.600.400	-122.600.400
0-8 Overige baten en lasten	2.495.300	-33.300	2.462.000	2.487.800	-33.300	2.454.500
0-10 Mutaties reserves	3.070.700	-4.016.200	-945.500	8.574.800	-3.332.600	5.242.200
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	3.373.200	-60.300	3.312.900	3.371.400	-60.300	3.311.100
1-2 Openbare orde en veiligheid	1.865.800	-32.900	1.832.900	1.813.200	-32.900	1.780.300
2-1 Verkeer en vervoer	6.713.500	-267.300	6.446.200	6.915.700	-267.300	6.648.400
2-2 Parkeren	612.500	-200	612.300	609.700	-200	609.500
2-3 Recreatieve havens	33.400	0	33.400	33.400	0	33.400
2-4 Economische havens en waterwegen	171.400	-12.300	159.100	171.200	-12.300	158.900
2-5 Openbaar vervoer	600	0	600	600	0	600
3-1 Economische ontwikkeling	728.200	0	728.200	613.200	0	613.200
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.923.000	-1.995.200	-72.200	2.072.300	-2.142.600	-70.300
3-3 Bedrijvenloketen bedrijfsregeling	911.300	-262.700	648.600	913.600	-265.000	648.600
3-4 Economische promotie	944.600	-219.300	725.300	444.600	-219.300	225.300
4-2 Onderwijshuisvesting	5.399.100	-375.300	5.023.800	6.018.800	-375.300	5.643.500
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenza	3.348.200	-1.495.500	1.852.700	3.238.100	-1.495.500	1.742.600
5-1 sportbeleid en activering	509.200	-235.900	273.300	509.200	-227.300	281.900
5-2 Sportaccommodaties	2.618.100	-1.022.300	1.595.800	2.556.200	-1.022.300	1.533.900
5-3 Cult.presentaties, productie en	3.125.800	-287.000	2.838.800	3.058.100	-287.000	2.771.100
5-4 Musea	2.378.800	-584.000	1.794.800	2.377.500	-584.000	1.793.500
5-5 Cultureel erfgoed	872.800	-22.700	850.100	870.500	-22.700	847.800
5-6 Media	1.029.400	-146.400	883.000	999.900	-146.400	853.500
5-7 Openbaar groen en openlucht rec	3.768.000	-88.500	3.679.500	3.885.700	-88.500	3.797.200
6-1 Samenkracht en burgerparticipat	4.779.100	-423.100	4.356.000	4.694.200	-355.700	4.338.500
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieni	7.467.800	-203.000	7.264.800	7.006.800	-203.000	6.803.800
6-3 Inkomensregelingen	30.479.200	-21.181.100	9.298.100	30.447.600	-21.181.100	9.266.500
6-4 WSW en beschut werk	11.186.600	-1.397.600	9.789.000	11.536.600	-1.397.600	10.139.000
6-5 Arbeidsparticipatie	3.923.300	-142.000	3.781.300	3.783.400	0	3.783.400
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.979.300	-556.000	2.423.300	3.055.600	-585.200	2.470.400
6-71A Hulp bij het huishouden (WMO)	5.656.300	0	5.656.300	5.656.300	0	5.656.300
6-71B Begeleiding (WMO)	6.141.400	0	6.141.400	5.841.400	0	5.841.400
6-71D Overige maatwerkarrangementen	303.000	0	303.000	303.000	0	303.000
6-72 Maatwerkdienstverlening 18-	23.257.000	0	23.257.000	22.907.000	0	22.907.000
6-82 Geëscaleerde zorg 18-	1.323.300	0	1.323.300	1.323.300	0	1.323.300
7-1 Volksgezondheid	1.564.800	-311.800	1.253.000	1.523.000	-281.800	1.241.200
7-2 Riolering	5.406.500	-5.924.600	-518.100	4.696.600	-5.214.700	-518.100
7-3 Afval	5.167.500	-6.569.000	-1.401.500	5.170.400	-6.516.900	-1.346.500
7-4 Milieubeheer	4.355.400	-2.382.200	1.973.200	2.298.700	-308.300	1.990.400
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	632.300	-370.500	261.800	629.000	-370.500	258.500
8-1 Ruimtelijke ordening	2.273.300	-1.238.100	1.035.200	2.056.100	-1.076.100	980.000
8-2 Grondexploitatie (niet-bedrijven)	7.993.100	-8.011.600	-18.500	5.017.900	-5.036.500	-18.600
8-3 Wonen en bouwen	2.774.000	-2.128.500	645.500	2.724.000	-2.128.500	595.500
Totaal taakvelden	198.954.100	-198.954.100	0	197.291.300	-197.291.300	0

Taakveld	Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0-1 Bestuur	3.171.400	-25.000	3.146.400	3.171.400	-25.000	3.146.400
0-2 Burgerzaken	1.418.300	-720.200	698.100	1.418.400	-788.200	630.200
0-4 Overhead	19.368.900	-401.400	18.967.500	18.868.000	-401.400	18.466.600
0-5 Treasury	229.600	-945.100	-715.500	229.600	-945.100	-715.500
0-61 OZB woningen	673.600	-11.825.700	-11.152.100	696.600	-11.825.700	-11.129.100
0-62 OZB niet-woningen	96.100	-2.384.400	-2.288.300	96.100	-2.384.400	-2.288.300
0-63 Parkeerbelasting	120.500	-2.721.700	-2.601.200	120.500	-2.721.700	-2.601.200
0-64 Belastingen overig	0	-405.700	-405.700	0	-405.700	-405.700
0-7 Alg uitkering en ov uitkeringen	0	-125.765.900	-125.765.900	0	-118.722.800	-118.722.800
0-8 Overige baten en lasten	3.090.500	-33.300	3.057.200	3.731.300	-33.300	3.698.000
0-10 Mutaties reserves	11.905.300	-3.281.300	8.624.000	4.236.500	-2.911.700	1.324.800
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	3.280.200	-60.300	3.219.900	3.279.400	-60.300	3.219.100
1-2 Openbare orde en veiligheid	1.816.600	-32.900	1.783.700	1.812.600	-32.900	1.779.700
2-1 Verkeer en vervoer	6.991.100	-267.300	6.723.800	6.954.700	-267.300	6.687.400
2-2 Parkeren	608.300	-200	608.100	608.700	-200	608.500
2-3 Recreatieve havens	33.400	0	33.400	33.400	0	33.400
2-4 Economische havens en waterwegen	170.200	-12.300	157.900	169.700	-12.300	157.400
2-5 Openbaar vervoer	600	0	600	600	0	600
3-1 Economische ontwikkeling	613.200	0	613.200	613.200	0	613.200
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.208.300	-1.279.200	-70.900	900.300	-971.700	-71.400
3-3 Bedrijvenloketsen bedrijfsregeling	912.600	-264.000	648.600	913.100	-264.500	648.600
3-4 Economische promotie	444.600	-219.300	225.300	444.600	-219.300	225.300
4-2 Onderwijshuisvesting	5.966.400	-375.300	5.591.100	5.890.000	-375.300	5.514.700
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenza	3.238.100	-1.495.500	1.742.600	3.238.100	-1.495.500	1.742.600
5-1 sportbeleid en activering	442.500	-258.900	183.600	442.500	-258.900	183.600
5-2 Sportaccommodaties	2.724.700	-1.022.300	1.702.400	2.641.900	-1.022.300	1.619.600
5-3 Cult.presentaties, productie en	3.057.500	-287.000	2.770.500	3.056.700	-287.000	2.769.700
5-4 Musea	2.377.100	-584.000	1.793.100	2.373.700	-584.000	1.789.700
5-5 Cultureel erfgoed	870.400	-22.700	847.700	868.700	-22.700	846.000
5-6 Media	999.700	-146.400	853.300	999.500	-146.400	853.100
5-7 Openbaar groen en openlucht	3.880.800	-88.500	3.792.300	3.895.100	-88.500	3.806.600
6-1 Samenkracht en burgerparticipat	4.694.300	-355.700	4.338.600	4.694.200	-355.700	4.338.500
6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzienin	7.007.100	-203.000	6.804.100	7.006.500	-203.000	6.803.500
6-3 Inkomensregelingen	30.042.600	-21.181.100	8.861.500	30.042.500	-21.181.100	8.861.400
6-4 WSW en beschut werk	11.886.600	-1.397.600	10.489.000	12.236.600	-1.397.600	10.839.000
6-5 Arbeidsparticipatie	3.783.400	0	3.783.400	3.783.400	0	3.783.400
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.095.900	-602.000	2.493.900	3.143.500	-619.300	2.524.200
6-71A Hulp bij het huishouden (WMO)	5.656.300	0	5.656.300	5.656.300	0	5.656.300
6-71B Begeleiding (WMO)	5.841.400	0	5.841.400	5.841.400	0	5.841.400
6-71D Overige maatwerkarrangementen	303.000	0	303.000	303.000	0	303.000
6-72 Maatwerkdienstverlening 18-	21.707.000	0	21.707.000	21.707.000	0	21.707.000
6-82 Geëscaleerde zorg 18-	1.323.300	0	1.323.300	1.323.300	0	1.323.300
7-1 Volksgezondheid	1.515.200	-281.800	1.233.400	1.498.700	-281.800	1.216.900
7-2 Riolering	4.062.600	-4.580.700	-518.100	4.195.000	-4.713.100	-518.100
7-3 Afval	5.169.100	-6.515.600	-1.346.500	5.169.800	-6.516.300	-1.346.500
7-4 Milieubeheer	2.098.600	-108.300	1.990.300	2.098.600	-108.300	1.990.300
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	623.700	-370.500	253.200	625.100	-370.500	254.600
8-1 Ruimtelijke ordening	1.993.100	-858.400	1.134.700	1.992.800	-858.400	1.134.400
8-2 Grondexploitatie (niet-bedrijven)	3.011.100	-3.029.800	-18.700	1.334.300	-1.353.200	-18.900
8-3 Wonen en bouwen	2.724.000	-1.838.500	885.500	2.714.000	-1.838.500	875.500
Totaal taakvelden	196.248.800	-196.248.800	0	187.070.900	-187.070.900	0

Overzicht beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Programma 1. Politiek dichtbij								
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1000 inwoners	2022	8,95			Eigen gegevens	Het aantal Fte per 1.000 inwoners.
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2023	923			Eigen begroting	Apparaatskosten (personele- en loonkosten, huisvestingskosten, tractiemiddelen, facilitaire en automatiseringskosten per inwoner.
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2023	0,2%			Eigen begroting	Percentage externe inhuur van de totale loonsom inclusief inhuur.
0. Bestuur en ondersteuning	overhead	% van totale lasten	2023	9,80%			Eigen begroting	Percentage overheadkosten ten opzichte van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves.
Programma 2. Volksgezondheid en milieu								
7. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2020	129	106	170	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
7. Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2020	13	16,3	26,8	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Programma 3. Werken en leren								
3. Economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-	2021	156	154	165,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

64jr								
3. Economie	Func tiemenging	%	2021	48,3	53,4	53,3	LISA	De func tiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2021	2,3	1,7	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2021" staat voor schooljaar "2020/2021".
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	0,9	2,4	2,5	Ingrado	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	31	17	19	Ingrado	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Programma 4. Zorgen en samenleven								
1. Veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2021	5,3	1,6	1,8	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners. Op het moment van het samenstellen waren er nog geen cijfers bekend.
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2021	4,8	3,4	4,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

1. Veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2021	1,1	1,3	1,3	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners. Op het moment van het samenstellen waren er nog geen cijfers bekend.
1. Veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2021	7,3	5,7	6,1	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1.000 inw.	2021	6	7	7	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2020	50,8	49,4	49,3	RIVM - Zorgatlas	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2021	701,1	792,6	805,5	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2020	66	69	68,4	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

6. Sociaal domein	Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw 18jr eo	2021	497,8	349,7	431,2	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw 15-65jr	2020	572,8	192,6	202	CBS - Participatie Wet	Het aantal lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
6. Sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	2021	800	697	X	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen
6. Sociaal domein	% kinderen in uitkeringsgezin	%	2020	7	5	6	CBS	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.
6. Sociaal domein	% werkloze jongeren	%	2020	3	2	2	CBS	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021	16,6	13,6	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.

6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2021	1,6	1,4	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2021	0,5	0,3	0,4	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
6. Sociaal domein	Jongeren met delict voor rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2020	1	1	1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Algemene dekkingsmiddelen								
8. Vhrowv	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2021	752	740	733	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

8. Vhrowv	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2021	794	800	810	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
8. Vhrowv	WOZ-waarde woningen	1.000 euro	2021	231	281	290	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
8. Vhrowv	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2021	12,6	8	8,9	ABF - Systeem Woningvoorraad	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
8. Vhrowv	Demografische druk	%	2022	78,4	74	70,3	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

Geprognosticeerde balans

Prognose meerjarenbalans (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting				
		2022	2023	2024	2025	2026
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	829	892	850	812	775	738
Materiële vaste activa	155.362	192.504	195.320	190.837	183.953	175.468
Financiële vaste activa	24.494	18.407	17.777	17.583	17.583	17.583
Totaal vaste activa	180.685	211.803	213.947	209.232	202.311	193.789
<u>Vlottende activa</u>						
Voorraden	4.099	-771	-4.495	-5.229	-5.841	-4.105
Uitzettingen	23.995	15.778	15.778	15.778	20.318	29.673
Liquide middelen	456	0	0	0	3.687	3.657
Overlopende activa	5.397	5.397	5.397	5.397	5.397	5.397
Totaal vlottende activa	33.947	20.404	16.680	15.946	23.561	34.622
Totaal activa	214.632	232.207	230.627	225.178	225.872	228.411
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	47.958	58.430	57.485	62.728	71.352	72.677
Resultaat boekjaar	10.671	0	0	0	0	0
Voorzieningen	13.555	14.216	12.782	12.283	12.451	13.665
Vaste schuld	111.545	111.904	111.545	111.545	111.545	111.545
Totaal vaste passiva	183.729	184.550	181.812	186.556	195.348	197.887
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	4.551	21.305	22.463	12.270	4.172	4.172
Overlopende passiva	26.352	26.352	26.352	26.352	26.352	26.352
Totaal vlottende passiva	30.903	47.657	48.815	38.622	30.524	30.524
Totaal passiva	214.632	232.207	230.627	225.178	225.872	228.411